

27 MAYISTAN-3 HAZİRANA

ÇORUM OLAYLARI

ÖZGÜRLÜK

HAFTALIK SİYASİ GAZETE 20 TL 9 Haziran 1980 2

Olayların içinde yaşayan bir devrimci gördükleri ve bildiklerini gazetemize anlattı

Çorum Halkı faşist saldırılardan korunmak için mahalle ve semtlere barikatlar kurdu. Sonuçta faşist saldırganlar amaçlarına ulaşamadılar.

★ Alevi ve Sünni halk omuz omuza verdi"

★ "Mahallelerde sabahlara kadar beklenildi. Yakılan ateşler söndürülmedi"

★ 30-31 Mayıs'ta barikatların arkasındaki insan sayısı 10.000'i geçti"

Yazısı 4. Sayfada

Gün Sazak'ın ölümü faşist baskı ve terörü artırmanın bahanesi oldu

Faşist caniler, Gün Sazak'ın öldürülmesini bahane ederek ülkenin birçok yerinde yeni saldırı ve cinayetler tezgahladılar. Üç gün içinde 20'nin üzerinde devrimci ve emekçi katledildi, 150 kişi yaralandı. Bazı yerlerde evlere, dükkanlara ve işyerlerine saldırılar düzenlediler.

Çorum ve Merzifon'da 6'şar günlük, Sivas ve Konya–Çumra'da 1'er günlük sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Dört gün içinde 500'ün üzerinde insan gözaltına alındı. Bunların bir kısmına işkence yapıldığı haber alındı.

Yazısı 5. Sayfada

Tarım ürünlerinin fiyatları da IMF'nin direktiflerine uygun olarak belirlendi.

Bakanlar Kurulu geçtiğimiz hafta bazı temel tarım ürünlerinin taban fiyatlarını belirledi. Hükümetin tespit ettiği tarım ürünleri taban fiyatlarında geçen yıla oranla buğdayda % 88, tütünde de % 86 oranında bir artış olmuştur. AP iktidarı bu oranları göstererek tarım ürünlerinin taban fiyatlarına yapılan zammın görülmedik bir düzeyde olduğu propagandasını yapmaktadır. Oysa gerçekler hiç de AP hükümetinin sözcülerinin açıkladığı gibi değildir. Her şeyden önce son ekonomik uygulamalarla birlikte tarım ürünlerinin girdilerine % 900 e varan zamlar yapılmıştır. Büyük oranda zam gören mallar arasında gübre, tohumluk, tarım araçları gibi üretici köylünün en temel ihtiyaç maddeleri bulunmaktadır. Öte yandan ülkedeki enflasyon oranı resmi rakamlara göre çoktan % 100'ü aşmış, böylece tarım ürünleri taban fiyatlarına yapılan zam enflasyonun aşındırdığı değerlere bile ulaşamamıştır. AP iktidarı bir kez daha IMF'nin direktiflerini uygulamıştır. Ama öte yandan sermayenin tüm sözcüleri tarım ürünleri taban fiyatları açıklanır açıklanmaz bu fiyatların çok yüksek olduğunu, enflasyonun yeniden kamçılanacağını propaganda etmeye başlamışlardır. Bütün bu propagandanın temelinde emperyalistlerin, komprador burjuvazinin yüzünü gizleme ve üretici köylüyü açlığa mahkum etme çabası yatmaktadır.

Demokrat'ın "demokratlığı"

Demokrat gazetesinin izlediği reformist çizginin eleştirisi ve bir uyarı

M. YILDIZ

Demokrat gazetesinin yayıncıları şunu bilmelidirler ki, gazetede izledikleri siyasi çizgiye bir eleştiri yöneltilmemişse bu devrimci ve yurtseverlerin uyanık olmamalarından değil, tersine onların bu eleştirilerini dile getirecekleri bir kürsüye sahip olmamalarından dolayıdır.

Yazısı 7. Sayfada

Siyasi rejimin güçlendirilmesi hazırlıkları ve anayasa değişikliği tartışmaları üzerine

Anayasa Değişikliği ile Neler Getirilmek İsteniyor?

Buhran ve Savaş Hali Yasa Tasarısı Neleri İçeriyor?

Revizyonizm ve mevcut durumun savunulması

Yazısı 8—9. Sayfada

Erdal Eren'in idamı engellenmelidir

Yazısı 11. Sayfada

Köşeye Sıkışan Türk-İş Ağaları ve Sıkıştıranlar

İşçi sınıfı kendi deneylerinden öğrenip mücadele ediyor.

TÜRK–İŞ'in 24 ilkesinin ünlü 5. maddesi

Yazısı 6. Sayfada

İki gencin yakalandıktan sonra kurşuna dizildiği bildiriliyor

30 Nisan günü Zeytinburnu'nda afişleme yapan iki gencin jandarmalar tarafından yakalandıktan sonra kurşuna dizildiği bildirildi. Olay görgü tanıkları tarafından da doğrulandı. Zeytinburnu Yenimahalle semtinde afişleme yapan beş kişiden ikisi jandarmalar tarafından yakalandı. İki genci yakalayan jandarma birliği daha sonra telsizle görgü tanıklarının tespit edemediği bir yerle konuştular. Ardından iki genci kurşuna dizdiler.

Aynı gece radyo ve televizyonda Zeytinburnu'nda afişleme yapan beş kişiden ikisinin polisle girdiği silahlı çatışmada ölü olarak ele geçirildiği bildirilmişti.

Davutpaşa cezaevindeki siyasi tutuklular açlık grevi yaptılar

İstanbul Davutpaşa Askeri Cezaevinde bulunan 350 tutuklu bazı istekler öne sürerek açlık grevi yapmışlardır. Siyasi tutuklular istekleri yerine getirilinceye kadar yemek yemeyeceklerini açıklamışlardır. Devrimci tutukluların istekleri şunlardır: Cezaevi yönetimi tarafından toplanan kitap ve defterlerin iade edilmesi, yayınların cezaevine sokulması, tutukluların havalandırma ihtiyaçlarının karşılanması, hücre cezasının kaldırılması, çay ve yemek vermeme, görüşe çıkarmama uygulamalarının iptali; masa, tabure gibi en temel ihtiyaç maddelerinin verilmesi; yemeklerin sağlığa uygun kaplar içinde dağıtılması; gazete, radyo ve televizyon gibi haberleşme araçlarının tutuklular tarafından izlenebilmesinin koşullarının yaratılması, uzun süredir mahkemeye çıkarılmayan tutukluların bir an önce mahkemeye çıkarılması.

TMMOB Genel Kurulu yapıldı

TMMOB Genel Kurulu 24–25 Mayıs tarihlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurul birinci gün 500, ikinci gün 700 civarında delege ile toplandı. YDMM Genel Kurulda 30 delege ile temsil edildi.

Revizyonistler ve reformistler genel kurulda etkili olamadılar. DY taraftarı mühendislerin de geçen genel kuruldan bu yana güç kaybettikleri, birçok demokrat mühendisin DY grubundan desteğini çektiği gözlendi. KSD taraftarı mühendislerin ise YDMM grubuna revizyonistlerden daha fazla hücum ettiği görüldü. YDMM adına söz alan konuşmacılar çeşitli konulara ilişkin grubun görüşlerini açıkladılar. Tartışmalar önemli ölçüde YDMM'nin sunduğu platform temelinde sürdürüldü. YDMM'nin işkence, idam cezaları ve diğer konular üzerine Genel Kurula sunduğu bütün önergeler kabul edildi.

Seçimlerde görünürde gruplar arasında ittifak yapılmadı. Ancak ilginç bir gelişme gözlendi. DY ve TKP grupları arasında resmi bir ittifak olmamasına karşın iki grup da kendi listelerine birbirlerinin adaylarını aldılar. DY grubunun bu tavrı tabanın tepkisiyle karşılandı. Pek çok demokrat TKP listesine oy vermedi. Genel kurul sonunda yapılan seçimlerde Demokratik Solcular 5, DY 3, TKP 2, TİP 1, KSD 2, Demokratlar 4 ve YDMM'den 1 olmak üzere 18 kişilik genel yönetim kurulu seçildi.

Patronun asılsız ihbarı sonucu tutuklanan işçi hâlâ cezaevinde

Bir buçuk ay önce İstanbul Kağıthane'de bulunan Beşler Sucuk Fabrikası patronu Sami Beşler'in asılsız ihbarı sonucu tutuklanan Beşler DSM temsilcisi hâlâ cezaevinde bulunmaktadır. Beşler patronu bir süre önce fabrika kasasından 550 bin liranın çalındığını söylemiş ve bu olayla ilgili olarak fabrika DSM temsilcisini ve DSM'li işçileri suçlamıştı. Ardından Kağıthane karakoluna çağrılan işçiler gözaltına alınmış ve kendilerine işkence yapılmıştı. Yapılan işkencelere rağmen işçiler suçu kabul etmemişlerdir. Ancak DSM temsilcisi bunun üzerine afiş yapıştırmak, yazı yazmak vb. hayali suçlardan tutuklanmıştı.

Bilindiği gibi Beşler Sucuk Fabrikası işçileri DSM içinde örgütlenmiş ve işçilerin mücadelesi sonucunda işyerinde oldukça iyi koşullarla bir toplu sözleşme imzalanmıştı. DSM'nin Beşler Fabrikasında yürüttüğü mücadele tüm Kağıthane çevresinde olumlu bir etki yaratmış ve devrimci bir kaynaşmaya neden olmuştu. Beşler patronu bütün bu gelişmeleri göz önüne alarak işçilerin kazanılmış haklarını geri almak, fabrikadan işçi çıkarmak amacıyla böyle bir oyun tezgahlamıştır.

Ortaya çıkan gerçekler soygun olayının da patron tarafından gerçekleştirildiğini göstermiştir. Soygun, patronun adamları olan iki faşist komando tarafından yapılmıştır.

Hastane ücretlerine zam yapıldı

Devlet hastanelerinde muayene ücretlerine % 16 ile % 1500 arasında değişen oranlarda zam yapıldı. Sağlık bakanlığının emriyle yapılan zamlar emekçilerin sağlık hizmetlerinden yararlanma olanağını bütünüyle kısıtlıyor. Hastaların muayene olmak için sabahın köründe kuyruğa girdikleri ve yüzlerce hastanın yalnızca birkaç saat içinde "muayene" ve "tedavi" edildiği devlet hastanelerinde kan grubu belirlemesi için yapılan testler bile 15 liradan 150 liraya çıkarıldı. İlaç fiyatlarına yapılan zamlardan sonra muayene ve labaratuvar ücretlerinde gerçekleştirilen zamlarla devlet, emekçilere hasta olmayı yasaklamış bulunuyor.

Gölcük'te faşistler işçilere saldırdı

25 Mayıs günü Gölcük Tersanesinde çalışan işçiler iş çıkışında MHP'li faşistlerin saldırısına uğradılar. İşçiler faşist komandolara karşı koyarak kendilerini savundular. MHP'li faşistler daha sonra CHP ilçe binasına ve bir sendikanın şube binalarına saldırarak taşladılar. Polis bu saldırılar karşısında seyirci kaldı.

Yabancı yayınların Türkiye'ye girişi engelleniyor

Geçtiğimiz günlerde Ulaştırma Bakanlığı'nın ilgili dairelerine gönderilen gizli bir yazıyla yabancı yayınların Türkiye'ye girişini engellemek amacıyla çeşitli önlemlerin alınması direktifi verilmiştir. PTT, Denizcilik Bankası ve THY genel müdürlüklerine gönderilen gizli emirde yabancı yayın gelebilecek her yolun sıkıca kontrol edilmesi, bu konuda personelin uyarılması, yurtdışında çalışan işçilerin ve ailelerinin gözlenmesi istenmiştir.

Özellikle yılbaşından bu yana yurtdışından gönderilen yayınların sahiplerinin eline ulaşmadığı, postada el konduğu haberleri de yoğunlaşmaktadır.

Ankara Şeker Fabrikasında 350 kişilik kıyım listesi hazırlandı

Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğüne Aydın Arat'ın getirilmesi üzerine tüm fabrikalarda çalışan işçiler üzerindeki baskı yoğunlaşmış, sürgün ve kıyımlar hızlanmıştır.

Bir süre önce Ankara Şeker Fabrikasından 8 işçi fabrika müdürü Selahattin Odabaşı'nın düzenlediği provokasyon sonucu işten atılmış, atılan işçileri destekleyen 3 memur ve 1 mühendis de başka fabrikalara sürülmüşlerdi. Ayrıca Genel Müdürlük'te çalışan 2 memur ve 8 işçi de çeşitli fabrikalara sürgün edilmişlerdi.

Bütün bu baskıların ardından Ankara Şeker Fabrikasında çalışan 350 devrimci ve ilerici işçi hakkında sürgün kararı alınmıştır. İşverenin bu tutumu faşistlerin yönetiminde bulunan sendika tarafından da desteklenmektedir.

1 Mayıs Mahallesindeki evler yine yıkılmak isteniyor

30 Mayıs sabahı, 1 Mayıs Mahallesi üç dozer ve çok sayıda polis ve jandarma tarafından sarılmış, halkı evlerinden çıkaramayan güvenlik kuvvetleri yıkım söylentileri ile halkı tedirgin etmeye çalışmışlardır.

1 Mayıs Mahallesi halkı bu tür olayların son günlerde çok arttığını, sık sık evlerin basılıp arandığını ve gerekçesiz olarak onlarca kişinin gözaltına alındığını belirtiyorlar.

"Orası 1 Şube Orada İşkence Yapılır"

Eskişehir'de 23 Mayıs günü faşist komandolar tarafından gerçekleştirilen saldırıdan sonra suçsuz yere tutuklanan beş emekçiye Eskişehir Emniyet Müdürlüğünde işkence yapılmıştır. Saldırıya uğradıkları halde "polise hakaret ettikleri" iddiasıyla mahkemeye verilen beş devrimci mahkemede kendilerine işkence yapıldığını açıklamışlar, ama mahkeme yargıcından "Orası 1. Şube, orada işkence olur" cevabını almışlardır.

23 Mayıs günü Eskişehir Tepebaşı semtindeki Sosyal Meskenlere faşistler saldırmış ve semt halkının tepkisiyle karşılanmışlardır. Faşist komandoları kovalayan halktan birçok kişi polis tarafından gözaltına alınmak istendi. Halkın direnişi ile karşılaşan polisler bu kez takviye güçlerle yeniden saldırdılar ve bu saldırıya karşı direnenleri coplayarak beş kişiyi gözaltına aldılar. Gözaltına almaya karşı direnen 60 yaşlarındaki yaşlı bir emekçi 15 dakika dövülerek bayıltıldıktan sonra tutuklandı.

Salvador'da genel grev

Bir Orta Amerika ülkesi olan Salvador'da faşist terörün artması üzerine ülkedeki bütün kentleri içine alan grev dalgası genel greve dönüşmüştür. Onbinlerce işçinin katıldığı genel grev birçok yerde kamu görevlileri, doktorlar, avukatlar ve öğretmenler tarafından da desteklenmektedir.

Göz göre göre ölüme terk edildi

30 Mayıs günü İzmir'de 31 Mayıs Nurhak olayını protesto etmek amacıyla yapılan bir gösteri sırasında polisin açtığı ateş sonucu yaralanan devrimci bir genç uzun süre tedavi edilmediği için öldü. 30 Mayıs günü yasadışı olarak gerçekleştirilen gösteriye polisin müdahale etmesi sonucu çıkan çatışmada 4 kişi yaralandı. Çatışma sırasında kasıklarından ağır şekilde yaralanan Ege Üniversitesi Fen Fakültesi öğrencisi Veli Balkan hastaneye geç götürülmesi ve hiçbir tıbbi müdahalede bulunulmaması sonucu kan kaybından öldü.

Uzel İşçileri de grevde

MESS'e bağlı Uzel Fabrikası işçilerinin dayatması sonucu Maden-İş bu fabrikada da grev kararı aldı. Maden-İş daha önce uzun süre birçok fabrikada yaptığı gibi Uzel'de de grevi engellemiş, patronun stoku olduğu vb. gerekçelerle işçileri grevden vazgeçirmeye çalışmıştı. Ancak 26 Mayıs'tan itibaren işçiler işi yavaşlatmaya başlamışlardır. Bu gelişme üzerine Maden-İş'in sendika ağaları fabrikaya gelerek alelacele grev uygulamasını başlatmışlardır.

28 Mayıs günü başlayan grevde Maden-İş yöneticileri işçilerin grev yerinde toplu olarak bulunmalarını yasaklamıştır. Ayrıca toplusözleşme taslağını eleştiren işçiler, Maden-İş yöneticileri ve İGD'liler tarafından silahla tehdit edilmekte ve sindirilmeye çalışılmaktadır.

AEG-ETİ'de sendika ağalarının rekabeti

AEG—ETİ'de sendika ağalarının rekabeti işçilerin patrona karşı mücadelesini engellemektedir. İşyerinde işçilerin çoğunluğu Dev Metal-İş'e üye olmasına karşın Otomobil-İş yetki alabilmek için çeşitli oyunlara başvurmaktadır. Bugün Otomobil-İş'in yanına Maden-İş de katılmış ve işyerinde sendika ağalarının rekabetinden kaynaklanan huzursuzluk daha da artmıştır. Bütün bu gelişmeler karşısında Devrimci Metal-İş sendikası işçileri mücadeleye çağırarak sendika ağalarını tasfiye etme yoluna gitme yerine keskin laflar edip ardından susup oturmayı tercih ediyorlar.

Öte yandan işçilerin artan hayat pahalılığı karşısında patrondan zam istemelirine karşılık, patron, birim sistemi önermiştir. Yani ücretlere zam yerine daha fazla çalıştırma yolunu açmaya çalışmaktadır. Buna tepki gösteren işçiler işi yavaşlatmışlardır.

Malazlarda sendika ağaları patronlarla el ele

Malazlar işçileri personele verilen pahalılık zammından işçilerin de yararlanması isteği ile üretimi yavaşlattılar. Bunun üzerine patron sendika temsilcileriyle anlaşarak işçilerin 1900 lira karşılığında fabrika kooperatifinden mal almalarını kabul etti. 1900 liranın ağza bir parmak bal çalmak olduğunu ifade eden Malazlar işçileri, gerçekte patronun bu yolla milyonlarca lira vergi kaçırdığını belirtiyorlar.

Sendika temsilcilerinin böyle bir olayda patronla anlaşmaları işçiler tarafından tepkiyle karşılandı. İşyerindeki faşist milisler bu durumdan yararlanarak güç toplamaya çalıştılar. Ancak devrimci işçilerin mücadelesi sonucu seslerini kesmek zorunda kaldılar.

Halk daha fazla zam istiyormuş!

Demirel ve bakanları işçi ve emekçilerle alay etmeyi alışkanlık haline getirdiler. Her ağızlarını açışta bir havli inci döküyorlar.

Geçtiğimiz günlerde Demirel'in Maliye Bakanı İsmet Sezgin "engin tecrübesi"ne dayanarak "vatandaşın zamların azlığından yakındığını" açıkladı. İsmet Sezgin, bir okulun diploma töreninde yaptığı konuşmadan sonra, bir öğrencinin "alınan ekonomik önlemler bunalımın faturasını dar gelirlilerin üzerine yüklüyor. Bu konuda bir önlem getirmeyi düşünüyor musunuz?" biçimindeki sorusuna karşılık olarak "bunu kabul etmiyorum. Bu sizin görüşünüz. Vatandaş caddede, sokakta nerede beni görse, yolumu kesip zamların azlığından yakınıyor" dedi.

Demirel'in bu bakanı ya hiç sokaktaki vatandaşı görmemiş, ya da...

Eskişehir'de MHP'liler tarafından katledilen devrimcilerin cenazesi törenle kaldırıldı

Gün Sazak'ın öldürülmesini bahane eden MHP'li komandolar ülkenin çeşitli yerlerinde olduğu gibi Eskişehir'de de saldırılara giriştiler. Eskişehir halkından tecrit olmuş bulunan bu bir avuçluk faşist çete il merkezinde yeterli güçleri olmadığı için çevre illerden getirdikleri destek güçlerle terör estirmeye, önlerine gelen ilerici ve devrimciyi katletmeye giriştiler. Çeşitli semtlerdeki saldırıları püskürtülmesine karşın Mustafa Taylan, Atilla Seyis ve Necmi Keser adlı devrimci ve emekçileri öldürdüler. Gün Sazak'ın cenazesinin Eskişehir'e getirildiği gün şehir esnafını tehdit ederek kepenk indirmeye zorladılar. Ancak esnaflar birçok yerde bu zorbalığa boyun eğmeyerek dükkanlarını açık tuttular. Sivil faşist çetelerin bu saldırıları sırasında şehirde polis ve jandarmanın ortada görülmediği belirlendi.

Yoğun teröre rağmen Necmi Keser ve Atilla Seyis adlı yurtseverlerin cenazeleri törenle kaldırıldı. Tören dönüşünde MHP'liler cenazeye katılan halkın üzerine ateş açtılar. Açılan ateş sonucu bir işçi ayağından yaralandı.

Hükümet bir grevi daha erteledi

AP hükümeti işbaşına geldiğinden bu yana 14. grevi de erteledi. Adana'da Sabancı Holdinge bağlı Marsa Yağ Fabrikasında alınan grev kararı bir ay içinde iki kez ertelenmiş oldu. Hükümet aynı fabrikada grevi bir ay önce de "kamu sağlığını tehdit edebilir" gerekçesiyle ertelemişti. Son AP hükümeti Grev ve Lokavt Kanununun çıktığı 1963 yılından bu yana en çok grev erteleyen hükümet ünvanını almış bulunuyor.

Kaynarca'da halk MHP ve İGD'nin saldırganlığını protesto etti

İstanbul Kaynarca'da İGD'lilerin ihbarı sonucu yoğunlaşan terörü devrimciler mahalli seçimleri antifaşist mücadeleyi yükseltmenin aracı haline getirerek gerilettiler.

Geçtiğimiz günlerde İGD'lilerin ihbarı üzerine gözaltına alınan 8 YDGD üyesi gence işkence yapılmış, dayak atılmıştı. Polis bu ihbarları bahane ederek mahallede de terörü yoğunlaştırdı. Her gece 9—10 arası kahveleri basıp içerde oturanları dipçiklemeyi gelenek haline getirmişti. Belediye seçimlerinin yaklaşması ile birlikte buna MHP'li faşistlerin de terörü eklenmişti. 20—30 kişilik gruplar halinde gelen MHP'li faşistler bildiri dağıtmak bahanesi ile Kaynarca'da terör estirmeye çalıştılar.

Halk mahalleye gelen MHP'lilerin bildiri dağıtmalarına fırsat vermeden kovalayıp dışarı attı. Birkaç tanesine gerekli ders verildi. Bu diğerleri için eğitici ve etkili oldu.

Demokrat ve ilericilerin oluşturduğu encümen listesini destekleyen devrimciler toplanan kitleye yaptıkları konuşmalarda CHP yönetiminin uzlaşmacılığını teşhir ederek kitleyi faşizme karşı mücadeleye çağırdılar. Devrimcilerin konuşması halk tarafından coşkuyla alkışlandı. CHP belediye başkan adayı da yaptığı konuşmada MHP ve İGD'ye karşı mücadele edilmesi gerektiğini vurgulayarak ikisi arasında bir fark olmadığını açıkladı. Halk belediye seçimlerinden yararlanıp propaganda yapmaya çalışan Aydınlıkçıları da "devrimcilerin oturduğu yerlerin krokisini çizmeye mi geldiniz" diyerek kovdu.

Başyazı

ÇORUM'UN BARİKATLARI

27 Mayıs'tan 3 Haziran'a...

Devrimciler ve halk, önce faşist saldırganlarla mevzi çatışmalara giriyor. Sivil faşist çeteler bu kez sert bir kayaya tosladıklarını görüyorlar. Bunun üzerine yeni yöntemlere başvuruyorlar. Bilinen güçler, MHP'li faşist çetelerin yanıbaşında devreye giriyor. Ama halk bu kez kararlı ve birlik... Mahallelerde, sokak başlarında, caddelerde barikatlar örülüyor. Barikatların arkasında ilk anda binlerce insan toplanıyor; Alevi ve Sünni mezhebinden erkek, kadın, genç, yaşlı binlerce insan... Zaman ilerledikçe barikatlar genişliyor, 200'e ulaşıyor. 30—31 Mayıs'ta barikatların arkasında kazmasıyla, küreğiyle, bastonuyla toplanan insan sayısı 10.000'i buluyor. Sivil faşist çetelerin saldırıları barikatlara çarparak eriyor. Panzerler, kurşunlar barikatları geçemiyor. Barikatların arkasında tedirginlik yok, dağınıklık yok. İşçiler, köylüler, kadınlar, gençler gelecek güzel günlerin özlemini dile getiriyor, sloganlar atılıyor, marşlar söyleniyor; "Faşizme Ölüm, Halka Hürriyet" sloganı barikatlarda yankılanıyor. Vali ve CHP milletvekilleri halkı direnişten vazgeçirmek için uğraşıyor. Birkaç revizyonist ve yer yer onlara ayak uyduran bir grup ortayolcu, barikatların arkasında teslimiyet çağrıları yapıyorlar. Revizyonizm "beşinci kol" olma işlevini burada da sürdürüyor. Üç - beş revizyonist kendi söyleyip kendi dinliyor, evlerine çekiliyor. Halk ise kararlı, tedirginlik yok. Tersine barikatlar genişliyor, tahkim ediliyor. Halk silahına daha çok sarılıyor, birliğini daha çok güçlendiriyor.

Ve barikatlar gerilemiyor. Faşist saldırganlık barikatlara çarpıp eriyor. Halk bir hafta boyunca faşist çetelere karşı dişiyle, tırnağıyla, elindeki silahı ile onurluca direniyor.

İşte Çorum halkı faşizmin baskı ve saldırılarına karşı onurunu ve namusunu böyle korudu, "can güvenliği"ni böyle sağladı. Çorum halkı sokaklarda, caddelerde, barikatların arkasında faşizme karşı direniş destanı yazdı. Faşizmin hevesi kursağında kaldı. 1978'de Kahramanmaraş'ta yapılanlar Çorum'da tekrarlanamadı.

Çorum'da bugün her şey bitmiş değildir, aklı başında hiçbir kimse böyle bir iddiada bulunamaz. Ayrıca Çorum, ülkemizin bütününden de koparılıp ele alınamaz. Faşizm, gücünü ve saldırganlığını ekonomik ve siyasi temelden alır. Bunun için bugün henüz yolun başındayız. Bunu Çorum halkı da biliyor, herkes de biliyor...

Ama Çorum halkı ve Çorumlu devrimciler "yolun başında" faşizmin yeni bir saldırısını ve katliam girişimini boşa çıkarmış, faşist çeteleri püskürtmüş, faşist saldırganlığı durdurmuştur.

Çorum halkı, faşist çeteleri püskürtmüştür, çünkü faşist saldırganlık karşısında oturup beklememiş, onlara karşı direnmiş, mücadeleye atılmıştır. Şehrin çeşitli semtlerini barikatlarla örmüştür. CHP milletvekillerinin, birkaç revizyonist girintinin teslimiyet çağrıları, halkın barikatlar arkasında dişini tırnağına takarak direnmesini engelleyememiştir.

Çorum halkı, faşist saldırganlığı durdurmuştur, çünkü halk erkeğiyle, kadınıyla, yaşlısı ve genci ile birlik olmuştur. Sivil faşist güçler ve karşı-devrimin bütün diğer güçleri Alevi ve Sünni mezhepten halkın arasına çitler çekmeyi başaramamışlardır. Birçok mahallede Alevi ve Sünni mezhebinden emekçiler faşist saldırganlığa karşı birlikte karşı koymuştur. Barikatların arkasında, emekçi halk omuz omuza, el ele direnmiştir.

Çorum halkı, faşist çetelerin saldırılarını durdurmuştur; çünkü kısmen de olsa emekçi köylülük, şehire koşmuş, şehirdeki sınıf kardeşleriyle birlikte faşizmin saldırılarına karşı direnişe katılmıştır.

Yoksa bütün gericilerin, faşizmin tehdit ve saldırılarına karşı sessiz kalarak; reformizmin ve revizyonizmin teslimiyet çağrılarını dinleyerek değil...

ÖZGÜRLÜK

Olayların içinde yaşayan bir devrimci gördükleri ve bildiklerini gazetemize anlattı

ÇORUM'DA HALK FAŞİSTLERE KARŞI BARİKATLAR KURDU

Gün Sazak'ın öldürülmesini bahane eden faşist çeteler her yerde olduğu gibi Çorum'da da 27 Mayıs'tan itibaren halka karşı saldırıya geçtiler. Günlük gazeteler Çorum halkının faşist saldırılardan korunmak için mahallelere barikatlar kurduklarını yazdı. Barikatlar günlerce kaldı. Sonuçta faşist saldırganlar amaçlarına ulaşamadılar. Bugün Çorum'da barikatlar ve sokağa çıkma yasağı kaldırılmış durumda. Ama Çorum halkının, artık faşist saldırılara karşı hazırlıklı olduğu bildiriliyor.

Çorum'daki olaylar nasıl başladı, nasıl gelişti ve nasıl sonuçlandı? Çorum halkı saldırı girişimleri karşısında kendini nasıl korudu?

Çorum'da sokağa çıkma yasağının kaldırılmasından sonra, gazetemize gelen ve kendisinin de olaylara yakından tanık olduğunu söyleyen bir devrimci, gazetemize, gördüğü ve bildiği olayları gelişim seyri içinde anlattı.

Kamuoyunu da yakından ilgilendireceğine inandığımız bu olayları ve gelişmeleri günlük olarak, Çorum'dan gelen devrimcinin anlattığı temelde aşağıya aktarıyoruz.

GÜN GÜN ÇORUM OLAYLARI

★ 27-28 Mayıs; MHP'li faşistler şehir merkezinden saldırıya geçti

Gün Sazak'ın öldürülmesinin duyulmasıyla birlikte MHP'li faşistler şehrin merkezinden saldırılara geçti. Çarşı'da 100 kişilik bir gösteri düzenleyen sivil faşistlere bazı polislerin katıldığı gözlenirken, yine bazı polislerin MHP'li faşistlerce sürdürülen saldırılara da yer yer destek olduğu saptandı. Faşistler saldırılarını hızla geliştirip ve devrimci, ilerici, yurtseverlere yönelterek onlarca kişiyi yaraladılar. MHP'li faşistler etkinlikleri olmayan tüm okul önlerinde de çeşitli saldırılar düzenlediler. Ancak devrimciler ve emekçi halk saldırılara karşı anında karşı koymaya başladı. Devrimci, demokrat olarak tanınan işyeri sahiplerine sivil faşistlerin savurduğu tehditler ve tüm saldırılar direniş ve tepkiyle karşılandı.

★ 29 Mayıs: Barikatlar kurulmaya başlandı

MHP'li faşistler saldırılarını daha da yoğunlaştırdı. Çarşı merkezinde Belediye'ye, Tanzim Satış Mağazasına, devrimci, ilerici olarak tanınan tüm kişilerin dükkanlarına silahlı saldırılarda bulunup tahrip ettiler. Diğer yandan da devrimcilerin oturduğu Milönü Mahallesine yakın bölgelerde saldırıya yeltenen sivil faşistler, direnen halk tarafından püskürtüldü. Güçlerini zorlayan faşistler Milönü'nün altında bulunan Gazi Mahallesinde silahlı saldırıya geçti. Bu saldırı da halkın direnişiyle karşılaşınca çatışma çıktı. Çatışmaya müdahale eden polisin de halkın üzerine ateş açtığı görüldü. Bunun üzerine Milönü Mahallesi halkı ve halk gençliği 1000 kişilik bir grup halinde olay yerinde toplandı. Jandarmanın megafonla yaptığı "dağılın ateş açarız" çağrısına karşın halk barikat oluşturdu. Barikatın arkasında toplanan tüm emekçi halk ve gençlik ("MHP—ÜGD Kapatılsın, İşkencecilerden Hesap Sorulsun", "Çorum Faşistlere Mezar Olacak" sloganlarıyla direnişlerini sürdürdü. Polis ve jandarma bu direniş karşısında barikatın arkasına çekilerek beklemeye koyuldu.

Bu olayları izleyen zamanda barikatlar Şenyurt, Nadik, Kale, Bahçelievler, Karşıyaka Mahallelerine kadar genişletildi. Bu mahallelerde bulunan sivil faşistler etkisiz duruma getirilirken, direnişle karşılaşan polis ve jandarma barikatların 25-30 metre dışında bekleyişini sürdürdü. Barikatların içinde ise direnen halk ateşler yaktı.

Öte yandan barikatların oluşturulmaya başlandığı anlarda, halkın bulunduğu Milönü caddesinden önü ve arkası değişik plakalı Renault marka bir araba ile geçen faşistler etrafı taradılar. Halktan bazı kişiler yaralandı.

Zaman ilerledikçe barikatların içinde toplu halde bekleyen halkın sayısı 3 bine ulaştı. Ve barikat nöbeti sabaha dek sürdü.

★ 30 Mayıs: Barikat sayısı 200'ü geçti

Barikatlarda bekleyiş sürdü. Faşistler yeni saldırı planları denemeye giriştilerse de başarılı olamadılar. Sabah sokağa çıkma yasağı ilan edileceği duyuldu. Saat 11'de sokağa çıkma yasağı kondu. Duyurunun ardından halk yasağa uymayarak barikatları daha da güçlendirdi. Direnişi sürdürdü. Akşama doğru çevre illerden takviye güç alan polis direnişin başından beri kurulan Ankara—Samsun asfaltındaki barikatı zorlamaya başladı. Bunun üzerine barikatın önünde bulunan emekçi halk ve gençlik "Faşizme Ölüm Halka Hürriyet, Kahrolsun Faşist Diktatörlük" sloganlarını attı. Daha önce çeşitli mahallelere kurulan barikatlar genişletilerek sayısı 200'ü geçti. Barikatların arkasında biriken insan sayısı 10.000'e çıktı. Sivil faşistler şehir merkezinin alt kısmındaki Yazı Çarşı Mahallelerinde saldırılarını sürdürdü. Bir öğretmenin evi bombalandı, dükkanlar yağmalandı. Silahlı saldırılar düzenlendi. Bu saldırılarda onlarca emekçi yaralandı. Servet Yıldırım adlı bir emekçi öldürüldü. Halk, direnişi bu semtlerde de yükseltti. Sigortalar Mahallesi halkı devrimcileri sivil faşistlere karşı koyarak onları kovaladı.

Aynı gün Vali ve Emniyet Müdürü görevlerinden alındı.

★ 31 Mayıs: Halk valiye taleplerini bildirdi

Sabah Vali mahalleye geldi. Halk valinin karşısına saldırıların durdurulması, işkencecilerin tutuklanması taleplеriyle çıktı. Vali, polisin mahalleye ve barikatlara yaklaşmayacağına açılacak Ankara—Samsun karayolundan geçmeyeceğine ve barikatlara dokunmayacağına dair halka söz verdi. Yol trafiğe açıldı. Vali ile birlikte mahalleye gelen CHP Çorum milletvekilleri Şükrü Bütün ve Etem Eken, halka barikatların kaldırılmasını söylediler. Ama halkın milletvekillerine pek ilgi göstermediği görüldü. Valinin ve milletvekillerinin mahalleyi terk etmesinden sonra, 31 Mayıs 1971'de Nurhak'ta öldürülen üç devrimci için anma toplantısı yapıldı. Toplantıya 1000 kişi katıldı. Toplantıda devam eden olaylar konusunda ve devrim şehitleri ile ilgili konuşmalar yapıldı.

Sokağa çıkma yasağının başladığı saatlerde barikatlara yeni bir saldırı oldu. Fakat direniş karşısında saldırıyı düzenleyenler geri çekildi.

31 Mayıs akşamı, Sigortalar Mahallesinde halkla sivil faşistler arasında çatışmaların olduğu ve sivil faşistlerin geriletildiği öğrenildi.

★ 1 Haziran: Direnişler sürdü

Direnişler aynı şekilde sürdü. Dozerler getirilerek barikatların kaldırılmak istenmesi üzerine, halk biraraya toplandı, "Faşizme Ölüm, Halka Hürriyet", "İşkenceciler Tutuklansın", "Katiller Bulunsun, Hesap Sorulsun" diye sloganlar attı. Bu arada ön barikatlar kaldırılarak canlı barikatlar kuruldu.

Bu arada şehir merkezinde ve Yazı Çarşı Mahallesinde MHP'li faşistlerin yeni yağma olaylarına giriştikleri haberleri geldi.

★ 2 Haziran: Barikatlar terk edilmedi

Mahallelerdeki direnişler aynı şekilde sürdü. Akşama doğru Ankara'dan toplum polisinin ve dört panzerin geldiği duyuldu. Aynı saatlerde Milönü Mahallesi ile Sigortalar Mahallesinin arası askeri birliklerce çevrildi. Gece sokağa çıkma yasağı yeniden anons edildi, ama barikatların arkalarının terk edilmediği görüldü.

★ 3 Haziran: Barikatlar kaldırıldı

Halk, sabaha karşı barikatları kaldırdı.

Barikatların kaldırılmasından sonra, panzerlerin eşliğinde mahallelere "operasyonlar" düzenlendi. Operasyonlarda gözaltına alınanlar oldu.

Saat 12'den sonra sokağa çıkma yasağının geçici olarak kaldırıldığı açıklandı. Barikatlar temizlendi.

Ve barikatlar girilemiyor. Faşist saldırganlık barikatlara çarpıp eriyor. Halk bir hafta boyunca faşist çetelere karşı dişiyle, tırnağıyla, elindeki silahı ile onurluca direniyor.

GÜN SAZAK'IN ÖLÜMÜ FAŞİST BASKI VE TERÖRÜN ARTIRILMASININ BAHANESİ OLDU

Faşist caniler, Gün Sazak'ın öldürülmesini bahane ederek ülkenin birçok yerinde yeni saldırı ve cinayetler tezgahladılar. Üç gün içinde 20'nin üzerinde devrimci, ilerici ve emekçi katledildi. Merzifon hariç üç gün içinde toplam 150 kişi yaralandı.

Sivil faşist çeteler bazı yerlerde derneklere, CHP binalarına ve ilerici esnafın dükkanlarına saldırarak tahrip ettiler. Pek çok yerde ilericilerin ve emekçilerin oturduğu mahallelere baskınlar düzenleyerek evleri kurşunladılar. Esnaflara zorla kepenk kapattırdılar.

Çorum ve Merzifon'da 6 günlük, Sivas ve Konya–Çumra'da da 1'er günlük sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Birçok yerde okullar süreli ve süresiz olarak tatil edildi. İlerici ve emekçilerin oturduğu mahallelere baskınlar ve saldırılar düzenlendi. Dört gün içinde 500'ün üzerinde insan gözaltına alındı. Bunların bir kısmına işkence yapıldığı haber alındı.

Faşist MHP'nin Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak 27 Mayıs'ta Ankara'da öldürüldü. Gün Sazak kim veya kimler tarafından hangi amaçla öldürüldü? Bir örgütün kurşunlarına mı hedef oldu, Dündar Taşer gibi başına bir "kaza" mı geldi, faşizmin bilinen hesapları için mi "harcandı"; yoksa şirketler arası savaşın mı "kurban"ı oldu? Bu satırların yazıldığı sırada bu ve benzeri soruların cevabı henüz verilemiyordu. Günlük gazeteler Gün Sazak'ın öldürülmesi olayına "hiçbir örgütün sahip çıkmadığı"nı yazıyorlardı.

Bizim açımızdan sorunun en önemli yanı bugün için bu ve benzeri soruların cevabı değildir. Elbet bu soruların cevabının ortaya çıkarılması da önemlidir ve bu olay da karanlık köşelerde kalmayacaktır. Bizim için bugün sorunun en önemli yanı, faşizmin Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra yürüttüğü demagoji ve yaygara ve bundan da önemli olarak faşist cinayet örgütlerinin kitleler üzerindeki yıldırma, baskı ve sindirme kampanyasını artırmış olmalarıdır. Yeni saldırı, cinayet ve katliamlardır.

Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra, bütün faşist çeteler, "otomatik bir düğmeye" basılmış gibi ülkenin dört bir köşesinde harekete geçtiler. TRT'sinden, birtakım bilinen çevrelere kadar bütün "etkili ve yetkili" çevreler faşist çetelerin "harekete geçmesi" için tansiyonu özel olarak yükseltmeye çalıştılar. Sivil faşist çeteler birçok yerde halka, ilerici ve devrimcilere karşı yeni bir saldırı kampanyası başlattılar. İlericilerin, emekçilerin oturduğu mahallere saldırılar düzenleyip, evleri kurşuna tuttular. Mahallelerde ve sokaklarda terör estirmeye çalıştılar. Derneklere, CHP binalarına, ilerici olarak bilinen esnafların dükkanlarına saldırılara başladılar. Birçok yerde bazı dükkanları tahrip ettiler. "Yasımız var" diyerek bazı yerlerde esnaflara zorla kepenk kapatmaya çalıştılar. Öğrencileri tehdit ederek kendi pis çıkarlarına alet etmeye, göstermelik kitle tabanı yaratmaya çalıştılar. Devrimcileri ve ilericileri ve emekçileri kurşuna dizmeye çalıştılar. Üç gün içinde ülkenin dört bir köşesinde 20'nin üzerinde devrimci ve ilerici katledildi. Merzifon'u dışında tutarsak, gene üç gün içinde toplam 150 kişi faşist kurşunlarla yaralandı. Sivil faşist çetelerin bu saldırı ve katliamları, bilinen güçler tarafından kolaylaştırıldı, saldırı ve katliamların daha ileri boyutlara ulaşması için sivil faşist çetelere "yol" açıldı, zemin yaratıldı. Bazı yerlerde saldırılara sivil giyinmiş polislerin de katıldığı görüldü.

Sivil faşist çetelerin Adana'da kendilerine mani olmak isteyen bir jandarmayı da öldürdüklerini yazdı. MHP Adana il örgütü bu konuda birbiriyle çelişkili demeçler verir ve olaya kısmen sahip çıkarken, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı yayınladığı bir bildiride bir erin öldürülmesi ile ilgili olarak "hiçbir partinin suçlanmadığını" açıkladı. Bu konuda gözlenen bir olgu da, Adana'da öldürülen erden sonra siyasi partilerin, çeşitli kuruluşların, güçlerin, TRT ve basın-yayın organlarının geçmiştekilerin tersine tamamen sessizliğe gömülmeleridir.

Kitleler üzerindeki baskı ve sindirme kampanyası sadece bunlarla kalmadı. Antifaşist potansiyelin yüksek olduğu yerlerde ve kitlelerin faşist saldırganları barikatlarla karşıladığı yerlerde yeni tip tedbirlerin alındığı görüldü. Çorum'da, Merzifon'da 6 gün boyunca sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Gazetemizin baskıya verildiği sırada Çorum ve Merzifon'da gece sokağa çıkma yasağı sürüyordu. Bu iki yerin dışında Sivas ve Konya—Çumra'da da 1 er günlük sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Sokağa çıkma yasağı ilan edilsin veya edilmesin ülkenin birçok yerinde ilericilerin yoğun olarak bulunduğu mahalle ve semtlere baskınlar düzenlendi, birçok insan gözaltına alındı. Gazetemize en son ulaşan haberlerden anlaşıldığına göre, dört gün içinde ülkenin dört bir köşesinde göz altına alınan insan sayısı 500'ü geçti. Bunların bir bölümüne işkence yapıldığı haber alındı.

Fakat devrimciler ve emekçiler Çorum'da ve Merzifon'da görüldüğü gibi, saldırılar karşısında yılmadılar, saldırganlara kuzu kuzu boyun eğmediler. Tersine birçok yerde faşist saldırganları barikatlarla karşıladılar.

Bütün bunlara ek olarak, sivil faşistler, gericiler ideolojik saldırıların, demagoji ve manevralarını artırdılar. MHP kanlı ellerini gizlemek için yeniden "barış, kardeşlik ve demokrasi" nutukları atmaya başladı. Gericiler arasında "birlik" çağrıları yeniden ortalığı kapladı.

Kısacası, toprak ağası Gün Sazak'ın öldürülmesi faşist baskı ve terörün artırılmasının, gericiliğin kitleler üzerindeki siyasi saldırıları yoğunlaştırmalarının bir bahanesi oldu.

GÜN SAZAK kimdir?

"Bugüne kadar serbest hayatta ciddi işler yapmış bir insanım. Kurduğum firmalar memlekete hizmet yapmıştır. Memlekete eser vermiş firmalardır. Beni itham ettikleri zenginliğimdir. Zenginliğimden ve ağalığımdan gocunmam, iftihar ederim. Çünkü biz ağalığı Türk töresindeki ağalık kabul ederiz. (...) Bana isnat ettikleri, zenginlik ve ağalık suçlaması da benim için bir iltifattır." (Yankı Dergisi, S. 334)

Yukarıdaki sözler geçtiğimiz günlerde öldürülen ve eski Demokrat Parti milletvekillerinden toprak ağası Emin Sazak'ın oğlu ve şimdiki MHP Genel Başkan Yardımcısı olan Gün Sazak'a aittir.

Yukarıda kendisinin de ifade ettiği gibi, Gün Sazak, gerçekten büyük bir toprak ağası olmasının yanında, aynı zamanda Türkiye'nin "ileri gelen" müteahhitlerinden biri idi.

Sazaklar Eskişehir'de önemli bir güce sahiptir ve bu güçlerini de sahip oldukları büyük toprak mülkiyetinden almaktadırlar. Geçmişte Sazakların toprakları Eskişehir'den başlayıp Polatlı sınırına kadar uzanıyordu. 70 bin dönümü bulan bu topraklar üzerinde yedi tane tren istasyonu ve onbeş tane köy bulunuyordu. Sazakların toprakları Porsuk çayı tarafından sulanıyordu. Eskişehir halkı Sazakların bu toprakları, kırbaç yolu ile köylüden gasbettiğini ve emperyalist işgal döneminde bu toprakları genişlettiğini bilmektedir. Bu toprakların bir bölümü daha sonra Gün Sazak'a kalmıştır. Gün Sazak kendi hissesine düşen toprakları bir yandan işleterek köylüyü kırbaç yolu ile sömürürken, bir yandan da bu topraklar üzerinde "komando kampları" kurmuştur. Komando kampları ile Gün Sazak hem köylüleri baskı altına almaya çalışmış, hem de bu kamplarda sivil faşist çeteler askeri eğitim yapmıştır.

Gün Sazak, toprak ağalığının yanında, "ticaret" ile de uğraşıyordu. Ankara'da Yüksel Oteli ve Yüksel Müteahhitlik Firması Gün Sazak'a aittir. Gün Sazak ve MHP'li ortakları bu firma aracılığı ile Libya'da, Tunus'ta limanlar, yollar yaparak daha da zenginleştiler. Bu arada kaçakçılık da yaptıkları bilinmektedir. Onlar dışarıdan gümrüksüz getirdikleri makinaları, Türkiye'de gümrük fiyatlarını da ekleyerek satmaktadırlar. Bu işin ehli olmasından dolayı da, Gün Sazak II. MC iktidarı döneminde Gümrük ve Tekel Bakanlığına getirildi.

Gün Sazak'ın inşaat firmalarının bol miktarda patlayıcı madde bulundurma ruhsatı da vardı. Bu patlayıcı maddelerin sivil faşistler tarafından çeşitli "eylemlerde" kullandıkları 1977 yılındaki gazete haberlerine kadar yansımıştı.

İşte Gün Sazak'ın "iftihar ettiği", "zenginliğinin ve ağalığının" perde arkası budur. Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra faşizmin yürüttüğü demagoji ve yaygaranın ve faşist çetelerin ülkenin dört bir köşesinde giriştikleri saldırı ve cinayetlerin nedeni de Gün Sazak'ın bu özelliğidir.

Yorum

"Organize olaylar" ve Taha Akyol

REMZİ ESENER

"Bu olaylar toprak işgalinden ve jandarmayla vuruşmaktan çok daha 'mutedil' 'doğa yasaları'nın bir tepkisidir. Millet, bu alçakça cinayeti tahammülle karşılayamamıştır. MHP'nin kararlı tutumu olmasaydı, çok daha vahim olaylar meydana gelirdi. Bunlar, yeni bir kışkırtma atmosferi meydana getirmek isteyenlerin nitelediği bir 'organize' olaylar değildir, tepkidir."

Yukarıdaki satırlar MHP Genel İdare Kurulu üyesi ve Hergün gazetesinin yazarlarından Taha Akyol'un Yankı dergisinin 2/8 Haziran 1980 tarihli sayısına verdiği demeçten alınmıştır. Ve Akyol burada, Yankı dergisinin 'yurt çapında Sazak'ın öldürülmesine tepki niteliğindeki olaylar' konusundaki 'değerlendirmesini' ifade etmektedir.

Taha Akyol, Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra sivil faşist çetelerin ülkenin birçok yerinde giriştikleri cinayet ve saldırıları kastederek bunları 'doğa yasalarının bir tepkisi' olarak nitelendirmektedir. Yalnız bu saldırı ve cinayetleri 'millete' mal etmektedir. Halbuki onları yapan, demeç sahibinin ve onun gibilerinin kışkırtması ile sivil faşist çetelerdir. Ve bu cinayet ve saldırıların hedefi de işçiler ve emekçilerdir, yani bizzat halkın kendisidir.

Taha Akyol, 'çok daha vahim olayların olmamasını', 'MHP'nin kararlı tutumuna' bağlamaktadır. Demek ki, MHP daha az 'kararlı' bir tutum takınsaydı, daha 'vahim olaylar' olabilirdi. Demek ki Kahramanmaraş'ta yüzlerce insanın kurşuna dizilmesinin, bugüne kadar yüzlerce devrimci, emekçi ve ilericinin MHP'li katiller tarafından katledilmesinin 'daha vahim' olması, bu olaylarda 'doğa yasalarının tepkisinin' daha çok işlemesi, MHP'nin ve diğer faşist cinayet örgütlerinin daha kararlı davranmamasından kaynaklanmış. Aslında T. Akyol, kaş yapayım derken, göz çıkarmakta, bu gerçekleri itiraf etmek zorunda kalmaktadır.

Bir zamanlar Hitler faşistleri Almanya'da Reichtag'ı yakarak bunu komünistlere, ilerici ve demokratlara mal etmişler ve ülke çapında teröre başvurmuşlardı. Gene Hitler faşistleri sınırda idam mahkumlarını kurşuna dizerek, 'insanlarımıza saldırdılar' diye ilgili devlete savaş açmanın gerekçesini yaratmışlardı. Hitler de bu tip provokasyonların arkasından faşistlerin giriştiği saldırı ve katliamları, toplu tutuklamaları 'doğa yasalarının tepkisi' olarak değerlendirmişti. Hitler'in kitapları ve Almanya faşistlerinin tecrübelerini aktaran belgeler Türkiye'de bazı kitabevlerinde satılmaktadır. T. Akyol ve onun gibileri bu kitapları bütünüyle okuyup, Alman faşistlerinin tecrübelerini tam olarak kavrayabildiler mi acaba?

Görülebildiği kadarıyla bunları en iyi kavrayanlardan biri herhalde gene T. Akyol. Çünkü, Taha Akyol, 3 Haziran 1980 tarihli Hergün gazetesinde "içinde bulunduğumuz dönemde bizim en büyük iki kaybımız biri Dündar Taşer, öbürü Gün Sazak'tır" demekte ve "İslamda kaza ile ölenler de şehit olduğu için Dündar Taşer'in de şehit" olduğunu söylemektedir. Dündar Taşer'in bir kamyonun altında kalarak nasıl öldüğü, bu 'kaza'nın nasıl olduğu konusunda, "kaza'nın olduğu günlerde basın-yayın organlarında pek çok yazı ve yorum çıkmıştı. Bunları burada bizim yeniden anlatmamıza pek gerek yoktur herhalde. Çünkü bunu Türkeş'ten sonra en iyi bileceklerden biri de T. Akyol'dur. İkisi de 'şehitlik mertebesine eriştiğine' göre sakın Dündar Taşer'in başına gelen 'kaza'nın bir başka biçimi Gün Sazak'ın başına gelmiş olmasın?

Bunlar T. Akyol'un yazdıkları üzerine aklımıza ilk gelenler ve hatırlayabildiklerimiz.

Yalnız T. Akyol, Yankı dergisinde çıkan demecinde 'bunlar organize olaylar değildir' derken gerçeği açıklıkla ifade etmekten kaçınıyor. Gerçi başyazarlığını yaptığı gazete Taha Akyol'un boş bıraktığı yanları dolduruyor ama, biz gene de söyleyelim. Her ne kadar T. Akyol'un "organize" sözcüğünü kullanırken neyi kasdettiğini bilmiyorsak da, Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra ülkenin dört bir köşesinde meydana gelen olaylar bal gibi 'organize olaylar'dır. Bunu ispat etmek için sayfalar dolusu kanıt göstermeye de gerek yoktur.

Öldürme olayının 'hemen arkasından sivil faşist çeteler ülkenin dört bir yanında cinayet ve saldırılara girişmişlerdir. TRT ve TV bunlara 'protesto gösterileri' derken, Demirel bu cinayetleri ve yakıp yıkma hareketlerini 'infial' olarak değerlendirmiş, T. Akyol da bunları 'doğa yasalarının tepkisi' olarak nitelendirmiştir. Sivil faşistlerin bu saldırılarının hemen arkasından birçok yerde mahalle baskınları düzenlenmiş, sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş, pek çok devrimci ve emekçi gözaltına alınmıştır.

Bunlara da literatürde "organize olaylar"dan başka bir isim verilmez. Hatta Yankı dergisinin sizden böyle bir demeç alırken soruları düzenleme biçimi ve sizin verdiğiniz cevaplar bile bu "organize olaylar'ın bir parçasıdır bay Taha Akyol.

Köşeye sıkışan TÜRK-İŞ ağaları ve sıkıştıranlar...

Türk—İş'in sendika ağalarını köşeye sıkıştıran işçi sınıfıdır.

Ne zaman komprador-feodal ekonominin buhranı derinleşse, bu soygun ve zulüm dünezi' bir siyasal buhranla, bir hükümet buhranıyla karşılaşsa Türk-İş ağaları düzenin kurtarıcıları arasında en ön sırada boy gösterirler. Ne zaman yeni bir hükümet kurulsa Türk-İş ağaları hükümeti ilk ziyaret eden, ilk kutlayan olur. Ve hükümete işçilerin taleplerini sunduklarını açıklarlar. İşçi sınıfının talepleri diye sunulan taleplerin ne ölçüde işçilerin taleplerini yansıttığını bir yana bıraksak bile, Türk-İş ağaları bu taleplerin gerçekleşmesi için değil, hükümetle birlikte işçi sınıfı mücadelesini nasıl önlerim diye bu talepleri sunmaktadır. Bugüne kadarki uygulamaları bunu her zaman kanıtlamıştır.

Son Süleyman Demirel hükümetine sunulan talepler listesi de yine bu amaçla sunulmuştu. Üstelik bu hükümetin, başbakanın ve AP'nin şu nitelikleri biline biline:

Süleyman Demirel ve AP ülkemizde sermayenin en has temsilcisidir. Demirel böyle bir üne sahip olduğu için gurur duymaktadır. Üstelik o bu ününü laf olsun diye değil, "bileğinin hakkıyla" kazanmıştır. Geçmişi bir yana bıraksak bile son 3-5 aylık hükümeti ile S. Demirel'in ve AP'nin burjuvaziye hizmette kusur etmediğini gösterir. O, hükümet programının özünü TİSK, MESS, TİS gibi patron örgütlerinin taleplerinden oluşturarak, MESS Başkanı Turgut Özal'ı olağanüstü yetkilerle donatılmış özel danışman ve DPT'nin başına getirerek bunu kanıtlamıştır.

Türk-İş ağaları büyük patronlarla ilişkileri işte böylesine sıkı bir hükümet ve onun başbakanına talepler sunarak, hükümetin bu talepleri gerçekleştireceği (tabii işçiler greve, mücadeleye atılmadan) konusunda hayaller yayıyorlar. Daha doğrnusu işçileri oyalıyor, zaman içinde geliştirecekleri manevralarla mücadeleye boğacaklarını hesaplıyorlardı.

Ne var ki, egemen sınıfların buhranı bazı taleplerin oyalanmasına bile tahammül edemez durumdaydı. Bir iki nutuktan sonra hükümet asgari geçim indirimi yasasını çıkartmayacağını söyledi. Demirel bunu kendine has üslubuyla şöyle açıkladı: "Bu iş için 100 milyar lazım, kimden alıp kime vereceksiniz, bulun 100 milyarı yasa çıksın". Arkasından Türk-İş'in diğer talepleri birer birer hasıraltı edildi. Daha da önemlisi 650-700 bin KİT işçisi için yürüyen toplusözleşmelerde hükümet işçileri, TÜRK—İŞ ağalarının oyalayabileceği kadar bile haklar vermeye yanaşmıyordu.

Öte yandan işçiler de 1-2 yıl öncesinin işçileri değildi. Mücadeleden, genel grevden ağaların ihanetinden söz ediyorlardı. Türk-İş ağaları tam anlamıyla "iki cami arasında" kalmışlardı. Bir yanda bugüne kadar hizmette kusur etmedikleri efendileri büyük patronlar ve onların hükümeti, öte yanda *mücadelesine sahip çıkar görünmek zorunda oldukları* işçiler! Çünkü, sendika ağalarının her çeşidinin tabii Türk-İş ağalarının da varlık nedeni bu "muhabbet tellallığı" idi. Eğer onlar işçilerin gözünden tamamen düşerler, iyice tecrit olurlarsa, burjuvaziye hizmet olanakları da kalmazdı. Zaten esas maharetleri, burjuvazi tarafından takdir edilen yetenekleri de bundan başkası değildi! Kafalarını biraz zorlayınca yeni bir yol daha buldular. Emekçi sınıfların mücadelesini ezmekte kendilerinden daha usta olanlar vardı, en doğrusu onlara akıl danışmaktı! Hemen buna giriştiler. CHP, AP, MSP, MHP, CGP gibi burjuva, burjuva toprak ağası, garici-faşist partileri dolaşarak akıl danıştılar. Ama tabanda her geçen gün daha çok sıkıştırmaya başlamıştı. Sonuçta işçileri bir süre daha oyalamayı amaçlayan ünlü "zamanlama" yöntemine başvurdular. Türk-İş ağaları gerekirse "toplu direnişe", "toplu greve" gideriz. (her nedense genel grev diyemiyorlar) demeye başladılar. Devrimciler, ileri işçiler, Türk-İş ağalarının bu lafları arkasında yatan "hinoğlu hinliğin" ne olduğunu araştırırken, Türk-İş genel Başkanı İbrahim Denizcier, "toplu grev", "genel direniş" gibi lafları Türk-İş'e yakıştıramayan saf burjuva gazetecilerine ve politikacılarına şu yanıtı verdi: "Köşeye sıkıştırıldık, köşeye sıkışan adam her şey yapar" Yaptılar da! Bir işçi sendikası için yüz karası olabilecek şeyi yaptılar. Önce Türk-İş Yürütme Kurulu S. Demirel ile toplandı. Daha sonra Demirel, "eylem kararı alacak" olan Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısına katıldı. Böyle bir şey dünya sendikacılık tarihinde sanırız ilk kez oluyordu. Nitekim Demirel, toplantıdan çıktıktan sonra, eşel-mobil ve kıdem tazminatlarına ilişkin yasaların geri alınacağına ve KİT'lerdeki toplusözleşmelerde tıkanıklığı önleyeceğini açıkladı. Böylece, Türk-İş ağaları bulundukları "köşeyi" biraz genişleterek zaman kazandılar.

Türk-İş ağalarının ve hükümetin telaşından öyle anlaşılmaktadır ki, işçiler sendika ağalarını gerçekten çok fena "sıkıştırmakta"dır. Öyle ki, Türk-İş ağaları gibi işçi düşmanları bile "toplu grev", "toplu direniş" gibi "ülkenin ve milletin bölünmezliği ilkesine ters düşen" laflar etmek zorunda kalmaktadırlar.

Ama bütün bunlara karşın, ne hükümet, kendi vaatlerini yerine getirecek bir durumdadır ne de Türk-İş'in sendika ağaları işçiler karşısında fazlaca direnme şansına. Gelişmeler sınıflararası —nispi de olsa— bir barış döneminde değil, tersine sınıf çatışmalarının daha da sertleştiği bir doğrultudadır. Bu nedenle de çatışma kaçınılmazdır. Çatışmanın sonucunun ise, çatışan güçlerin mücadele azimleri belirleyecektir. Başta Türk-İş'in ağaları olmak üzere her soydan sendika ağası büyük patronların gerici-faşist güçlerin safında yer tutmuşlardır. İşçiler bu gerçeği gördükleri, sendika ağalarının, hükümetlerin vaatlerine değil, kendi birleşik güçlerine güvendikleri ölçüde zafere ulaşabilirler.

Türk-İş ve sendikal eylemi

Yorum

uruIduğu günden bu yana Türk-İş ve sarı sendikacılık, sınıf işbirlikçiliği birlikte anılır olmuştur. Öyle ki, reformcu ve revizyonist sendika ağaları bile, kendi ihanetlerini hafifletmek için Türk-İş ağalarının ihanetlerini örnek göstermiş, onların ihanetleri yanında kendi yaptıklarının "kabul edilebilir" olduğunu ispatlamaya çalışmışlardır. Gerçekten de Türk-İş ağaları egemen sınıflara öylesine kölece bağlanmışlardır ki, ihanetlerinin üstünü hiçbir demagoji, hiçbir yalan örtemez olmuştur.

Nitekim Türk-İş'in sınıf işbirliği çizgisinin "parlak" bir ifadesi olan ünlü "24 ilke"nin 5. maddesi Türk-İş'in mücadele anlayışını çok yalın bir biçimde açıklıyor:

"Türk-İş, sınıf ayrılıklarının derinleşmesine ve sınıf çatışmalarına yol açabilecek sebepleri ortadan kaldırmayı amaç alan ve sınıflararası denge, barış ve kaynaşma sağlayıcı bir politika izleyecektir"

Türk-İş söyleyeceklerini açıkça söylüyor: Ama egemen sınıfları tatmin edemeyeceğini düşünmüş olacak ki, "TÜRK—İŞ İLKELERİ" adlı broşürde sendika ağaları bu *önemli* maddeyi biraz daha açmak ihtiyacını duymuşlar. Ve maddeyi şöyle bir ekle açıklıyorlar:

"Türk-İş bir menfaat grubu temsilcisi olduğu halde, üyelerinin menfaatleri dışına çıkarak, her beyan ve bildirisinde ulusal çıkarları esas almıştır. Hatta 'sınıf' kelimesini kullanmamaktadır. Bu görüşten hareketle bazı çevrelerin hücumlarına muhatap olmuştur. Türk-İş milli menfaatlerin gerektirdiği yerlerde işçinin fedakarlığını kabul etmiştir."

"Üyelerinin menfaatleri dışına" çıktığını, "sınıf kelimesini bile kullanmayan" Türk-İş'ten işçilerin yararına bir girişim beklenemeyeceği açıktır.

Türk-İş hükümet ve patronlarla olan ilişkilerinde sınıf işbirliği çizgisinde sıkı sıkıya bağlı kalmıştır. Öyle ki, hükümeti şu ya da bu partinin kurmasına bile bakmadan her zaman "milli menfaat" dediği egemen sınıfların menfaatlerine uygun olarak davranmıştır. Türk-İŞ, her zaman hükümetlere taleplerini bir dilekçeyle sunmayı ve yıllarca hükümet ve bakanlarla o talepleri konuşarak işçileri oyalamayı adet haline getirmiştir.

Türk-İş bu soygun ve zulüm düzeninin dara düştüğü her zaman "Türk işçi hareketi" adına düzenin yardımına koşmuş, işçileri düzeni kurtarmak için "fedakarlık" etmeye çağırmıştır. Nitekim, Türk-İş ağaları, CHP hükümeti ile "Toplumsal Anlaşmayı" imzalayarak, ücretlerin dondurulması, toplusözleşmelerin ortadan kaldırılması ve işçi sınıfının kazanılan haklarının gasbedilmesinin yolunu açmıştır.

AP hükümetinin kurulmasıyla birlikte, Türk-İş'in AP'li ağaları, hükümetin işçi sınıfının mücadelesini ezmekten başka bir amacı olmayan programını görmezden gelerek, hükümetin işçi sınıfına düşman yüzünü örtecek bir talepler listesini hükümete sundular. Sonra aylar süren görüşme "tur"ları başladı. Her görüşmede hükümetle görüş birliği olduğu açıklanarak işçiler oyalanmaya çalışıldı. Şimdi hâlâ bu eskimiş taktikle işçiler mücadeleden alıkonmaya çalışılıyor.

Hükümetle, ilişkilerinde bir işçi sendikası değil, bir hükümet sendikası gibi davranan Türk-İş, tek tek patronlarla ilişkilerinde de bir patron sendikası gibi davranmaktadır. Türk-İş patronlarla son derece yakın bir ilişki kurmakta, her sorunu grevsiz, mücadelesiz "çözmeyi" esas almaktadır. Nitekim Türk-İş ağaları durumun satışa uygunluğunu görür görmez anlaşmazlıkları bitirmekte, bu zamanlama işini de hükümet ve patronlarla birlikte düzenleyebilmektedir. Türk-İş'in sendikal mücadelesi ve sendikacılığının ana çizgisi budur.

15-16 Haziran İşçi Sınıfı Mücadelesine yol gösteriyor

Sınıfların ortaya çıkmasından bu yana, bilinir ki, insanlık tarihi sınıf mücadeleleri tarihidir. Sınıflar, mücadelelerinin başarıyla sürebilmesi için, mücadelelerinin deneylerini bir sonraki kuşağa taşımışlardır. Bu nedenledir ki, hemen hemen tarihin her devrinde, bir sonraki kuşak bir önceki kuşağa göre daha çok bilgiye sahip olarak mücadele etmiştir.

Sınıf mücadelesinin yasalarını açıklığa kavuşturan sosyalizmin büyük öğretmenleri işçi sınıfının mücadele deneyleri temelinde eğitilmesinin zorunluluğu üstünde önemle durmuşlardır.

Özellikle konu işçi sınıfı ise, mücadelenin deneyleri sorunu ulusal sınırları da aşarak uluslararası bir özellik kazanır. Örneğin, 1848 devrimi, 1871 Paris Komününe ışık tutmuştur. 1871 Paris Komünü dersleri Rus devriminin başarısında son derece önemli rol oynamıştır. Öte yandan denebilir ki, 1917 Ekim Devriminin başarısı ancak 1905 ve 1917 Şubat Devriminin deneyleri üstünde mümkün olmuştur.

Demirel hükümetinin 1970'de sendikalar yasasını geriye doğru değiştirmek istemesi üzerine işçiler ayağa kalktı. İstanbul ve İzmit'te fabrikalardan boşalan 100 bin işçi, 15—16 Haziran günleri boyunca gösterilerini sürdürdüler. İşçiler Gebze'den Kadıköy'e, Sefaköy'den Aksaray'a, Alibeyköy'den Şişli'ye yürüdüler. Polis ve asker barikatları aşıldı. Sendika ağalarının engelleme çabaları yenildi. Sonuçta hükümet yasa değişikliğinden vazgeçmek zorunda kaldı.

Kısaca söylemek gerekirse bir ülkenin proletaryası kendinden önceki kuşakların sadece beceri ve hünerini değil, aynı zamanda sınıf mücadelesi deneylerinin de taşıyıcısı olmuştur. Bu hem ulusal planda, hem de uluslararası planda böyle olmuş, bugün de böyle olmaktadır.

Kuşkusuz, sınıfın kendi mücadele tecrübesi temelinde eğitilmesi, ya da sınıfın geçmiş mücadelesinden dersler çıkararak bugünkü mücadelesinde bu derslerden yararlanması Türkiye işçi sınıfı içinde, diğer ülkelerin işçi sınıfları için olduğu kadar geçerlidir. Örneğin işçi sınıfımız, uzun zaman yasal sendikal haklara sahip olmadığı zamanlarda da sendikaların gerekliliğini kendi deneyleriyle (tabii diğer ülke işçi sınıflarının deneyleriyle de) öğrenmiş, yasadışı sendikalarda örgütlenmeye yönelmiştir. Yine grev ve toplusözleşme hakkını mücadele etmeden alamayacağını kendi öz deneyiyle görerek, grev yasası çıkmadan, grev yaparak grev ve toplusözleşme hakkını elde etmesini bilmiştir. Ve yine işçi sınıfımız mücadele tarihi boyunca, egemen sınıfların mücadele etmeden kendisine hiçbir hak vermeyeceğini öğrendiği gibi, kazandığı hakları korumak için de canla başla mücadele etmesi gerektiğini öğrenmiştir. Nitekim o 1970'in 15—16 Haziran'ında burjuvazinin sendikal haklara saldırısı karşısında ayağa kalkmış, sendika ağalarının bütün engelleme çabalarına karşın haklarını savunmak için mücadele etmiştir. Üstelik, Türk-İş'in 15-16 Haziran eylemine karşı açtığı kampanyaya karşın, pek çok Türk-İş üyesi işçi sendika ağalarının çabalarına karşın DİSK'li işçilerle birlikte mücadele etmişlerdir.

Bugün de işçi sınıfının kazanılmış haklarına karşı burjuvazinin azgın ve kapsamlı saldırısı vardır. Kuşkusuz birçok işçi 15-16 Haziran'da saldırıyı nasıl püskürttüklerini hatırlayacaktır. Sadece bunu değil, sendika ağalarının mücadeleyi nasıl saptırmaya çalıştığını, DİSK'in revizyonist ağalarının eylemin en kızgın yerinde mücadeleyi arkadan hançerlediklerini de hatırlayacaktır.

Kısacası işçi sınıfımız, kendi geçmiş mücadelesinden dersler çıkararak bugün o deneyler ışığında mücadele edecek olgunluktadır. Sendika ağaları, hükümet ve patronlar da bunun farkındadır. Farkında oldukları için de tezgahlarını daha karmaşık, daha anlaşılmaz hale getirmeye çalışıyorlar. Ama ne var ki "mızrak çuvala saklanamaz"

- **DİSK SINIF İŞBİRLİKÇİSİ ÇİZGİSİNİ "DEVRİM" VE "SOSYALİZM" SÖZLERİ ARKASINA SAKLAMAYA ÇALIŞMAKTADIR**
- **DİSK "ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIK" BAYRAĞI ARKASINDA "PARTİLER ÜSTÜ POLİTİKA" İZLEMEKTEDİR**
- **DİSK, CHP, TKP, TİP, TSİP, VP GİBİ BURJUVA, BURJUVA–TOPRAK AĞASI PARTİLERİN DÜMEN SUYUNDA, DÜZENİ SAVUNAN BİR POLİTİKA İZLEMEKTEDİR**

Disk Kongresine Doğru ①

SINIF SENDİKACILIĞI VE DİSK

DİSK'in 7. Genel Kurulu 25—30 Haziran tarihlerinde *erken* olarak toplanacak. DİSK'in normal genel kurulu Ekim ayında olması gerekirdi. Ama her nedense DİSK genel kurullarını bugüne kadar bir türlü normal zamanında toplayamamıştır. Yine bu genel kurul da sendika ağalarının kendi aralarındaki çatışmaya bağlı olarak öne alınmıştır.

DİSK, 1967 yılında, sosyalizm, sınıf sendikacılığı, devrimci sendikacılık gibi son derece iddialı sloganlarla ortaya çıktı. Sloganları ve DİSK, işçiler, devrimci demokrat çevrelerce ilgiyle karşılandı. İşçiler, yasal ve yasa dışı her yola başvurarak DİSK çatısı altında toplanmaya yöneldiler. Ama bir süre sonra DİSK'in de Türk-İş gibi sınıf işbirlikçisi bir çizgi izlediği kuşkusu yayılmaya başladı. Özellikle 15-16 Haziran eylemlerindeki tavrı geniş işçi yığınlarının kafasında DİSK'in devrimciliği konusunda kuşkuların yayılmasına neden oldu.

DİSK'in kuruluşundan bu yana 13 yıl gibi azımsanmayacak bir zaman geçti. Denebilir ki, bu 13 yılın aşağı yukarı 10 yılında ülkemizdeki tüm devrimciler, demokratlar, işçileri sınıf sendikası olarak gördükleri DİSK'in çatısı altında toplamaya çalıştılar. İşçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK çatısı altında gerçekleşmesi için çaba harcadılar. (Birçok ortayolcu akım bugün bile böyle bir amacın peşinde koşmaya devam ediyor) Ama DİSK'in sınıf işbirlikçisi çizgisi ve DİSK'in reformcu ve revizyonist ağaları işçi sınıfının birliğinin önüne engel olarak çıktılar. İşçi sınıfının çıkarlarına aykırı olarak yürüttükleri faaliyetle işçi sınıfının birliğini parçalamak, sınıf hareketini kendi denetimleri altına almak için vargüçleriyle çalıştılar.

DİSK bir sınıf sendikası mıdır?

DİSK ağalarının yüzlerinin iyice açığa çıkması karşısında DİSK ağalarının izlediği çizgiye sınıf sendikacılığı çizgisi diyemeyen birçok demokrat, DİSK ağalarının kötü, ama DİSK'in devrimci, sınıf sendikası olduğunu, en azından geçmişte sınıf sendikası olduğunu söylemekte, DİSK'e her nedense devrimcilik atfetmektedirler.

Oysa DİSK daha kuruluşundan itibaren sınıf işbirlikçisi bir çizgi izlemeye başlamış, modern revizyonizmin en pespaye tezlerini sosyalizm olarak propaganda ederek, işçi sınıfı içinde modern revizyonistlerin güç toplamasının başlıca dayanağı olmuştur.

DİSK'in kurucuları, DİSK'in mücadelesine temel olarak ilkeleri açıklayan, "DİSK Kuruluş Bildirgesi"'n de şunları söylüyorlardı:

"Bizler; *Türk işçi sınıfının* tüm çıkarları, hakları ve özgürlükleri ve de onuru için biraraya geldik.

"Kapitalist yoldan kalkınmak isteyenlerin uyguladıkları sistemden gelen dengesizlik, düzensizlik ve çalkantılara boyun eğmeyerek, *kapitalist olmayan yoldan* yani emekten yana bir kalkınma planının uygulanması ile kalkınmak için uyarıcı çalışmalarımızı aralıksız sürdüreceğiz.

"Bu ardı arkası kesilmeyen ilerleme ve gelişme, bilimi öncü sayarak, Anayasa'da yer alan *köklü dönüşümleri* yapma olanağını varederek mümkün olacaktır. Üretim kuvvetlerinin çağdaş uygarlığa uygun seviyeye gelmesi ancak *bizim Anayasa'ya sahip çıkmamızla sağlanacaktır.*

"İşte *biz devrimciliği,* bu günkü tutucu, gerici *ekonomik ve politik ilişkilerin Anayasa uyarınca değiştirilmesi* ve yukardan beri özetlediğimiz ilkelerin hayata uygulanması anlamında anlıyoruz. *Devrimcilik, hepimizin mülk sahibi olmasını* ve uygarlık nimetlerinden eşitçe yararlanma olanağı sağlayacağı için bizim sendika çalışmamızın ı. özünü kapsayacaktır. vb. vb.... (DİSK Kuruluş Bildirgesi) (abç)

Yukarıya "DİSK'in Kuruluş Bildirgesi"'nden aktarılan pasajlardan da açıkça anlaşılacağı gibi DİSK, sosyalizm adına, bir yandan 1960'larda modern revizyonistlerin geri kapitalist ülkeleri sömürgeleştirmek için tezgahladıkları "kapitalist olmayan yol"'u savunurken bir yandan da devrimciliği "mal mülk sahibi" olmak olarak lanse ederek, biriktirecekleri "mal mülke" kapı aralıyorlar.

Anayasa sorununa gelince: Marksizmle az çok yüz yüze gelmiş herkes bilir ki, sınıflı bir toplumda, yasalar, özellikle bütün yasaların "Ana"'sı olan Anayasa egemen sınıfın çıkarlarını savunmak, onların sömürü ve zulmünü bir disipline, kurallara bağlayarak, sömürünün bu kurallara göre gerçekleştirilmesini amaçlar. Diğer bir deyişle sömürüyü herkessin gözünde "meşrulaştırmayı" amaçlar. Oysa, gerek "Bildirge"'den yukarıya aktardığımız pasajlardan, gerekse DİSK ağalarının yıllardır her zaman yaptıkları konuşma ve izledikleri çizgiden anlaşılacağı gibi onlar yasalara uymayı her zaman baş görev edinmiş, Anayasayı gözbebekleri gibi korumuşlardır. Bu durumun doğal sonucu olarak, onlar işçilerin düzene karşı mücadelesini engellerken, düzen içinde "Anayasa doğrultusunda yapılacak reformlarla" sömürünün kalkacağı, sosyalizmin kurulacağını iddia etmişlerdir.

Açıktır ki, sosyalizm adına revizyonizmi, devrimcilik adına "mal mülk sahibi" olmayı, devrim yerine yasalara ve Anayasaya saygıyı geçiren bir platform, bir mücadele çizgisi, çıkarları sosyalizmde olan, mal mülk sahibi olmayan, devrimden yana olan işçi sınıfını birleştiremezdi. Birleştiremedi de... Nitekim, bol devrim lafazanlığı arkasında kaldırılan toz duman çekilmeye başlayınca DİSK'in gerçek niteliği de görülmeye başlamış, DİSK'in işçi sınıfını birleştirmek bir yana onun daha da parçalanmasının bir aracı olduğu görülmüştür.

DİSK'in bu "Kuruluş Bildirgesi"'ne bugün DİSK içindeki bütün reformcu ve revizyonistler sahip çıkmakta, birbirlerini bu "kutsal bildirgeye" karşı çıkmakla suçlamaktadırlar. Ama onlar bu saatten sonra "Bildirge"'nin 1967'deki biçimiyle çok "dikkat çekeceği" düşünülmüş olmalı ki, ağalar "DEMOKRATİK SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞININ TEMEL İLKELERİ" adı altında "DİSK'in İlkelerini" yeniden formüle ettiler. Bu "Temel İlkeler" ilk bakışta DİSK'in gerçekten bir sınıf sendikası olduğu intibaını veriyor. Ama biraz daha dikkatli bakıldığında, DİSK ağalarının sınıf işbirlikçisi çizgilerinin devrim ve sosyalizm sözleri arkasına ustaca saklandığı görülüyor. Özellikle onların eylemleri, pratikte izledikleri çizgi bu tekrarladıkları genel doğruları nasıl yorumladıklarını gösteriyor. Bu ilkelerin kapsamlı bir eleştirisi bu yazının sınırlarını aşar (*) Ancak biz DİSK'in gerçek bir sınıf sendikası mı, yoksa kendisine sınıf sendikacılığını yakıştıran bir reformcu ve revizyonist sendika merkezi mi olduğunu açığa çıkaracak iki konu üzerinde duracağız. Çünkü açıktır ki, bir sendikanın sınıf sendikacılığını mı, yoksa burjuva sendikacılığını mı temsil ettiğini bellibaşlı iki noktadan kanıtlayabiliriz: *Birincisi,* sendikanın izlediği ideolojik siyasi çizgi; *ikincisi* sendikanın işçi sınıfı partisiyle bağı.

DİSK'in temel ilkeleri adlı broşürde, DİSK'in bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadele ettiği yazılmaktadır. Ama bugün söylenenlerden ne anladıklarına bakıldığında, DİSK'in bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi diye bir sorununun olmadığı anlaşılır. Çünkü: DİSK'in demokrasi mücadelesinin esası Anayasayı, bugünkü demokrasiyle hiçbir ilgisi olmayan siyasal düzeni savunmaktır. DİSK, "faşist bir cunta gelir" iddiası arkasında gerçekten demokrasi mücadelesi verenleri suçlamakta, bu düzeni demokrasi olarak tanıtmaya çalışmaktadır. DİSK'in demokrasi anlayışı, ırkçılık ve şovenizm konusunda da kendini göstermekte, DİSK'in UKKTH savunduğu iddiasına karşın, DİSK azgın bir şovenizm dalgası olan Kıbrıs'ın işgalini "barış harekatı" olarak alkışlarken, işçilerden bir yevmiye keserek işgale yardımcı olmuştur. Doğu'da süren baskı ve terörle ise DİSK hiç ilgilenmemeyi tercih etmiştir. Faşizme, ırkçılık ve şovenizme karşı mücadeleyi Türkeş'e karşı olmakla sınırlamıştır.

DİSK'in bağımsızlıktan ne anladığına gelince, herkesçe bilinir ki, DİSK ağaları bugüne kadar Amerikan emperyalizmine karşı mücadelesi NATO'dan çıkılsın" ve "ikili anlaşmalara hayır"dan ibaret olan sosyal-emperyalizmin dümen suyunda bir "bağımsızlık mücadelesi" yürütmüşlerdir. Gerçekten bağımsızlık mücadelesi yürütenleri ise, sosyalizme karşı çıkmak gibi demagojik bir propaganda ile geriletmeye çalışmışlardır.

Sosyalizm, DİSK ağaları için modern revizyonizmin çeşitli varyantlarının tezlerinden ibarettir. Ağalara göre, İsveç'ten Çin'e, Yugoslavya'dan SSCB'ye kendisine sosyalist diyen herkes sosyalisttir. Ama gerçekten sosyalist olan örneğin Arnavutluk, ağalara göre sosyalist değildir.

Ağalar, sosyalizmin "mal mülk sahibi" olma anlamına geldiği konusundaki tezlerine çok sıkı sarılmış, her biri bu ilkeyi özenle yerine getirmişlerdir. Yine DİSK ağaları sosyalizm adına, Anayasayı "barışçıl geçiş", "UDD" gibi sosyalizme varmayacak ne kadar yol varsa hepsini bir arada devrim olarak savunmayı, işçilerin kafasını karıştırmayı esas iş edinmişlerdir.

Bu kısa özetten anlaşılacağı gibi, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi DİSK için içi boşaltılmış, revizyonizm ve reformculuğa maske görevi gören kof bir slogandan başka bir şey değildir. Bu nedenle onlar her zaman düzeni savunan, sınıf işbirlikçisi bir çizgi izlemişlerdir.

Sınıf sendikacılığı için hiçbir oportünizme imkan tanımayan sınıf sendikaları ile sınıf partisi arasındaki ilişki sorununa gelince DİSK'in gerçek yüzü açığa çıkmaktadır. DİSK, bir yandan Türk—İş'in "partilerüstü politika" safsatasını eleştirerek kendini temize çıkarmaya çalışırken, niyetlerini ele vermektedir. Çünkü DİSK'in savunduğu "sendikal bağımsızlık"'la Türk—İş'in "partilerüstü politikası" arasında özünde hiçbir fark yoktur. DİSK'in Temel İlkeleri"nde konu şöyle ifade ediliyor:

"Sınıf sendikaları kitle örgütleri olmaları gereği *örgütsel bağımsızlık,* sınıf örgütü olmaları gereği ise işçi sınıfı *bilimine ve sınıf mücadelesine bağımlılık göstermek* zorundadır." (D.S.K.S. Temel İlkeleri s. 17) (*)

Aynı ilkeyi Türk—İş de savunabilir ve çizgisinde "partilerüstü politikasında" hiçbir değişiklik yapması gerekmezdi. Hele DİSK'in "işçi sınıfı biliminden" ne anladığı göz önüne alınırsa (DİSK ağaları işçi sınıfı biliminden Marksizm-Leninizmi değil, Kruşçev, Brejnev, Titoculuk, euro-komünizm gibi revizyonizmin çeşitli varyantlarını anlamaktadır) bu "işçi sınıfı bilimine bağlılığın" ne menem bir oportünizme örtülük görevi yaptığı anlaşılır. "Örgütsel bağımsızlık" ise, artık bilinmektedir ki tüm oportünistlerin, revizyonistlerin işçi sınıfı partisi karşısında "bağımsızlıklarını" korumak için kaldırdıkları bayraktır. Zaten DİSK ağalarına göre işçi sınıfı partisi de değişiktir. Çeşitli ağalara göre; CHP, TKP, TİP, TSİP, VP vb. işçi sınıfı partisidir. Bazılarına göre de bunların hepsi birden işçi sınıfı partisi, diğer bazılarına göre ise DİSK ağalarının kuracağı bir parti işçi sınıfı partisi olacaktır. Ama onlar ülkemizdeki gerçek işçi sınıfı partisine karşı düşmanca bir tavır izlemekte, onun sendikalar içindeki her türlü faaliyetini bastırmak için polisten, patronlara herkesle işbirliği yapabilmektedirler.

Sınıf sendikacılığı için can alıcı soru bugün şudur: DİSK hangi partinin çizgisine bağlıdır? Bunun cevabı yuvarlak ya da reformcu, revizyonist partilerden biriyse, DİSK bir sınıf sendikası değil, sıradan bir burjuva sendikacılık merkezidir. DİSK de bundan başka bir şey değildir.

DİSK kuruldugu günden bu yana burjuvaziyle uzlaşma çizgisi izlemiştir

Bugün DİSK içinde, bellibaşlı iki ağa takımı çatışmaktadır. Bir tarafta TKP'li revizyonist sendika ağaları, öte yanda Baştürk'ün başını çektiği reformcu ağalar. Her iki ağa takımı da birbirlerini burjuva partileri ile, burjuvazi ile uzlaşmakla suçlayarak puan toplamaya çalışmaktadır. Özellikle TKP'li revizyonist ağalar, muhalefette olmanın avantajından yararlanmaya çalışarak, DİSK yönetimini 1978—79 yıllarında CHP hükümeti ile uzlaşmakla suçlamaktadırlar. Ama gerçekte her iki ağa takımının da birbirleri için ileri sürdüğü "uzlaşmacılık" iddiası doğrudur. DİSK daha kurulduğu andan itibaren TİP, CHP, TKP gibi burjuva partileri ile, genel olarak burjuvaziyle uzlaşagelmiştir.

TKP'li revizyonist ağalar 1970 15—16 Haziranında işçi sınıfı eyleminin bastırılmasında AP hükümeti ile uzlaşmış, 12 Mart'ın yarı-askeri rejimini desteklemiştir. Demokrasiyi kurtarma adına TKP'li ağalar 14 Ekim 1973 ve 1975 seçimlerinde CHP'yi desteklemiş, 1974 Kıbrıs'ın işgalinde hükümetin ve ordunun baş destekçisi olmuşlardır. 6. Kongreden sonra ise, TKP'yi uzlaşmacılıkla suçlayan A.Baştürk ekibi 1977 ve 79 seçimlerinde CHP'yi destekleyerek, 1978 yılında hükümetle birlikte işçi sınıfına düzeni kurtarma çağrısı yaparak "Demokratik Platform" adı altında reformcu bir cephe örgütlemeye kalkarak kendi uzlaşmacılıklarını ortaya koymuşlardır.

"Savaşımcı" ağalar olarak geçinen revizyonist sendika ağaları muhalefette iken de uzlaşmacılıklarını sürdürmüş, 1977 ve 79'da CHP'yi desteklerken, 1978 1 Mayıs'ında 1 Mayıs gösterilerinden yan çizip İzmir'e giderek ne menem "savaşımcı"'lar olduklarını göstermişlerdir. Aynen bugün mücadeleyi daha geri talepler ve biçimler içine çekmeye çalıştıkları gibi...

Sonuç olarak şu söylenebilir: DİSK daha baştan itibaren bir burjuva sendikacılık merkezi olarak kurulmuş ve bütün tarihi boyunca sınıf işbirlikçisi bir çizgi izlemiştir. Bu işbirlikci çizgi DİSK'in her alandaki tavrında kendisini göstermiştir. Ve DİSK, Anayasacı, burjuva partilerinin kuyruğuna takılan bir çizgiyi hiçbir dönemde terk etmemiştir. Dahası, o, aynen Türk-İş gibi işçi sınıfını sendikal eylemin dışında tutmak için vargücüyle mücadele ederek, değil sınıf sendikacılığı, demokrat bir sendikacılık çizgisine bile yaklaşamamıştır. Türk—İş'ten tek farkı sınıf işbirlikçisi çizgisini "devrim", "sosyalizm", "sınıf sendikacılığı" gibi sözler arkasına saklamasıdır.

Bundan sonraki sayılarımızda DİSK'in bu gerici sınıf işbirlikçisi konumunu çeşitli yönleriyle ortaya koyacağız.

(*) DİSK'in Temel İlkeleri"nin kapsamlı bir eleştirisi daha sonra ele alınacağından burada sadece konumuz açısından gerektiği kadar değineceğiz.

(*) DSKS Temel İlkeleri: Demokratik Sınıf ve Kitle Sendikacılığının Temel İlkeleri (DİSK Yayınları)

Barikatların arkasından ÇORUM

Yediden yetmişe bütün halk yedi gün boyunca direndi

□ "SOKAKLARDA TOPLANAN HALKIN ARASINDA BARİKATLAR KURMA ÇAĞRISI YAPILDI. VE ANINDA BİZİM MAHALLENİN (MİLÖNÜ) GİRİŞİNDEN BAŞLAMAK ÜZERE BARİKATLAR KURULDU. YENİ BİR KAHRAMANMARAŞ KATLİAMINA KARŞI

MAHALL
SALDIRI
ÇOCUKL
ANALAR
BARİKAT

"...Evimiz de ne var ne yok taşıdık ve diren

★ 30-31 Mayısta Çorum'un çok büyük bir kısmı barikatların arkasında kalıyor.
- Şehrin beşte üçü barikatlarla örülüyor.

★ Bar
ala
%
me

F. SEVİNÇ – M. YILDIZ

Çorum'da tüm emekçi halk, devrimciler, yurtseverler ilericiler, yaşlısı, genci, kadını, çocuğu günlerce barikatlarda faşist saldırıya karşı direndi. Uyumadı, dinlenmedi, barikatlarda nöbet tuttu, çarpıştı, faşistleri kovaladı ve Türkiye halkının devrimci mücadelesine, anti-faşist demokrasi mücadelesine şanlı bir sayfa daha ekledi... Bu şanlı mücadeleyi veren nasıl ki günlerce barikatlarda çarpışan, kenetlenen faşist saldırıya, tüm faşist güçlere karşı koyan Çorum'un yiğit halkıysa, bu mücadeleyi en iyi, en canlı, en gerçek şekilde aktaran yine onlar olacaktı. Ülkenin dört bir yanında aynı saldırılara maruz kalan, baskı ve zulmü yüreklerinde yaşayan daha nice emekçiye, devrimciye, yurtsevere, gençlere, kadınlara çocuklara bu şanlı mücadeleyi aktarmak, bu örnek direnişi yaymak ve dersler çıkarılmasını sağlamak amacıyla direnişin, mücadelenin tam ortasında bulunanların, saldırıya uğrayanların, evi, dükkanı yakılan, yağmalananların ve bu direniş içinde saflarını iyice belirleyen, bilinçlerini iyice bileyen Çorum'un yiğit halkının ağzından anlatmayı düşündük. Aşağıda yer alacak olan tüm konuşmalar Çorum'un direnen, barikatlarda çarpışan emekçilerinin, kadınlarının, halk gençliğinin sesi. Bize yalnızca anlatılanları not etmek düştü.

Bir ananın anlattıkları faşist saldırıların daha önceden planlandığını kanıtlıyor

Gün Sazak'ın ölümüyle olan faşist saldırıların başlamasından 3-4 hafta önce Merzifon'dan Çorum'a memur olmak üzere gelen bir ana faşistlerin Hastanede çalışma sürdürdüğünü belirterek şunları anlattı: Çorum'un Sigorta Hastanesi'nde kısa boylu bir memur var. Daha ben yatar yatmaz sen Merzifon'da hangi mahalledensin diye sordu. Nüsretiye deyiverince, sen de komünistsin dediler. Ben de ne anlarım ben koministlikten dedim. Sonra bana ikide bir gelip laf atıyorlar, koministlere küfrediyorlar ve Milönü'nü de ordan kaldıracağız diyorlardı. O kısa boyluydu bunları diyen. Sonra doktorların gittiği zaman toplanıyorlardı. Bir gece 200 kişi doldular. Aldılar kitapları ellerine sabaha kadar okudular. Sonra yine aralarında konuşuyorlardı. Komünistleri Çorum'dan süreceğiz, denize dökeceğiz diye. Okudukları kitaplar da o cinsdendi"

Merzifonlu ananın anlattıkları, Çorum'da MHP'li faşistlerce ilerici, devrimci halkın oturduğu Milönü mahallesinin nasıl önceden hedef seçildiğini gösteriyor. Ve Gün Sazak'ın ölümü bu hedefin gerçekleştirilmesi için anında harekete geçiren bir bahane oluyor. "Faşistler daha sabahtan okulların önünde toplanıp gösteri yapmaya, çarşıda dükkanları yağmalamaya başladılar diyor. Çorumlu bir memur"

Faşist saldırıya karşı Milönü halkı sokaklarda toplanmaya ve barikatlar kurmaya başlıyor

Çorumlu memur faşist saldırıları haber alan Milönü halkının önçe sokaklara döküldüğünü söyleyerek, "sokaklarda toplanan halkın arasında barikatlar kurma çağrısı yapıldı. Ve anında bizim mahallenin (Milönü) girişinden başlamak üzere barikatlar kuruldu. Yeni bir Kahramanmaraş katliamına karşı mahalle halkı uyanıktık. Ve saldırıları önlemek için çocuklarımız, karılarımız, analarımız evimizde ne var ne yoksa barikat önlerine çekmeye başladık. Bir komşum römorkunu bile barikata çekti. Çocuklar taşlar taşıdılar. Evlerden kalas odun bidon ne varsa herkes sokaklara yığmaya başladı. Böylece ılk barikatlar oluştu. Barikatların arkasında ne kadar eski lastiğimiz, paçavramız, çalı çırpımız varsa getirip ateşler yaktık. Ve ellerimize balta, sopa, odun, kazma ne bulduysak alıp başladık nöbete" diye anlatıyor.

Çorum'lu memurun sözlerine karısı da karışıyor ve kadınların barikatların kurulmasında canla başla çalıştıklarını hatta hamile bacıların bile bu çalışmaya katıldıklarını söylüyor.

Karşı mahalleden yükselen ateşleri görünce biz de ateş yaktık

"Karşı Mahallede yanan ateşleri görünce biz de ateş yaktık" diyen başka bir emekçi kadın da, Karşıyaka mahallesinde barikatların kuruluşunu şöyle dile getiriyor: "Komşulardan biri geldi Milönü basıldı dedi. Biz o sırada mahallede bulunan polis karılarıyla birlikte bahçede oturuyorduk. Bir polis karısı ha ha diye gülünce başka biri niye gülüyorsun, kocalarımız görevde dedi. Sonra aşkam oldu. Biz Milönü'nde yanan ateşi gördük. Mahallede biz de ateş yaktık. Barikatları kurduk. Kadınlar çöp bidonları taşıdık. Barikatlar yaptık. Sopalarla, balta, keserle barikatın arkasında yer aldık. Sonraki gece Allah Allah sesleri duyuldu. O gece biz eteğimize topladığımız taşları alarak yandaki evin damına çıktık. Başladık beklemeye. O çıktığımız evde oturanlar da sağcıymış. Biz faşistler saldırıyor diye konuşunca, evin karısı yağmurdan kaçarken doluya tutulduk" dedi. Daha denklerini açmamışlardı. Yani taşınmışlar"

Polislerden önce eşleri mahalleleri terkediyor

Milönü, Karşıyaka, Şenyurt vb. mahallelerde halkın barikatlar kurduğunu, direndiğini ve çarpışmaya hazırlandığını gören polis eşleri önce bir evde toplanıyor. Ardından da şehri terkediyorlar. Polisin MHP'li faşistlerle birlikte uzun zamandır sürdürdüğü baskı ve saldırıların canlarına tak dedirttiği Çorum'lu emekçiler, polisleri bu mahallelerden sürüyorlar. Polislerin oturduğu evleri ancak jandarma koruyuculuğuyla boşaltabildiğini söyleyen Çorum halkı, şimdilerde sözkonusu mahallelerde tek bir polisin barınamadığını, tümünün kovulduğunu belirtiyor. Halkın polise olan tüm nefretine karşın, polis de çıkıp giderken yapabileceği en son zararı da yapıyor. Karşıyaka mahallesinde oturan bir köylü, "Ercan adında bir polis oturuyordu. Şu karşıki evde. Saldırılar başlayınca herkes bir olup bu polisi mahalleye almadı. Ertesi günü yanında jandarmayla gelip eşyalarını aldı. Gittiğinde eve bir baktık ki, her yeri yarmış kırmış. Bize en sonunda bu kötülüğü de edip gitti" diyor. Yine mahalleliler Nevzat Şentürk, Kemal Maraşlı adındaki işkenceci polislerin mahalleden ilk kaçanlar olduğunu belirtip, bunların terkedilmiş boş evlerini gösteriyorlar. Şu anda direnişin yapıldığı hiçbir mahallede tek bir polis evi kalmamış, Hepsi kaçmışlar. Çorumlular, "Gelecek olanlara da hiçbirimiz evimizi vermeyeceğiz. Polisin ne olduğunu, MHP'lilerle birlikte bizlere nasıl saldırdığını gözlerimizle gördük, yaşadık" diyerek polise karşı duyulan öfkeyi ifade ediyorlar.

Parolayı bilmeyen bir mahalleden ötekine geçemiyordu

Üç tam gece nöbet beklenen barikatların kurulmasıyla birlikte görev bölümü ve disiplinli çalışmalar da başlıyor. Yurtsever devrimci bir kadın bu gelişmeleri sıralayarak, "kadınlar önce barikatlara yardım ettiler. Sonra çocuklar taşlar taşıdı. Barikatlar kurulduktan sonra en önde gençler yer aldı. Erkekler yeraldı. Yaşlılar daha gerilerdeydi. Evlerde yemek hazırladılar. Genç kadınlar, bacılar toplanıp, gruplaşıp propaganda yürüttüler. Barikatlara yiyecek, çay dağıttılar. Kadınlar evlerden yüzlerce şişe taşıdı. Çocuklar şişelere benzin doldurdu. Bir saldırı olduğunda yakıp saldıranlara atılmak üzere hazırlandı. Sonra mahalleler arasında haber getirip götüren görevliler ayrıldı. Parolalar tespit edildi. Parolayı bilmeyen bir mahalleden ötekine geçemiyordu. Barikatlardan ayrılmayı isteyenlerin halkı etkilememesi için hep anlattık. Sokağa çıkma yasağı olduğunda eve girelim diyenlere karşı çıktık. Şimdi de oturmuyoruz. Kadınlar, gençler toplanıp konuşuyor, bundan sonra gelişecek olaylara karşı nasıl davranacağımızı kararlaştırıyoruz" diyor.

Başka bir Çorumlu ev kadını olayları genel olarak şöyle anlatıyor: "Akşam 7 sıralarında evin önünde otururken çocuklar Milönü basıldı diye koştular. Duyar duymaz mahalleye gittim. Bu sırada faşistler arabayla kahveyi ateşe tuttular. Bunun üzerine barikatlar kuruldu. Hepimiz sabaha dek bekledik. Sabahleyin yaralı bir polisin elinde iki silahla bir eve girdiğini ve evdekileri rehin aldığını duyduk. Halk o evin önünde toplandı ve polisi dışarı çıkardı. Bu olay sırasında 70 yaşındaki İsmail Gerdan kalpten öldü. O yaralı polis şimdi hastanede yatıyor. Sonra halk yine barikatlarda direndi. Biz analar çocuklarımıza yemekler taşıdık. Sabah Vali mahalleye gelerek yalvardı. Dağılmamızı istedi. CHP'li milletvekilleri barikatları açmamızı istedi. Halk onlara rest çekerek onları dinlemedi. 31 Mayıs günü de daha önce Nurhaklar'da öldürülen devrimciler için toplantı yaptık. Konuşmalar yapıldı. Bizim direnişimiz de anlatıldı. 5. gece yine barikatlar vardı. Faşistler saldırmak istedi ancak püskürtüldü. Evlerimizi aramak istediler ona da karşı koyduk. Daha sonra kendi isteğimizle barikatları kaldırdık. Bu direnişte birçok ana daha önce okula çocuğunu almaya gelmezken şimdi sokaklarda bekledi. Bu mücadelede halkın devrimcilere olan güveni de arttı".

Çorum direnişinde devrimcilere olan güvenin sağlamlaştığını söyleyen bir başka ana da, "çoğumuz mücadelenin öğrencilere ait olduğunu düşünürdük. Fakat şimdi gördük. Saldırılar yalnızca çocuklarımıza değil. Eskiden o devrimcilere kapısını açmayan kişiler, onlarla omuz omuza çarpıştı. Ve şimdi çoğumuz anladık birlikte karşı konulunca bunlarla, yani faşistlerle başedileceğini" diyor.

Faşistler 6 aylık bir bebeyi kaçırdılar ama halk bebeği de buldu...

Devrimci, ilerici, emekçi halkın oturduğu Milönü, Karşıyaka, Nadık, Şenyurt mahallelerinde, sağ görüşlü de olsa saldırganlık yapmayanlara dokunulmazken, faşistler mahallelerinde bulunan halkı kırıp geçirdiler. Zorla mahallelerinden göç ettirdiler. Bununla da kalmadılar evleri yaktılar, komşuları bile olsa dövdüler ve sürekli alevi-sünni yaygarasını kopardılar. Faşistlerin kısmen etkin olduğu Sigortalar mahallesinde oturan, faşist saldırı sonucu Milönü'ne göç etmek zorunda kalan bir aile faşistlerin Alaaddin camisine hoparlör takarak "allah allah diye bağırttıklarını söyleyerek, "bu sesi duyunca basıldık sandık. Karanlıkta hiçbir şey görmüyorduk. Ama sesler yakınımızdan geliyordu. Hem de silah sıkıyorlardı. Biz de kapımızın önünde barikat kurduk, ateş yaktık. Tam 3 gün bekledik. Evimizin yakınlarında dolaştılar. Sonra da bu mahalleye geldik."

Faşistler bir de minibüse saldırdılar. Minibüsün sahibi, olayı şöyle anlattı: "Yolumuzu kestiler. Nerelisin dediler. Ahmetoğlan köylü deyince başladılar vurmaya. Yanımda bacım da vardı. Önümde beş on çocuk olmasa basıp geçerdim, kurtulurdum. Onları ezmemek için durdum" Minibüs sahibinin bacısı da faşistler tarafından kıyasıya dövülmüş. 50 yaşlarında olan bu kadın olayın devamını anlatarak, "kardeşimi dövdüklerini görünce yapmayın bırakın dedim. Bu defa da benim üzerime çullandılar. Dövdüler. Her yanım göğerdi. Sonra minibüsü alıp gittiler. Bir yerde bulduk. Parçalayıp hurdasını çıkarmışlar" diyor. Aynı olayı yapan faşistlerin daha sonra minibüs şöförünün evine geldiği 6 aylık çocuğunu kaçırdığı, komşuların arama taramasıyla çocuğun bulunduğu da anlatılıyor. Saldırıya uğrayan bu aile, şimdi direniş yapılan mahallelerin birinde oturan akrabalarının yanına sığınmışlar.

Yine faşistlerin etkinliğinde olan Sigortalar mahallesinde ekmeklerin çiğnendiğini, radyoların teyplerin taşlara atılarak parçalandığını gözleriyle gören bir kadın, "Benim de evime geldiler. Kapılarımı çaldılar. Yaşlı anamla otururuz. Hem de

CENAZE TÖRENİ

Köylerinden traktörle Çorum'a gitmekte olan iki devrimci kardeş, faşistlerin etkinliğinde olan Ovasaray Köyünden geçerken saldırıya uğradı. Faşistler Selahattin Ardıç'ı öldürdü. Küçük kardeşi ise o saldırıdan kurtularak traktörle Çorum'a geldi.

Çorum'da barikatların henüz kaldırılmadığı 2 Haziran'a rastlayan saldırıda öldürülen devrimci Selahattin Ardıç için düzenlenen cenaze töreninde polis ve jandarma çok sıkı önlem aldı. Bu önlemlere karşın 1000 kişinin katıldığı cenaze töreninde anti-faşist sloganlar atıldı. Daha sonra Ardıç'ın ailesi ve küçük bir grup cenazeyi köyüne götürürken faşistler yine saldırdılar. Cenazeyi götürenleri tartakladılar. Şehir çıkışında cenazenin yakınında olan askeri cemselerin olay sırasında uzakta olduğu ve olay yerine daha sonra geldiği görüldü.

LE HALKI UYANIKTIK. VE
ILARI ÖNLEMEK İÇİN
LARIMIZ, KARILARIMIZ,
RIMIZ EVİMİZDE NE VAR NE YOKSA
AT ÖNLERİNE ÇEKMEYE BAŞLADIK

...ksa barikatlara ...dik „

...rikatların arkasında yer ...an direnişe katılan halkın ... 60'ı Aleviyse % 40'ı Sünni ...ezhebinden emekçiler.

Çorum halkı faşist saldırganlığa karşı dişiyle tırnağıyla yedi gün boyunca direndi

bunu yapan komşularımdı. Bizi dövdüler. Herbişeyimizi kırdılar. Tavuklarımı bile çaldılar. Yatakları kestiler. Sonra orda bulunan bir bakkal bizi geceyarısı bu yakaya geçirdi. Kendi de tam 40 kişiye karşı durdu'' diye anlattı. Faşistlerin bulunduğu Sigortalar mahallesinden göç eden bir başkası da ''Tam beş haneyi zorla MHP'ye kaydettiler. Onlar da bizim gibi adamlardı. Korkularından kayıt oldular'' diyor.

Faşistler sigorta mahallesini terkediyor

Faşist saldırılara, bunca zulme karşı kararlı şekilde direnen halkın mücadelesi sonucu faşistler Çorum'da iyice gerilemiş durumdalar. Onlar etkin oldukları Sigorta mahallesini bile terk ediyorlar. Faşistlerin olduğu bu mahalleyi aynı zamanda bazı aileler de terk ediyor. Ve mahalle yavaş yavaş boşalıyor. Karşıyaka mahallesinde oturan bir emekçi, ''Ben o mahalleye taşınmaya karar verdim. Niye orayı bırakalım. Burdan da gideriz, ordakilerde evleri ni terketmezler'' diyerek, Çorum'un tek bir mahallesinin dahi faşistlere terkedilmeyeceğini belirtiyor.

Ama faşistlerin de yavaş yavaş terkettiği Sigortalar mahallesinde yağmalamalar, saldırılar, baskınlar sonucu pek çok yer tahrip olmuş ve oturulamaz durumda.

Barikatların kurulduğu mahallelerde oturan halk, polis dışında, ajanlar dışında, tek bir kişinin evlerinden çıkmasını istemiyor

Sigortalar mahallesinin bu durumuna karşılık günler, geceler boyu direnişlerin sürdüğü Milönü'nde, Karşıyaka'da, Nadık'da, Şenyurt'ta oturulmaz duruma getirilen tek bir ev yok. Öyle ki bahçelerde açan çiçekler bile dallarında duruyor. Herşey düzenli ve disiplinli. Yaşlısı, genci tüm halk biraraya geliyor, tartışıyor durumu değerlendiriyor, önündeki görevleri saptıyor. Bu çalışmaların bir örneğine de biz tanık olduk. Gittiğimiz evde evin anasıyla sohbet ederken içerde bir odada tartışma sürüyordu. Ve faşist saldırıya karşı direnişlerde gerçekleşen tam birliğin korunması için önlerinde duran görevler konuşuluyordu.

Bu arada ''sağ eğilimli bazı ailelerin evlerini terketmelerinin olumsuzluk olduğunu'' belirten devrimci bir genç, ''Onların mahalleyi terketmemesi gerekir. Bizim görevimiz yaşadığımız olaydaki haklılığımızı tek tek anlatmak ve böyle kişileri ikna etmek. Biz buna daha fırsat bile bulamadık'' dedi.

Böylesi küçük olumsuzlukların yanısıra bugün mahallelerde komiteler oluşturuluyor ve her türlü fırsatçılığa, gelişebilecek herhangi bir olaya karşı birlik ve uyanıklık korunuyor. Örneğin ev kiraları bile halk tarafından saptanıyor.

Mücadele ruhu, faşizme karşı direnme azmi, saldırıya canla başla karşı koyma ve sonuna kadar direnme kararlılığı Çorum'lulara, onların yiğit gençlerine, yiğit kadınlarına, yiğit erkeklerine kısacası tümüyle ezilen, sömürülen, faşist baskı ve saldırılar yöneltilen Çorum'lulara öylesine işlemiş ki, bugün onların 3, 5, 10 yaşlarındaki çocukları sokaklarda faşistleri püskürtme oyunları oynuyor, birbirlerini barikatlara çağırıyor, mevziler alıyor ve sokaklarda ''Faşizme ölüm'' diye bağırıyorlar.

Yine Çorum'un çocukları gibi sokakları, duvarları ve buralarda yazılan sloganlar bu yiğit direnişi, bu direnişin daha ileri taleplerini dile getiriyor: ''Faşizme ölüm, halka hürriyet''

Mahallelere ve sokak aralarına barikatlar örüldü.

DÜNDEN BUGÜNE

Çorum 70 bin nüfuslu, alevi ve sünni halkın yıllardır yanyana yaşadığı bir kent. Daha çok topraktan geçimini sağlayan tarım emekçilerinin, memurların, öğretmenlerin, esnafın, işçilerin büyük çoğunluğu anti-faşist bir potansiyele sahip. Ve yıllardır alevisi, sünnisi, tüm Çorum halkı birlikteliğini koruyor.

Gün Sazak'ın ölümüyle artan faşist saldırılar bu birlikteliği daha güçlendirdi, daha pekiştirdi. Ama faşist saldırılara karşı bu yenilmez kenetlenmede alevi-sünni çatışması yaygaralarına karşı Çorum'un yiğit halkının geçmişten gelen deneyleri de büyük etken oldu.

Çorum'da sivil faşistler nasıl varoldu?

Sivil faşistlerin Çorum'da varoluşlarının temel dayanağı ülkenin dört bir yanında olduğu gibi resmi güçler ve büyük tefeci tüccarlar. Çorum'da gelişen devrimci, anti-faşist mücadele karşısında çıkarları tehlikeye giren bu tefeci-tüccarlar, Çorum'daki sivil faşistlerin baş destekçileri ve besleyicileri MHP'li faşistlerin halka yönelttiği tüm saldırılarda resmi güçler açıkça yer alırken, örneğin Hamoğulları Şahinci gibi tefeci tüccarlar da bu faşist saldırganların maddi destekçilerini oluşturuyor, onları besliyor.

1970'lere kadar inen yıllarda 3 Mayıs, Doğanspor, Vakıflar Spor gibi mahalli spor klüplerinde, İmam Hatip Lisesi'nde ve Atatürk Ortaokulu'nda örgütlenmeye başlayan MHP'li ve ÜGD'li sivil faşistlerin faaliyetlerinin yoğunluk kazanması 1976 yılında oluyor. 1976'da Çorum Eğitim Enstitüsü'ne sayıları 800'e varan ve Alaca, Kargı, Osmancık gibi çevre kasabalardan toplanan MHP'li faşistler özel olarak yerleştiriliyorlar. Bunu izleyen zamanda sivil faşistlerin saldırıları artıyor ve 1977 yılında lisede Ergül Baş isimli bir ilerici kız öğrencinin faşistler tarafından öldürülmesiyle daha da pekişiyor. Resmi güçlerden açık destek alan MHP'li faşistlere karşı halkın nefretiyle birlikte anti-faşist potansiyel artıyor. Faşistlerin o zamanki saldırılarını bize aktaran bir Çorumlu, resmi güçlerin MHP'li faşistlere nasıl destek olduğunu açıklayarak, ''Devrimci liseli kızı faşistler öldürdü, Ama katili olduğu gerekçesiyle bir devrimci tutuklandı. Hala da cezaevinde. Oysa gerçek katil elini kolunu sallaya sallaya dolaşıyor'' diyor.

Faşist saldırılara karşı halk birleşiyor ve örgütleniyor

Hamoğulları'nın sahibi olduğu tuğla ocaklarında çevre kasaba ve köylerden toplanan MHP'li faşistler ''işçi'' adı altında beslenip yeni saldırılar için hazırlanırken, halkın bu saldırılara karşı tepkisi onları biraraya getiriyor. Halkevi, sonradan YDGD olan gençlik dernekleri, Ziraatçiler Derneği vb. yerlerde anti-faşist tepkiler daha örgütlü biçimlere dönüşüyor.

Ve 1979, 24 Aralık'ına geliniyor. Kahramanmaraş katliamını protesto eylemine katılan onlarca öğretmen sürgün yiyor. 2 öğretmen açığa alınıyor. Yine 1979 Kasımında29-30 Kasım eylemlerini destekleyen bir demeç verdiği gerekçesiyle Ziraatçiler Derneği Başkanı 6 ay süreyle görevinden uzaklaştırılıyor.

MHP'li faşistlerin saldırılarıyla paralel giden anti-demokratik uygulamalara karşı daha güçlü sesler yükselmeye başlıyor. Ticaret Lisesi Müdürü'nün görevden alınmasını protesto eden öğrenciler boykota gidiyor. Boykotu destekleyen öğrenci velileri idari makamlara başvurarak öğretmenlerini geri istiyorlar. Okula yeni atanan faşist müdürler bu protestolar karşısında ardı ardına değiştirilmek zorunda kalınıyor. Ve bu arada okulda bulunan 25-30 faşistin resmi güçlerin desteğindeki saldırıları da sürüyor. Ticaret Lisesi'ndeki olaylara yakından tanık olan bir kişi özellikle Nevzat Ertürk adlı polisin bu saldırılarda yer aldığını belirterek, ''bu polis kızlara sataşmadan tutun, derslere girmeye kadar her türlü baskıyı uyguladı'' diyor.

Faşist saldırıların aralıksız sürmesi orta dereceli okullarda iki ay boyunca derslerin yapılmasını engelliyor. Okula gidip gelirken saldırılarla karşılaşan öğrencilerin can güvenliğini velileri sağlamaya başlıyor. Topluca çocuklarını okullara götürüp getirmeye başlıyorlar. Okul - Aile Birlikleri bütünüyle anti-faşist emekçilerin eline geçti. Faşistler buralardan atıldı. Yine veliler toplu halde çocuklarına yönelen saldırılara karşı çıkıyorlar. Bir Çorum'lu emekçinin ağzından bir olayı aktaralım: "Bir keresinde Hasan Bilginer isimli faşist öğrencilere silah çekti. Bunun üzerine çıkan olayda polis iki öğrenciyi gözaltına aldı. Çoğunluğunu ana ve bacılarımızın oluşturduğu veliler bu haksızlığa o anda karşı çıktılar ve topluca karakola gidip çocukları geri aldılar. Ancak öğrencilere silah çeken faşist öğretmen hakkında hiçbir işlem yapılmadı. Tersine Lisede faşistlerin polisle birlikte yürüttüğü baskı ve saldırılar arttı''. Çorumlu emekçinin anlattığı bu örneğe giderek yenileri ekleniyor. MHP'li faşistlerin polise verdiği ve içinde devrimci öğrencilerin adları olan listeye göre tek tek okuldan alınan devrimci öğrenciler, karakola götürülüyor. Bunun üzerine biraraya gelen analı, bacılı veliler topluluğu karakol önünde çocuklarının bırakılması için seslerini yükseltiyorlar. Yerlerde oturarak çocuklarını almada kararlı olduklarını dile getiriyorlar ve aynı gün tek tek toplanan devrimci öğrenciler geri bırakılıyor.

Polis bir yandan işkence ediyor, bir yandan ''Çorum'u Maraş'a çevireceğiz'' diyordu.

Çorum'da sistemli bir şekilde yerleştirilmesi amaçlanan faşist zorbalık ve baskı aynı zamanda işkence, dayak, vb. yöntemlerle pekiştirilmeye çalışılıyordu. Karakola düşen her kişi falaka ve elektrikten geçirildiğini ifade ediyor. Tüm saldırılara karşı birleşen halk ve yükselen halk mücadelesine karşın işkence, küfür, falaka alabildiğine artıyor Çorum'da. Örneğin Kemal Maraşlı, Nevzat Şentürk, Komiser Süleyman Güleç, Mevlüt Mete gibi işkenceci polis isimleri 7 yaşındaki çocukların bile ağzında dolaşıyor: ''Onlar işkenceci, onlar halka kötülük edenler'' diye.... Ve 7 yaşındaki çocuğun aklına bile işkenceci olduğu yerleşen faşist emniyet müdürü görevli polislerine ''bana Milönü'nden getirin de isterse 4 yaşındaki çocuk olsun'' diyor. Amirlerinin isteklerini harfi harfine yerine getiren işkenceci polisler ise, karakola çektikleri emekçi halka, halk çocuklarına ''Çorum'u da Maraş'a çevireceğiz'' diyerek vurdukça vuruyorlar.

23 Nisan günü faşistler bayram yerinde devrimcilere ve halka saldırıyorlar. Her zaman olduğu gibi saldırı sonucu saldırganlar değil, okulun bando takımından 4 öğrenci gözaltına alınıyor. Gerekçe: Davullarında yıldız resmi var!... 23 Nisan olaylarının hemen ardından okuldaki öğrencilerin fişlenmesine karşı çıkan devrimciler, güçlü bir protesto gösterisi düzenliyor. Polis gösteriye saldırıyor ve birçok kişiyi karakola götürüyor. Bu arada toplanan halk polis arabasını taşılıyor. 30 Nisan günü öğrenciler yine gösteri düzenliyorlar.

Ve 1 Mayıs'a geliniyor

Yoğunlaşan faşist saldırıya karşın her geçen gün daha güçlenen devrimci hareket ve tüm emekçi halkın birliği sonucu Çorum'da güçlü bir 1 Mayıs gösterisi düzenleniyor. 1 Mayıs öncesi faşistler tarafından katledilen Cemal Kepçeli adlı devrimci bir esnafın bin kişilik cenaze töreni sırasında revizyonist ve ortayolcuların aktif kitle eylemlerini kırma tavrı, 1 Mayıs gösterisi sırasında da tekrarlanıyor. Tüm güçlerin sokaklara yığıldığını gören orta yolcular, ''bu eylem yapılamaz'' demagojisini yayıyorlar. Ancak devrimcilerin kararlılığı sonucu 1 Mayısta sabah saat 10'da mahalle aralarından koşan 15'er kişilik gruplar biraraya gelerek ''yaşasın 1 Mayıs'', ''Faşizme ölüm, halka hürriyet'' vb. gibi sloganlar atmaya başlıyorlar. Slogan atan gruba kadınlar, kahvede oturan halk da katılıyor ve alanda sayısı 1500'e varan kalabalık bir topluluk oluşuyor. Gösteriye aktif katılan 300 kişinin dışındaki halk da yer yer slogan atıyor. Gösterinin yapıldığı Milönü mahallesini jandarma çeviriyor. Halk buna karşılık barikatlar kuruyor ve 1.5 - 2 saat sonra sokaklarda toplanan halka saldırılıyor. Kahvelere baskın düzenleniyor. Kadınlar, polis arabalarını tahrip ediyor. Bunun üzerine sivil polisler kaçıyor.

Ve 1 Mayıs öncesi MHP'li faşistlerin ''herkes 1 Mayıs günü evine girsin, yağma olacak'' yaygaralarına; polisin, sivil faşistlerle birleşen saldırılarına; genel direniş propagandası yaparken Haydar Cemiyet adlı bir yurtsever devrimci gencin yaralanmasıyla sonuçlanan SGB'li sosyal faşistlerin karşı devrimci eylemleriyle denk düşen bütün yıldırma ve bastırma yöntemlerine karşılık, devrimciler halkla birlikte 1 Mayıs'ı kutluyorlar. Bu 1 Mayıs gösterisi, Sağlık Koleji'nin 200 öğrencisinin marşlar, konuşmalarla kutladığı ikinci bir 1 Mayıs eylemi ile de destekleniyor. Ardından 6 Mayıs 1972'de katledilen üç devrimcinin idamını protesto gösterisi düzenleniyor. Eti Ortaokulu öğrencileri ve bir kısım halk okul girişinde saatlerce toplanıp kısa bir yürüyüş yapıyorlar.

Bütün bu gelişmeler olurken, CHP reformistleri halka şikayetlerini Valiye Emniyet Müdürü'ne yazılı olarak bildirmelerini, Ankara'ya gitmelerini, ama sakın saldırganlarla karşı karşıya gelmemelerini öğütlüyorlar.

İşte Gün Sazak'ın ölümüyle Çorum'da doruk noktasına ulaşan faşist saldırganlığın ve ona karşı yükselen anti-faşist mücadelenin izlediği süreç kısaca böyle...

ÇORUM OLAYLARINDA:

Revizyonistler ve ortayolcular ne yaptı?

Çorum olayları içinde revizyonistler ve orta yolcular olarak bilinen siyasal mihraklar nasıl bir rol oynadı, olayların içinde ne yaptılar? Çorum'a gittiğimizde bu soruların cevabını da öğrenmek istedik.

Başından sonuna kadar gelişmelerin içinde olduğunu söyleyen ve yaşadığı olayları bütün yönleriyle bizlere anlatan Çorumlu bir devrimci bu konuda da şu bilgileri aktardı:

REVİZYONİZM VE ORTA YOLCULUĞUN VARLIK NEDENİ

''Çorum'da revizyonistlerin ve orta yolcu akımların pek bir güçleri yoktur. Geçmişte TSİP kuruldu ve göstermelik bir tabela örgütü örgütlendi. Belli bir kitle tabanına sahip olmayan bu örgüt bir kaç kez böldü. Bugün SGB çatısı altında bir grup revizyonist faaliyet göstermekte ve kendilerine kitle tabanı yaratmaya çalışmaktadırlar. Fakat bugüne kadar bütün anti-faşist eylemlerde mücadeleyi içerden çökerttikleri için iyice deşifre olmuşlardır. Şehir içinde ve mahallelerde belli bir etkinliklerinden bahsedilemez. Okulların bir kısmında ise 20-30'ar kişilik bir grubu etkilemektedirler. Halk bunların ihanetlerini ve dönekliklerini yakından bildiği için onlara 'rezilyonlar' adını takmıştır. Kitle eylemlerine daha çok orta yolcu akımlar aracılığı ile sızmaktadırlar.

''Orta yolcu akımları ise Çorum'da Dev-Yol denen grup temsil etmektedir. Bunlar toplam 45-50 kişiden ibarettir ve fazla bir geçmişleri yoktur. Bu grup varolduğu günden bu yana Çorum'da reformist bir çizgi izlemiş, zaman zaman da 'gerillacılık' oynamaya yeltenmiştir. Kitleler arasında revizyonistler kadar da güçleri yoktur. Onların esas işlevleri, revizyonist ve reformist düşünce ve politikaları var olabildikleri kadarıyla kitleler arasına taşımaktan ibarettir. Genellikle revizyonistlerle ittifak yapmakta, onlarla birlikte çalışmaktadırlar. Revizyonistlerle onlar arasındaki fark, sadece isimlerinin değişik olmasıdır''

''BARİKATLARIN KALDIRILMASI İÇİN PROPAGANDA YAPTILAR''

''Bu durum, son Çorum olaylarında daha açık bir biçimde kendini gösterdi. 29 Mayıs sabahı halk barikatların arkasındayken, Valilik sokağa çıkma yasağı ilan etti. Barikatlar arkasında mevzilenen binlerce emekçi barikatları kaldırmama ve Valiliğin kararına uymama konusunda kararlı gözüküyordu. Revizyonistler ve orta yolcular ise halka sokağa çıkma yasağına uyulması ve barikatların kaldırılması için propaganda yapmaya başladılar. Yürüttükleri propagandanın hiç bir etkisinin olmadığını görünce bu kez de barikatları terkederek, arka mahallelere kaydılar ve oralarda gerici propagandalarını yürütmeye devam ettiler. Hem de devrimciliği, anti-faşistliği dillerinden düşürmeden... Ama daha çok geceleri ortalıkta bir görünüyorlar, birşeyler yapar görünüyorlar, sabaha karşı tekrar ortadan kayboluyorlardı. Bu durum bir sonraki akşama kadar devam ediyordu''

''Ortayolcu bir grup, barikatların arkasındaki özgürlüklerden ve halkın hoşgörüsünden yararlanarak kendi kendilerine gerillacılık oyunları oynadılar. Onların bu tip tavırları, halk tarafından tepki ile karşılandı''

''Revizyonistler ve onlarla birleşen orta yolcular, işlerin ciddileştiğini görünce 1 Haziran'dan itibaren arka mahalleleri de büyük ölçüde terkettiler. Hatta bir kısmı Çorum'dan da ayrıldı''.

''Onlar barikatların bir an önce kaldırılması ve barikatların arkasını boşaltmak için yoğun bir çaba gösterdiler. Halkın anti-faşist potansiyelini kırmak için sürekli bir propaganda faaliyeti yürüttüler ve ham hayaller yaymaya çalıştılar. Bazı güçler 'kontrolü' ele geçirirse, barikatların kaldırılması için halkı 'ikna' etmeye çalıştılar. Bu güçlerin anti-faşistliği üzerine sürekli olarak propaganda yürüttüler''.

'KUTSAL BİRLİK' SÜRÜYOR

''Barikatların kaldırılmasından sonra revizyonistlerle orta yolcular arasındaki bu 'Kutsal birlik' sürdü ve buna CHP reformistlerinin bir kısım yetkilileri de doğrudan katıldı. Onlar 'Devrimciler' imzası ile bir bildiri yayınlayarak devrimcilere saldırdılar ve halka 'selam ve şükranlarını' arzettiler. Esasında CHP reformistleri başından itibaren mücadeleyi durdurmak için ellerinden geleni yaptılar. CHP Çorum milletvekilleri Ethem Eken ve Şükrü Bütün, vali ile barikatların başına gelerek halkı mücadeleden vazgeçirmeye çağırdılar Esasında CHP, yüzü iyice açığa çıktığı için hareketin doğrudan içinde, arkadan hançerlemek için yer alamadı. Reformist düşünceler, barikatların arkasına revizyonistler ve orta yolcular eliyle taşındı.''

''Ama reformistlerin, revizyonistlerin ve orta yolcuların faaliyetleri ve gerici propagandaları barikatların arkasında bir sinek vızıltısı gibi kaldı''

Merzifon'da bir mahallede halk faşistlere karşı üç gün direndi

Merzifon, Çorum'a 70 kilometre uzaklıkta, Amasya iline bağlı bir ilçe. Merzifon halkı Çorum ve çevresinde sistemli olarak yerleştirilmeye çalıştırılan faşist baskı ve saldırıların aynısını yaşıyor. Aynı süreçlerde aynı taktikler izleyen MHP'li faşistler, yine Çorum'da olduğu gibi polise, bilinen güçlere ve Muzaffer Sarıhacıoğlu, Dursun Karaduman gibi tefeci tüccarlara dayanıyor. MHP, ÜYD, Ülkü-Köy, Ülkü-Bir gibi faşist mihraklar, saldırganların üstlendiği yerler. MHP'li faşistler buralardan yoldan yürüyen halka bile saldırılar düzenliyorlar.

YAŞAR KAYGISIZ

İşçi-öğrenci Yaşar Kaygısız 15 Nisan'da MHP'li faşistlerce katledildi.

Yaşar Kaygısız'ın cenaze törenine 3-4 bin emekçi katıldı.

YDGD YÖNETİM KURULU ÜYESİ FAŞİSTLERCE KATLEDİLİYOR

15 Nisan gecesi caddede yürümekte olan bir grup devrimci gence MHP önünde taşlı, sopalı bir saldırı olduğunu belirten yurtsever devrimci bir genç, ''Önce taşla, sopayla saldıran sivil faşistler, sonra silah kullanarak YDGD yönetiminde yer alan Yaşar Kaygısız'ı katlettiler'' diyor.

MHP'lilerce katledilen devrimcinin cenaze törenine 3-4 bin kişiyi bulan çocuklu, kadınlı kalabalık bir halk topluluğunun katıldığını söyleyen Merzifonlular, aynı gün gelişen olayları şöyle anlattılar:

''Cenaze töreninden sonra MHP'li faşistler Harmanlar ve Mahzenler Mahallelerinde emekçi halka saldırılar düzenlediler. Kadın kız ayırmadan dövmeye, evlerini yağmalamaya başladılar. Halk bu olaya tepki gösteriyor. Polis de saldıran MHP'li faşistlerin yanında yeralarak halka faşistlerin bulunduğu mahalleleri kastederek, 'buralara gelmeyin' diyor''

GÜN SAZAK'IN ÖLÜMÜYLE GELİŞEN SALDIRILAR ÇORUM'DAKİLERİN AYNISI

Gün Sazak'ın ölümü faşist saldırganlığın tam aradığı ortamı yaratıyor. Çorum'da olduğu gibi 28 Mayıs sabahı çevre köylerden gelenlerle birlikte güçlerini çoğaltan 1000-1500 kişilik faşist grup, liseye baskına gidiyor. Bu baskın sırasında öğrenciler 1.5 saat okulda mahzur kalıyor. Bu olayların geliştiği sırada, Tekke ve Hacıbalı mahallesinde bulunan halk, sokaklarda toplanarak faşist saldırıya tepkisini haykırıyor ve lisede mahzur kalan çocukların can güvenliğinin sağlanması talebinde bulunuyor. Halkın bu kararlı toplanışını haber alan polis ve jandarma, okulda baskına uğrayan yüzlerce öğrenciyi arabalarla evlerine getirmek zorunda kalıyor.

FAŞİSTLER, CAMİYİ SALDIRI MERKEZİ OLARAK KULLANIYORLAR

Aynı gece Naccar Mahallesi'nde bulunan Tobak Minare Camiinden saldırıya geçen faşistler, ilerici halkın oturduğu mahallelere ateş açıyorlar. Tekke mahallesinde saldırıya uğrayanlardan biri olan bir ana şunları anlattı:

''Akşam üzeriydi. Camiiden bizim mahalleye doğru ateş edildi. Ateş açıldığını gören kadınlar, gençler, yaşlılar herkes toplandı. Devrimciler en öne koştular. Benim de oğlum var. O da en önlere gitti. Faşistlerin bizim oturduğumuz mahallelere gelebileceği yolları bağlayan köprüler kesildi, barikat kuruldu. Faşist katiller tam 3 gece ateş ettiler. Biz de baltayla, odunla, sopayla sabahlara kadar nöbet bekledik''

Evet, sivil faşistler polisin de desteğini alarak üç gece boyu camiiden halkın üzerine ateş açıyorlar. Merzifon halkı da aynı Çorum halkı gibi bu saldırılara karşı koyuyor. Ateşe karşılık veriyor. Gece ateş açan faşistler gündüzleri de çarşıda yağma yapıyorlar. Merzifonlular, ''polis onlara destek oldu. Camiden birlikte ateş açtılar'' diyor.

3 gece süren bu ateş ve ona karşı direniş sırasında 2 devrimci yaralanıyor. Faşistlerden yaralananların sayısı ise belirlenememiş durumda. Faşistlerin bir taksiye saldırarak yağma ettiklerine tanık olan yaşlı bir kadın kalpten ölüyor.

Tüm bu saldırılar boyunca gençler en önde olmak üzere tüm Merzifon halkının sokaklarda hazırlıklı bir şekilde beklediğini söyleyen bir emekçi, ''Çocuğuna sokağa çıkma, hiçbir şeye karışma diyen analar ellerine sopa aldığı gibi sokaklara döküldü. Hatta komşusunu polise karşı gelmiş diye kınayan bir kadının eline aldığı değneklerle saldırganlara karşı yürüdüğünü gördüm'' diye anlatıyor.

FAŞİSTLER BİR KİŞİYİ KATLEDİYORLAR

Saldırıların devam ettiği aynı günlerde Sanayi mahallesinde bulunan faşistlerin bir taksiye ateş açması sonucu Cafer Ceylan isimli bir kişi ölüyor. Aynı takside bulunan bir kadın da yaralanıyor. Faşist saldırının sürdüğü üç gün boyunca tüm devrimci hareketler ve halkın birlikte saldırılara karşı koyduğu ve birlikte mücadele ettiği belirtiliyor. Çatışmanın çıktığının 3.günü sokağa çıkma yasağı ilan ediliyor. Ardından emekçilerin, saldırıya uğrayan halkın oturduğu mahallelere operasyonlar düzenleniyor.

SALDIRILAR BİTMİŞ DEĞİL

Merzifon'da bugün, MHP-li faşistlerin polisle birlikte yürüttüğü baskılar sürüyor. Buna karşılık emekçi halkın ve devrimcilerin günden güne daha örgütlü bir biçime dönüşen tepkisi sürüyor.

Bir devrimcinin günlük'ünden notlar

İLK GÜN

''Akşam oldu. Saat 19'dan itibaren sokağa çıkma yasağı var. Mahalle gündüz olduğu gibi canlılığını koruyor. Hatta daha da canlı. Kadınlar bir evde toplanmışlar. Direnişte kadınlara düşen görevler ve günün olayları tartışılıyor. Erkekler ise, ışıkların aydınlatmadığı karanlıkça bir yerde toplandı. Toplantıya gelmeyenler saptanıyor ve çağrılıyor. Eleştiriler yapılıyor. Yoklamaya geçiliyor. Genç bir arkadaş herkesin ayağa kalkıp ismini ve çalıştığı yeri söylemesini öneriyor. Orta yaşlı bir emekçi buna itiraz ediyor. Bunun insanları açığa çıkaracağını ve muhtemel sızmalara karşı tedbirsizlik olacağını söylüyor. Bunun yerine, yoklama için ayağa kalkan kişinin içimizden birisi tarafından tanınıyor olmasının yeterli olacağını söylüyor. Öneri kabul ediliyor ve yoklama yapılıyor. Sonra güçler mevzilendiriliyor. ''İleri mevziler'' için gönüllüler çıkıyor. Geriye kalanlar ise mahallenin güvenliği ve diğer faaliyetler için örgütleniyor. Sonra parola saptanıyor. 2—3 tane nöbetçi gözetleme noktası saptanıyor. Nöbet noktalarında ikişer kişi nöbet tutacak. Nöbet saatleri bildiriliyor. Milönü'ndeki ana barikat ve Komite ile mahalle arasına haberci konuluyor. Mahalleler arası koordinasyonu sağlayan gezici görevliler var.

''Saat 20'den sonra bir mahalleden başka bir mahalleye geçmek paraloyı bilmeyen için tehlike.''

''GECECİLER''

''Orta yolcular gündüzleri ortalıkta pek görünmüyorlar. Akşam saat 20'den sonra piyasaya çıkıyorlar. Bunların halkla, direnişle, anti-faşist mücadele ile pek bir ilgileri yok anlaşılan. Kumda oynayan çocuklar gibi, kendi kendilerine gerillacılık oynuyorlar.''

YARDIM GELİYOR

''Çorum köylerinden yeni insanların geleceği söyleniyor. Traktör farları uzaktan, dağ yolundan beliriyor. Aşağıda sönüyor. Farla üç defa işaret veriliyor, cep feneri ile üç defa cevap... Bir süre sonra, bir grup köylü genci karşılıyoruz. Duraklamadan kılavuzların eşliğinde ''ileri mevziler''e gidiyorlar.''

SALDIRI PÜSKÜRTÜLÜYOR

''MHP'li faşistlerin 150—200 metre yaklaştıklarını gözlüyoruz. ''Allah Allah'' sesleri ile ateş etmeye başlıyorlar. Saldırı püskürtülüyor. Faşist sürü, çareyi kaçmakta buluyor. Durum hiç de onların lehine değil... Bu arada ''sulara zehir atılmış' diye bir söz dolanmaya başlıyor ortalıkta. Kısa sürede herkes duyuyor. Bu şayianın nereden çıktığını bulamıyoruz. Suları kontrol ediyoruz. İçmeye ve kullanmaya devam ediyoruz''

HERKES 'İŞ'İN BİR KENARINDAN TUTUYOR

''Her zaman yüksek perdeden atan entellektüellerin pek sesi-soluğu çıkmıyor. Önerileri hep soyut kalıyor. Çoğu kez safdışı kalıyorlar. Ama 7'den 70'e herkes ''iş''in bir kenarından tutuyor. Tam bir birlik ve dayanışma var.''

SON GÜNLER

''Yeni saldırıların olabileceğini tahmin ediyoruz. Mahalle hiçbir koşulda terk edilemez deniliyor. Herkes kararlı. Hummalı bir faaliyet sürüyor. Barikatlar sağlamlaştırılıyor.''

ERDAL EREN'İN İDAMI ENGELLENMELİDİR

19 Mart 1980 günü Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından idam cezasıyla cezalandırılan Erdal Eren'in dava dosyası kısa bir süre sonra Askeri Yargıtay tarafından ele alınacak ve Erdal Eren hakkındaki karar şu veya bu şekilde kesinleşecektir.

Bilindiği gibi 30 Ocak 1980 günü Ankara YDGD üyesi ve ODTÜ öğrencisi Sinan Sümer'in MHP'li bir polis tarafından ihtarsız açtığı ateş sonucu öldürülmesi üzerine 2 Şubat günü olay yerinde yapılan ve binlerce kişinin katıldığı bir gösteri sırasında çıkan çatışmada bir jandarma eri ölmüş ve yine bir YDGF üyesi olan Erdal Eren gösteriye katılan yirmi kişiyle birlikte yakalanmıştı. Eren yakalandıktan hemen sonra polis ve basın tarafından suçlu ilan edilmiş, çatışma sırasında ölen jandarma erinin katili olmakla suçlanmış ve yalnızca dört duruşma süren yargılama sonucunda idam cezasıyla cezalandırılmıştı.

Davanın sonuçlandığı 19 Mart günü Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı konu ile ilgili bir bildiri yayınlamış ve Yargıtay ve Meclislerin idam cezaları konusunda daha hızlı karar vermesi gerektiği biçiminde açıklamalarda bulunmuştu. Ardından Adalet Bakanı Ucuzal, Meclislerin idam cezaları konusunda daha aktif hareket etmesi ve daha çabuk karar alması gerektiğini bildirmişti.

Askeri Yargıtay'da görüşülmek üzere bekleyen Eren'le ilgili dava dosyasının adli tatilden önce ele alınması beklenmektedir. Askeri Yargıtay'da idam cezası içeren dava dosyalarının başında Erdal Eren'le ilgili olanı bulunmaktadır. İktidar çevrelerinden ve gerici basından idam cezalarının daha etkin bir biçimde uygulanmasına ilişkin kampanyanın bu durumla ilgili olduğu bildirilmektedir.

Bu gelişme üzerine yurtta ve yurtdışında Erdal Eren'in idamını engellemek amacıyla başlatılan kampanyaya hız verilmiştir. Ülkenin çeşitli bölgelerinde Eren'e verilen idam cezasını protesto etmek amacıyla gösteriler yapılmakta, bildiriler dağıtılmakta, duvar gazeteleri asılmaktadır. 1 Mayıs gösterileri sırasında da "Eren'in idamının engellenmesi" sloganı öne çıkarılmış ve çeşitli illerde bu amaçla toplantılar yapılmıştır.

Bu arada kampanya ülke sınırlarını da aşarak yurtdışında da geniş yankı yapmıştır. Avrupa'da birçok devrimci yayın organı Eren davasına sayfalarında geniş yer ayırmışlardır. Almanya'da Eren'in idamını engellemek amacıyla ünlü hukukçulardan, ilerici milletvekillerinden ve yazarlardan oluşan bir dayanışma komitesi kurulmuş ve imza kampanyası açılmıştır.

Ayrıca geçtiğimiz hafta içinde Uluslararası Af Örgütünün Genel Merkezini temsilen Türkiye'ye gelen Anne Burley Erdal Eren'in idamını engellemek amacı ile örgütün üzerine düşeni yapacağını bildirmiştir. Bu arada Uluslararası Hukukçular Birliği'nden bir delegasyonun Türkiye'ye gelerek Eren davasını yasal açılardan inceleyeceği ve Askeri Yargıtay'daki duruşmaya gözlemci olarak katılacağı bildirilmiştir.

Almanya'da Kurulan Dayanışma Komitesinde İşçi Temsilcileri, Yazarlar ve Hukukçular Yer Alıyor

Erdal Eren'in idamını engellemek amacıyla açılan kampanyayı Almanya'da sürdürmek için geçtiğimiz Nisan ayı içinde kurulan dayanışma komitesi çok sayıda işçi temsilcisi, hukukçu, yazar ve gazeteciden oluşmaktadır.

"Erdal Eren'in Hayatını Kurtarma Komitesi" adı da verilen komite, Almanya, hatta Avrupa'nın birçok ülkesinde yürütülen kampanyayı doğrudan sürdürmektedir. Komite Nisan ayı sonunda yayınladığı bir bildiriyle Erdal Eren davasını Avrupa kamuoyuna duyurmuş ve halkın bu kampanyaya katılması çağrısında bulunmuştur. Komitenin yayınladığı ilk bildirinin altına çok sayıda ünlü yazar, bilim adamı ve hukukçu da imza atmıştır.

Dayanışma komitesinin yayınladığı bildiriden sonra birçok kişi doğrudan Türkiye'de başbakanlığa, cumhur başkanlığına, askeri mahkemeye ve yargıtay'a protesto mektupları yollamaktadırlar.

Dayanışma komitesinin çağrısı çok sayıda kuruluş ve örgüt tarafından da desteklenmektedir.

"Erdal Eren'in Hayatını Kurtarma Komitesi"nde şu kişiler yer almaktadır:

Cafer Cebe (işçi temsilcisi), İngeborg Drewitz (Yazar), Karl Heinz Hanzen (Düsseldorf Milletvekili), Detlef Hartmann (Avukat), Klaus Thüsing (SPD üyesi, milletvekili), Marie Veit (Prof.) Günter Wallraff (Yazar, Alman Yazarlar Klübü üyesi), Gerhard Jankowsk (Papaz, Hıristiyan Öğrenciler Birliği Yürütme Kurulu Üyesi), Peter Schöndiest (Hukukçu), Jurgen Roth (Yazar, gazeteci), Heinrich Hannover (Avukat), Dr. Rheinhold Schlothauer (Avukat), Helmut Gollwitzer (İlahiyat Prof.) Martin Rausch (İşçi temsilcisi).

Dayanışma Komitesinin Çağrısı

"ERDAL EREN'İN HAYATINI KURTARIN"

19 Mart 1980 tarihinde Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi genç bir anti-faşist öğrenci olan ERDAL EREN hakkında, üç celselik bir yargılamadan sonra idam kararı verdi. Eğer TBMM bu kararı tasdik ederse, suçu yeterli delillerle ispat edilmemiş olan ERDAL EREN idam edilecek. ERDAL EREN'in suçu anti-faşist olmak. Demirel hükümeti bu genci bir örnek olarak idam edip, bu vasıtayla anti-faşist mücadeleyi bastırmayı amaçlıyor.

İdam kararına neden olan olaylar nasıl gelişti? 31 Ocak 1980 tarihinde Sinan Sümer isimli bir genç duvarlara anti-faşist slogan yazarken polisin açtığı ateş sonucu yaralandı. Sinan'ı vuran MHP milletvekili Cengiz Gökçek'in koruma polisidir. Sinan Sümer yaralandıktan sonra kendisini yakalayan polislerin elinde kan kaybından öldü. Bu katliam iki gün sonra 1000 kişi tarafından yapılan bir mitingle protesto edilmiştir. Bu gösteriye sıkıyönetim birlikleri silahla müdahale etmiş ve çıkan çatışmada bir er vurularak öldürülmüştür.

ERDAL EREN daha mahkemeye çıkarılmadan resmi yetkililer "vurulan erin katilinin yakalanır yakalanmaz cezalandırılacağı" şeklinde demeçler vermişlerdir. ERDAL EREN'in yargılanması yıldırım hızıyla tamamlanmış, en temel yargı kuralları bile çiğnenerek, hakkında yeterli delil olmadığı halde kendisine idam cezası verilmiştir. ERDAL EREN'in avukatları baskı altına alınmış ve tutuklanmayla tehdit edilmişlerdir.

Mahkemeden sonra yetkililer "erin katilinin cezalandırılacağını, intikamının alınacağını, akan kanın yerde kalmayacağını...." ifade etmişlerdir.

Gelişmeler bütün bu söylenenlerin boş laflar olmadığını göstermektedir. Faşist terör uzun zamandan beri Türkiye'de gündemdedir. Son haftalarda onlarca insan sokaklarda katledildi. Hapishanelerde, karakollarda işkenceler sürmekte, sık sık kitlesel tutuklamalar yapılmaktadır. Bizzat Demirel, son üç ay içinde 866 kişinin öldürüldüğünü, 39.000 kişinin gözaltına alındığını, 14.000 kişinin tutuklandığını açıklamak zorunda kalmıştır.

Bütün bunlara rağmen halkın gelişen muhalafeti durdurulamamaktadır. İşte bu nedenle uzun yıllardır ilk defa gerçekleştirilmeye çalışılan bu idam kararı ile halka gözdağı verilmeye çalışılmaktadır.

Bu kararla insanlık dışı baskıların, vahşetin hangi boyutlara kadar çıkarılabileceğinin bir güç denemesi yapılmaktadır.

ERDAL EREN hakkında verilen idam kararı, Türkiye'de devrimciler, anti-faşistler, demokratlar üzerinde faşist terörün yoğunlaştırılması için bir sinyaldir.

Tüm güçler seferber edilerek, idam kararının durdurulması sağlanmalı ve ERDAL EREN'in hayatı kurtarılmalıdır. Yoğun uluslararası bir dayanışma bu kararın durdurulmasında belirleyici bir öneme sahiptir.

Bu nedenle biz tüm demokratlara ve anti-faşistlere şu çağrıyı yapıyoruz:

ERDAL EREN HAKKINDA VERİLEN İDAM KARARINI PROTESTO EDELİM.

ERDAL EREN'İN İDAM KARARI KALDIRILMALIDIR

SIKIYÖNETİM KALDIRILSIN, İŞKENCE VE FAŞİST TERÖRE SON.

"ERDAL EREN'İN HAYATINI KURTARALIM" KOMİTESİ

İlişkiye geçilebilecek adres: Cafer Cebe
Eller Str. 4800 Bielefeld 1,
Tel: 0521 121532

İdam kararı bütün yurtta protesto ediliyor.

Erdal Eren hakkında 19 Mart günü verilen idam cezası kararı 20 Mart tarihinden bu yana bütün yurtta gösteri, toplantı ve yürüyüşlerle protesto edilmektedir.

Kararın açıklanmasının hemen ardından 20 Mart günü Erdal Eren'in kendi okulu olan Ankara Yapı Meslek Lisesi'nde bütün okul öğrencilerinin katıldığı bir toplantı yapılmış ve idam kararının iptali istenmiştir. O tarihten bu yana ülkenin çeşitli yerlerinde bildiriler dağıtılmakta, afiş ve duvar gazeteleri asılmaktadır. Birçok ilde Eren'in son duruşmada okuduğu savunma duvar gazeteleri ile halka duyurulmuştur.

1 Mayıs ve özellikle de 6 Mayıs günleri gerçekleştirilen toplantılar sırasında da Erdal Eren hakkında verilen idam kararının geri alınması isteği yinelenmiştir.

Yorum

İLAHLAR YİNE KURBAN İSTİYOR

Polis ve savcılık soruşturması dahil yalnızca bir buçuk ay ve dört duruşma süren bir yargılama. Kararın okunduğu gün karar doğrultusunda ve henüz dava sonuçlanmadığı halde yayınlanan bildiriler. Adalet Bakanının açıklamaları. Günlük basının köşe yazarlarının sütunlarından yükselen "İdamlar.... daha hızlı karar alınmalı" sesleri.

Adalet Bakanının, Avrupa ülkelerinde idam cezasının kaldırılması için düzenlenen bir konferanstan dönüşünde havaalanında verdiği ilk demeçte, meclislerin idam kararları konusunda daha aktif davranması gerektiği yolundaki açıklaması. Debdebeli törenlerde "kana kan intikam" çığlıkları...

Bütün bunlar neyi gösteriyor? İlahların yeni kurban istediklerini. Sekiz yıl sonra yeniden üzerlerinde "ibret—i âlem için" yazılı bayraklar yükseliyor.

Evet, 6 Mayıs 1972'den sekiz yıl sonra yeniden bir kurban bulunmuş ve bıçaklar bilenmeye başlanmıştır. Bu kez seçilen, henüz 18 yaşını bitirdiği bile tartışma konusu olan bir lise öğrencisidir.

Erdal Eren davası bu yönüyle 6 Mayıs 1972 tarihini hatırlatıyor. Gerici partilerin sözcülerinin çığırışları, yetkili çevrelerden gelen "İstiklal Mahkemeleri" istekleri, sözde idam gibi çağdışı bir cezaya karşı çıkan ama her gün yazılarında temcit pilavı gibi "idamlar... meclisler... ya toptan kaldıralım... ya da uygulayalım" konularını işleyen köşe yazarları. Bunlar olayın 12 Mart dönemine benzeyen yönleri. Oysa benzemeyen yönleri çok daha fazla. Nedir bunlar?

Birincisi: halk hareketinin düzeyi. 6 Mayıs azgınca yükselen bir gericilik dalgasının devrimci örgütleri parçaladığı, halk hareketini bastırdığı bir dönemde gerçekleşti. Ama bugün durum değişik. Halk hareketi gericiliğin saldırılarına karşı direniyor, hatta birçok yerde ileriye atılıyor.

İkincisi: devrimci-demokratik örgütlerin varlığı. 6 Mayıs, yüreğinde örgütsüz olduğundan dolayı bir şeyler yapamamanın acısını duyan milyonlarca insana rağmen gerçekleşti. Oysa bugün ortak hedefler uğruna mücadele eden örgütlü güçler var.

Üçüncüsü: örgütlü devrimci güçler ile halk yığınları arasındaki bağ. Oysa 6 Mayıs bu bağların "çocukluk hastalıkları" nedeniyle koptuğu koşullarda gerçekleşti. Günün koşullarını 12 Mart'tan farklı kılan daha bir dizi olgu sayılabilir. Ama bu kadarı bile gericiliğin her istediğini yapamayacağını gösteriyor.

"Tarih tekerrür" etmeyecektir.

Salt II'nin imzalanmasından bir yıl sonra

HALİL FIRAT

Yedi yıl boyunca teknik düzeyde yapılan 300 görüşme, dışişleri bakanlarının gerçekleştirdikleri 50 toplantı ve 100'e yakın özel buluşmadan sonra SALT II adı verilen ve sözde stratejik silahların sınırlandırılmasını hedefleyen anlaşma geçen yıl bu günlerde imzalanmıştı.

Debdebeli bir gösteriyle ve "barış", "silahsızlanma" ve "gelişen yumuşama eğilimi" gibi tumturaklı sözler arasında 17 Haziran 1979 günü Viyana'da Brejnev ve Carter'ın da katıldığı bir imza töreninin ardından, dünya, barış, silahsızlanma ve yumuşama ile ilgisi olmayan bir yılı daha geride bırakmış bulunuyor.

Oysa iki süper devletin temsilcilerinin gevezelikleri, tüm dünyanın çeşitli ülkelerinin küçük-burjuva ve sosyal-demokrat çevrelerinden yükselen pasifist şiarlar, Carter ve Brejnev'in anlaşmayı imzalarken bütün dünya halklarına sundukları vaatler ne de güzel bir tablo ortaya koymuştu; Viyana'na bir belgenin altına atılan imzayla ABD ve Sovyetler Birliği bütün dünyaya silahsızlanma, barış, yumuşama hediye etmişti! Savaşlara son verecek, ebedi barışı sağlayacak bir adım atılmıştı!

Eğer şu son yıl içindeki bütün dünyadaki gelişmeler süper devletlerin yaymaya çalıştıkları hayallere inananları uyandıramadıysa başka hiçbir şey uyandıramaz. Yalnızca geçtiğimiz hafta Asya'da gelişen siyasal ve askeri ilişkiler bile gelişmenin hangi yönde olduğunu görmek isteyenler için önemli ipuçları vermektedir. Bir yanda ABD'nin başını çektiği batılı emperyalist blok, öte yandan Sovyetler Birliği'nin elebaşılığını yaptığı emperyalist-revizyonist blok, ellerindeki her olanağı kullanarak yeni bir dünya savaşını körüklemenin gayreti içindedirler. Savaş hazırlıklarının ardında yatan, hegemonyacı emeller, pazarları ve hammadde kaynaklarını büyük bir açgözlülükle kontrol altına alma istekleridir.

Bir yıl önce SALT II anlaşmasının büyük bir coşkuyla karşılayıp iki süper devletin dünya halklarına bahşettiği (!) barış konusunda mangalda kül bırakmayanlar acaba son bir yıl içindeki gelişmeleri nasıl açıklayacaklardır.

"Ebedi barışa" doğru atılan bir adım olarak nitelenen SALT'ın ardından dünya barışı çok daha büyük tehlikelerle karşı karşıya kalmıştır. SALT'ın imzalanmasından hemen sonra ABD, batılı müttefiklerine de boyun eğdirerek Avrupa'ya 572 yeni nükleer füze yerleştirme kararını almış ve bu konuda hemen faaliyete girişmiştir. Sovyetler Birliği de buna karşılık Bulgaristan'daki Sovyet askeri varlığını artırmış ve Balkanlara yönelik tehditine yeni boyutlar kazandırmış, Avrupa'ya yönelik olarak SS—20 nükleer füzelerini ve nükleer silahlar taşıyabilen Backfire uçaklarını geliştirmiştir. Ardından ABD, Ortadoğu petrol bölgesindeki çıkarlarını korumak amacıyla 110 bin kişilik, özel olarak techiz edilmiş bir ordu kurmuş kısa bir süre önce bu ordunun bir bölümünü Hint Okyanusundaki askeri üslerine yerleştirmiştir.

Ve elbette SALT'ın imzalanmasından bu yana iki süper devletin savaş isterisini göstermesi açısından en önemli gelişme Afganistan'ın Sovyetler birliği tarafından işgali olmuştur. Bu olay ABD'nin ve diğer emperyalistlerin bölgeye yönelik yeni planlar yapmalarını, yeni adımlar atmalarını getirmiştir. ABD hiç zaman kaybetmeden Türkiye ile yeni bir anlaşma imzalamıştır. Kısaca SİA adı verilen bu anlaşmayla Amerikan emperyalistleri hem Türkiye'deki mevcut askeri varlıklarını korumuşlar hem de İran'da kaybettikleri mevzilerin hiç olmazsa bir kısmını elde etmişlerdir. Tek başına İran'a yönelik ABD müdahalesi bile emperyalistlerin tehlikeye düşen çıkarlarını korumak için neler yapabileceklerini göstermiştir.

Savaş kışkırtıcıları olarak yalnızca iki süper devleti almak da yanlış olacaktır. Başta Çin sosyal-emperyalistleri olmak üzere birçok emperyalist ülke savaş odaklarını körüklemenin şampiyonluğunu yapmaktadır. Çin'in son bir yıl içinde çılgınca silahlanması, topraklarını üzerinde ABD'ye üs verme önerileri ve başta Vietnam olmak üzere Güneydoğu Asya ülkelerine yönelik saldırgan tutumları ile yeni bir dünya savaşının başlıca odaklarından biri olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır.

Bir yıl önce devrimcilerin yaptığı bütün öngörüler bir bir gerçekleşmiş bulunuyor. Dünya bugün savaşa, SALT anlaşmasının imzalandığı 1979 Haziranda olduğundan daha yakındır. Emperyalizm adlı canavar ortadan kalkmadıkça savaş denen olgu da son bulmayacaktır. Barış sözcüğü yine yalnızca iki savaş arasındaki geçici dönemi anlatan bir deyim olarak kalmaya mahkumdur.

Ebedi barış, ancak emperyalizmi kendi elleriyle boğacak olan dünya halklarının eseri olacaktır.

Asya'da saflar sıklaşıyor

Afganistan'daki Sovyet işgali sürer, İran devrimine yönelik Amerikan saldırısı ekonomik ambargo biçimini alırken, iki süper devletin Asya'daki durumlarını pekiştirme, saflarını güçlendirme girişimleri yeni bir aşamaya ulaştı.

İlk kez bir Çin başbakanı Japonya'yı ziyaret etti. Deng Siao-ping'in geçen yıl gerçekleşen ABD gezisinden sonra ilk kez başbakan yardımcısı düzeyinde bir Çin yetkilisi Amerika'ya giderek askeri malzeme satışı ile ilişkin bir anlaşmanın altına imza attı.

Hua Guo-feng'in Japonya gezisinin amacı Çin resmi basınında ekonomik olarak açıklanmasına karşın, gerçek hedef bölgedeki Çin, ABD ve Japonya ittifakını her alanda güçlendirme isteğiydi. Hua Guo-feng bu hedefi hiçbir yoruma meydan vermeyecek tarzda ortaya serdi. Japonya daha büyük askeri güç olmalı ve Sovyetlere karşı durmalıydı. Doğal olarak Feng'in Japonya gezisi ekonomik alanda da önemli sonuçlar verdi. İmzalanan çeşitli anlaşmalarla Çin pazarı Japon sermayesine çok daha geniş bir biçimde açılmış oldu.

Çin Başbakan Yardımcısı Geng Biao'nun ABD gezisi de Çin—ABD ilişkisinde yeni bir aşamayı temsil etmektedir. Çünkü bu gezi sonucunda yapılan anlaşmaya göre, ABD ilk kez Çin'e çeşitli tipte askeri malzeme satmayı kabul etmiştir. ABD bugüne dek NATO'lu müttefiklerinin Çin'e yapacakları silah satışları konusunda olumlu bir tutum almış olmasına karşın Çin'e doğrudan silah satmamıştı. Bu anlaşmayla, Çin'e satılacak silahlar karşılığında ABD silah tekellerinin kasalarına milyonlarca dolar girecektir. Ancak bu yeni gelişmenin daha önemli sonucu ABD—Çin ittifakının askeri alanda da gerçekleşmiş olmasıdır.

Geçtiğimiz hafta Çin, ABD ve Japonya arasındaki bu yoğun trafik sürerken öte yanda Hindistan'la Sovyetler Birliği arasında yeni bir askeri anlaşmanın imzalanması Asya'daki savaş kışkırtıcı çabalara daha büyük bir hız verdi. Hint—Sovyet askeri anlaşmasına göre Sovyet sosyal-emperyalistleri birkaç yıl içinde Hindistan'a 120 milyar lira tutan silah satacaklar. ABD ve Çin, Pakistan, Japonya ve diğerleri ile birlikte Asya'da Sovyetlere karşı bir cephe oluştururken Sovyetler Birliği imzaladığı bu yeni anlaşmayla coğrafi olarak da kendisini kuşatan bu cephenin zincirleri arasına Hindistan gibi büyük bir kama sokmuştur.

Hint—Sovyet anlaşması, Asya'da sürmekte olan savaş hazırlıkları açısından Sovyetler Birliği'nin de boş durmadığını göstermesinin yanı sıra bloksuzluk hareketi konusunda uçurulan balonlardan birini daha patlatmasıyla da önem kazanmaktadır. Bilindiği gibi Tito'nun ölümünden sonra bağlantısızlar hareketinin bütün destekleyicileri tarafından hareketin liderliğini üstleneceğine mutlak gözüyle bakılan İndra Gandi'li Hindistan, Sovyetler Birliği ile sürdürdüğü bağımlılık ilişkilerine bir yeni halka daha ekleyerek "bağlantısızlık hareketi"nin ne menem bir şey olduğunu göstermiştir.

Geçtiğimiz hafta gerçekleşen bu çok yönlü ilişkiler başta iki süper devlet olmak üzere tüm emperyalistlerin Asya'ya da sıçrayabilecek yeni bir emperyalist savaş için bütün hazırlıklarını gerçekleştirmeye, tüm kozlarını oynamaya çabaladıklarını göstermektedir. Çin, ABD ve Japonya öte yandan Hindistan ile Sovyetler Birliği arasında güçlenen bağlar bu gelişimin yeni kanıtlarından başka bir şey değildir.

ALMANYA'DA SAVAŞA VE FAŞİZME

Strauss bu yıl içinde gittiği her yerden kitleler tarafından kovalandı.

Yıllardan beri sözde batı demokrasisinin beşiği olarak gösterilen Batı Almanya'da faşizme ve yükselen savaş tehlikesine karşı kitle eylemleri yaygınlaşıyor.

Bugün Almanya'da dünya çapında yükselen savaş tehlikesine paralel olarak ülke çapında demokratik haklar kısılmakta ve faşist hareketin uç verdikten sonra palazlanması için olanca gayret gösterilmektedir.

Hitler'in eski partisi Nasyonal Sosyalist Parti'nin mirasçıları olarak ortaya çıkan NPD'nin yanı sıra, başkanlık için adaylığını koyan Hıristiyan Demokratların Başkanı Strauss, bugün faşizmin propagandasını yapmakta ve ülkeyi faşistleştirmeye çalışmakta. Gericiliğin has adamı olarak ortaya çıkan Strauss, demokratların, yurtseverlerin ve komünistlerin ezilmesini, yabancı işçilere karşı anti-demokratik önlemlerin alınmasını savunmakta, Alman işçisiyle yabancı işçi arasında yapay duvarlar oluşturmaya çalışmaktadır.

Avrupa'da NATO'nun vurucu güçlerinden birisi olan Almanya'da bugün ABD üsleri ve çok sayıda orta menzilli atom füzeleri mevzilenmiştir. Bunun yanı sıra Alman gericiliği, Ortadoğu'da petrol çıkarlarını savunmak için ABD'nin yanında Hint Okyanusuna donanmasını yollamıştır. Bütçede tüm sosyal giderler kısılmış, askeri bütçe artırılmış, hatta kadınların askere alınması için bir yasa tasarısı bile hazırlanmıştır. Bütün bu gelişmeler Alman gericiliğinin çıkacak bir emperyalist savaşa hazırlandığını ve bunu Alman halkının zararına gerçekleştirmek istediğini göstermektedir. Bugün bu propaganda özellikle Hıristiyan Demokrat Parti (CDU) başkanı Strauss tarafından yürütülmekte ve Strauss Almanya'da bir faşist hareketin palazlanması için bütün gayretiyle çalışmaktadır.

Alman Halkı Yeni Bir Savaş ve Yeni Bir Faşizm İstemiyor

Ancak Hitler faşizminin deneyini yaşamış olan Alman halkı bütün bunlara rağmen faşistlerin gelişmemeleri için her olanağı kullanıyor. Kuzey Batı Vesfalya eyaleti seçim gezileri sırasında Strauss her gittiği yerde onbinlerce anti-faşist tarafından izlendi, hiçbir yerde serbestçe konuşma olanağını bulamadığından oradan kaçmak zorunda kaldı.

Askerileştirme programının bir parçası olarak 6 Mayıs'ta Bremen'de yapılan asker adaylarının yemin töreni Hitler faşizminin gövde gösterilerini aratacak bir biçimde askeri bir propaganda aracı olarak kullanılmak istendiğinde, 10 binden fazla anti-faşist askeri gösterinin yapıldığı Bremen stadına doğru yürüyerek hazırlanan yeni savaş tezgahına karşı çıktılar; NATO'dan çıkılmasını, üslerin kaldırılmasını ve yeni bir savaş istemediklerini dile getirdiler.

Anti-faşist Cephe

Anti-faşist gösterilerin bir yıl gibi kısa bir süre içinde ülkenin çeşitli yerlerinde her defasında onbinleri kucaklayacak şekilde gerçekleşmesinin en önemli faktörü ise Almanya çapında "Savaşa ve Faşizme Karşı Halk Cephesi"nin ("Volksfront") örgütlenmiş olmasıdır. Siyasi görüşlerinden bağımsız olarak tüm anti-faşistlerin, demokratların, yurtseverlerin ve komünistlerin katıldığı Volksfront, bu yılki toplam 200 bin kişinin katıldığı 1 Mayıs gösterilerinde de yer aldı. Maocu ve sosyal-faşist hareketlerin dışında bütün demokrat, yurtsever hareketlerin ve Almanya Komünist Partisi/Marksist—Leninist'in eylemde birlik, propaganda ve ajitasyonda serbestlik ilkesiyle hareket etmeleri 1 Mayıs gösterilerinin coşku içinde geçmesi sonucunu verdi.

Faşistlere demokrasi olmaz ilkesinden yola çıkan Volksfront, yapılması düşünülen tüm faşist gösterilerin üzerine aktif bir anti-faşist kitle ile giderek ya gösteri yerini işgal ediyor ya da faşist gösteri geniş çapta polis desteğiyle gerçekleşiyorsa yasadışı anti-faşist gösteriler düzenliyor. Faşistler ancak polisin geniş koruması altında gösteri yapabiliyorlar. Bu durumda Alman sosyal demokrat partisi ise, faşistlerin de gösteri hakkı olduğu gibi laflarla onları bir yandan koruyor, bir yandan da faşizme karşı tek alternatifin kendileri olduğunu ileri sürüyorlar. Oysa biliniyor ki, faşizmin tek alternatifi onları koruyan bir güç değil, bizzat bu canavarı ezen bir güç olabilir.

"Volksfront" aktif anti-faşist eylemleriyle geniş kitlelerin desteğini kazanıyor.

Alman ve yabancı işçiler 1 Mayısı birlikte kutladılar.

ÇKP Revizyonizminin Geldiği Yer

Revizyonist Çin "Komünist" Partisi'nin Şubat ayında yapılan 5. Genişletilmiş Merkez Komitesi toplantısında, 1960'larda "Çin'in 1 numaralı Kruşçev'i" ilan edilmiş olan Liu Şao-şi'nin itibarı iade edildi. O zamanlar "Kruşçev No: 2" diye adlandırılan kişi ise, Deng Siao-ping'den başkası değil.

Resmi açıklamada Liu Şao-şi'nin karalanması "Parti tarihinin en büyük hatası" olarak tanımlandıktan sonra "bu durumun derhal giderilmesi gerektiği" vurgulanıyordu. Ve o gün bu gündür, Çin basınının sayfaları bu iflah olmaz revizyonistin yazıları, hayatını aklayan diziler, o zaman da şimdi de Marksist" olduğu öne sürülen, görüşlerini anlatan makalelerle dolup taşıyor

LİU ŞAO–Şİ KİMDİR?

Liu Şao-şi ÇKP içindeki hiziplerin birinin elebaşısıdır ve Çin devriminden sonra Mao Zedung'un küçük-burjuva, eklektik görüşlerine karşı ve orta burjuvazinin görüşlerini savunarak çıkmıştır. Ve doğrudan doğruya büyük ve orta burjuvazinin görüşlerini dile getirmiştir. Liu Şao-şi ve şürekası 1950'li yıllardan itibaren bu görüşlerini daha da sistemleştirmiş ve Mao Zedung'un küçük-burjuva, köylü "sosyalizmine" karşı çıkarak, Çin'in Yugoslavya'da uygulanan ve Sovyetlerin de benimsediği sistemi uygulaması gerektiğini savundu. Ve Mao Zedung'un ve taraftarlarının küçük-burjuva eklektik düşüncelerinden kaynaklanan bazı uygulamalarını "maceracı" olarak nitelendirdi.

1956'da yapılan ÇKP 8. Kongresi, Liu Şao-şi hizbinin "zaferi"yle sonuçlandı ve Liu Şao-şi'nin siyasal görüşleri Kongre çoğunluğu tarafından onaylandı. Kruşçev ve şürekası ÇKP 8. Kongresini "Marksist-Leninistlerin zaferi olarak" selamladı.

8. Kongre ile Liu Şao-şi kliği ÇKP yönetimine ve devlet yönetimine egemen oldu. "Kültür devrimi" denen kargaşa ortamının başlamasına kadar Liu Şao-şi devlet başkanlığında kaldı.

DİKEN

Çinli revizyonistler, İtalya Komünist Partisi ile yaptıkları son görüşmelerde İKP'yi İtalyan proletaryasının Marksist-Leninist partisi ve öncüsü olarak onurlandırmışlar.

Bu durumda İtalyan Maocularına yapacak bir tek şey kalıyor: Topluca İKP'ye katılmak.

Ama asıl bizi meraklandıran TİKP'nin ne yapacağı. Şimdiden yazı-tura atmaya başlasınlar. Yazı gelirse TKP'ye, tura gelirse TİP'e.

"Mao Zedung Düşüncesi"nden "Liu Şao-şi Düşüncesi"ne

"Kültür devrimi"nin sonunda Mao Zedung kliği parti ve devlet yönetimini tümüyle ele geçirdi.

YAPIYA UYAN ELBİSE

Bugün ÇKP yönetiminde ve devlet yönetiminde olan Deng—Hua kliği 'Mao Zedung düşüncesi'nin küçük burjuva yanlarını ayıkladılar ve ortada Liu Şao-şi düşüncesi kaldı. Çünkü Çin'in bugünkü ekonomik ve sosyal yapısına uygun olan bu düşünceydi. Liu Şao-şi düşüncesi, Çin sosyal-emperyalizminin yapısına en uygun olan bir elbise oldu.

Bunun için de Çin'in revizyonist, sosyal-emperyalist yöneticileri Liu Şao-şi'nin (kaba tabiri ile) itibarını iade ettiler.

Böylece Çin onlara göre hem "sosyalist" kalacak, hem de hegemonyacı 'olacaktır. Tıpkı alıştıra alıştıra bugün propagandasını yapmaya başladıkları "hegemonyacı" Sovyetler Birliği'nin "sosyalist" olabileceği gibi...

Çünkü Liu Şao-şi "Çin'in Kruşçevidir".

KARŞI MÜCADELE

Türkiyeli Faşistler Alman Dostlarıyla Omuz Omuza

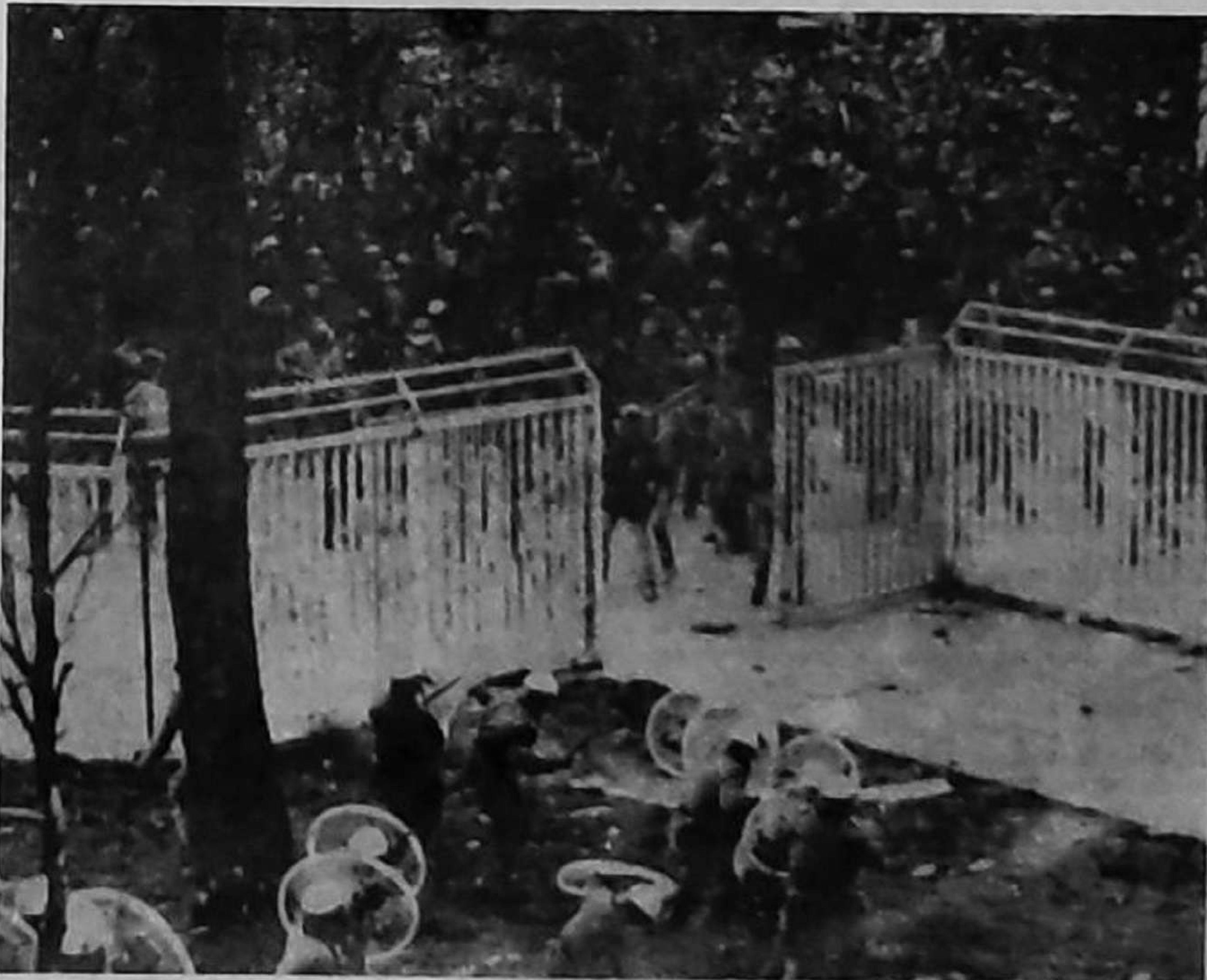
Tüm yerli ve yabancı emekçiler yükselen savaş tehlikesine ve faşizme karşı birleşirken, Alman faşistleri de yabancı faşistlerle, özellikle de Türkiyeli faşistlerle bir ittifak içine giriyorlar. Strauss ve Türkeş'in yakın bir zamanda Almanya'da biraraya gelip birbirlerine karşılıklı yardımlarını dile getirdikleri bilinen bir şeydir. Bugün Türkiyeli faşistler Alman gericiliğinin vurucu gücü olarak tüm anti-faşist hareketlere ve komünist harekete karşı azgınca saldırmaktadır. Bunun en son örneği: Mannheim'de yapılan ve 10 bin anti-faşistin katıldığı gösteriye Türkiyeli faşistlerin gerçekleştirdiği saldırıdır. NPD ile ortak davranan ve gericiliğin başı Strauss'dan maddi, manevi her türlü yardım alan Türkiyeli faşistler sözde Kültür Dernekleri adı altında örgütleniyorlar ve Türkiye'den sonra şimdi de Almanya'da gerici sınıfların çıkarına eyleme geçiyorlar.

Son bir yıl içinde MHP ile doğrudan ilişkili örgütlerde toplanan Türkiyeli faşistler yalnızca Türkiyeli emekçilere karşı değil, Alman işçilerinin çeşitli toplantı, gösteri yürüyüşüne de bombalı, silahlı saldırılar düzenlediler.

Türk ve Alman faşistleri el ele

6 Mayıs Bremen — NATO generallerinin de katıldığı yeni asker adaylarının yemin töreninin bir şovenizm ve savaş yanlısı gösteri amacıyla yapılması üzerine onbinlerce anti-faşist, törenin yapıldığı Bremen stadyumuna doğru yasadışı bir gösteri yaptı. Ve uzun çatışmalar sonucu tüm generalleri saatlerce stadyumda hapis tuttu.

İran İşçi Köylü Komünist Partisi

İran'da Kürt halkı ve diğer ezilen halklar için yine bir şey değişmedi: Toprak ve özgürlük yine namlunun ucunda.

İRAN DEVRİMİ SÜRÜYOR...

İran İşçi Köylü Komünist Partisi ile Fransız İşçileri Komünist Partisi, 15—30 Nisan tarihleri arasında Paris'te Fransa ve İran devrimlerinin sorunları ve her iki partinin bu sorunlara ilişkin düşüncelerini yansıtan bir görüşme yaptılar. Aşağıda yayınladığımız alıntılar İİKKP'nin İran'daki durumla ilgili görüşlerini içermektedir. Ara başlıklar tarafımızdan konmuştur.

Yazı 1—15 Mayıs tarihli La Forge dergisinden alınmıştır.

Mollalarla Liberal Burjuvazi (Siviller) Arasındaki Çelişme: İktidar Kavgası

"Tarih boyunca İran'da yönetimi mollalarla siviller paylaştı. İktidar için rekabet etmelerine rağmen işbirliğine de gittiler. Her ikisi de burjuvazinin temsilcileridir. Siviller yönetimde, ama kararları veren mollaların elindeki "Devrim Konseyleri". Humeyni 1000 yıl öncesinin düzenini getirmek istiyor; liberal burjuvazi bunu istemiyor. Aralarındaki çelişki bu."

İran Yönetimi Gerçekten Emperyalizme Karşı Mı?

"Bu burjuvazi anti-emperyalist değildir. Komprador burjuvaziyle çelişmesi emperyalistleri kovup kovmama sorunu değil, yasaları kimin yapıp, kimin yöneteceği sorunudur."

"Liberal burjuvazi kendine batılı emperyalistlerden destek aradı. Paris'te sivillerle dinciler Şah'ı devirmek için uzlaştılar. Ama halk hareketi onları kıstırdı. Burjuvazi içindeki keskin bunalım, halkın gittikçe büyüyen hoşnutsuzluğu ABD elçiliğinin yönetim tarafından işgaline yol açtı. Kitlelerin anti-emperyalist duygularından yararlanıldı. Elbette ki yönetimin Amerikan emperyalizmi ile çelişmeleri var, ama bunlar uzlaşmaz çelişmeler değil, yağmadan biraz daha fazla pay almakla çözümlenebilecek şeylerdir"

Humeyni'nin Amacı Devrimi Durdurmak

"Humeyni rejiminin başından beri amacı halkı silahsızlandırmaktı. Devrimin sona erdiğini, devrimin daha iyi yemek ve petrolü millileştirmek için değil, İslamiyet için yapıldığını, yabancılarla uzlaşmaların sürdürülmesi gerektiğini... söylüyordu.

"Bu arada halk sürekli bir baskı altında. Bir yıl önce İslamla bağdaşmayan tüm yayınları yasaklayan bir yasa çıkarttı. Partimiz bu yasanın içeriğini hemen kavradı ve yönetimin faşist eğilimine karşı koymak gerektiğini belirtti. Partimizin önderliğindeki ilk gösteri "Devrim Muhafızları" ile kanlı çatışmalara sahne oldu. İki gün içinde yarım milyona yakın gösterici demokratik hakları için sokağa döküldü."

Şah Döneminin Milli Zulmü Sürüyor

"Kürdistan'da halk, diğer İran halklarının 50 yıldır talep ettiği hakları istiyor. Devrimden sonra demokrasi istediler, feodallerin topraklarını işgal ettiler. Humeyni binlerce insanın katli ve bombardımana tutulması için ABD silahlarıyla donatılmış orduyu gönderdi.

"Aynı şey Hazar kıyılarında avlanmaları yasaklanan balıkçılar için, petrol alanlarının bulunduğu, Arapça konuşan halkın yaşadığı Kuzistan bölgesi için de geçerli.

"Şah rejimine karşı direnişin yoğun olduğu Azarbeycan bölgesi halkı da Humeyni yönetimine karşı ayaklandı."

Emekçi Halk İçin Bir Şey Değişmedi: Yaşam Koşulları Kötüleşiyor, Mücadele Sürüyor

"İşsizlik tüm ülkeye yayılmış durumda. Fabrikaların birçoğu çalışmıyor. Petrol bölgelerinde ve başka yerlerde emekçiler hükümet temsilcilerini tutukladılar. Hâlâ görevlerini sürdüren bazı Savak ajanlarını yargıladılar. Her gün ücretler için yeni grevler patlak veriyor.

İİKKP İran'da Devrimin İlerletilmesi ve Emekçilerin Gerçek Kurtuluşu İçin Mücadele Ediyor

"Partimiz durumu başından beri doğru tahlil etti. Elbette daha çok genç ve devrimin önderliğini ele geçirebilecek durumda değil. Ama gizlilik içinde örgütlenen tek güçtü ve Şah döneminde de gerektiğinde sesini duyurdu. Devrimden sonra hızla gelişti. Başından beri şu anki yönetimi teşhir etmek göreviydi. Partimiz demokratik özgürlükleri korumak, fiyat artışlarının kalkması için birçok şehirde gösteriler düzenlemektedir.

"Revizyonistler devrimimizin anti-emperyalist olduğunu, demokratik bir devrim olmadığını söylüyorlar. Rejime karşı gelmemeye çalışıyorlar. Humeyni ABD'ye karşı bir adım attığı izlenimini yarattığı zaman bunu, onun anti-emperyalistliğine kanıt olarak gösteriyorlar... Partimiz bu tehlikeli siyasetle mücadele ediyor."

PARTİ VE KÜLTÜREL FAALİYET

Önceki sayımızda da belirttiğimiz gibi, kültürel alanda mücadele tek başına direnme, eleştirme, vb den ibaret değildir. Mücadele geleceğin kültürünün bugünden mevcut unsurlarının geliştirilmesini de kapsar. Yaratma faaliyetini gerekli kılar. Sanatsal edebi yaratma sözkonusu olduğunda, devrimci faaliyet, kaçınılmaz ve zorunlu bir ihtiyaçla karşılaşır: bu ihtiyaç *"Sanat ve ve edebiyatta partizanlık"* ilkesidir.

Bu Leninist ilke; Stalin ve Jdanov'un sağlığında dahi, kaçamak ve ikiyüzlü "yorumlarla" eleştirilmeye çalışılmış, özellikle revizyonizmin 1956 kongresinden, iktidarın burjuva-revizyonist yozlaştırılmasından sonra "cesur" saldırılara uğramıştır. Bu ilke, akıl almaz yorumlara tabi tutulmuş ya da Lenin'in bir "dil sürçmesi" olarak adlandırılıp ayaklar altına alınmak istenmiştir.

Revizyonistlerin "büyük Marksist Estetikçisi" G. Lukacs, bu ilkeye karşı çıkışını, Krupskaya'nın (ölüm tarihi 1939) olduğunu iddia ettikleri ve ilk kez 1960'da yayınlanan bir yazıyla temellendirmeye çalışıyor ve diyor ki:

"... Druşba Naradov (1960, sayı 4) adlı Sovyet dergisi, Krupskaya'nın şimdiye kadar bilinmeyen ve Lenin'in *Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı* adlı yazısında —benim uzun zamandan beri inandığım gibi— güzel sanat olarak edebiyatı kasdetmediğini açıklayan mektubunu yayınladı. Lenin' in bu yazısı, Stalin'in ve Jdanov'un ideoloji diktatörlükleri sırasında sanat alanındaki yobazlığın kutsal kitabı sayıldığı için Krupskaya'nın açıklamasının önemi çok büyüktür." (G. Lukacs, Çağdaş Gerçekçiliğin Anlamı" s. 10 Payel y. 1975)

Fransız revizyonist Henri Lafebvre ise, Lenin' den "edebiyat proletaryanın genel davasının bir parçası... sosyal-demokrat partinin örgütlü, yönetsel ve birleşik çalışmasının tümleyici bir parçası haline gelmelidir" sözlerini aktarıyor ve "dikkat çekiyor".

"Ancak burada Lenin'in bu metinlerini doğru anlamak için en büyük bir dikkat gerekmektedir. En küçük bir ek, en küçük bir abartma veya gereksiz ilave, geniş ve açık bir tutumu yobazlık haline sokabilir." (H. Lefebvre, "V. İ. LENİN", C. 2, s. 495)

Lefebvre, Lenin'in sanat ve edebiyatta partizanlık ilkesini, "materyalistin objektif olarak parti taraftarı olduğu" gerekçesinden yola çıkıyor, materyalist olmanın yeterli olacağını ifade eden bir kapsama indirgiyor. Böylece taraf olmayı, en fazla "parti ile paralellik" durumuna yükseltebilecek bir tavır meselesi olarak donduruyor. Sorun, partinin dışında kalmak, fakat partiye paralel yürümek şeklinde bir ilişkiye indirgeniyor.

Yerli bir örnek olması ve bazı "derin eleştirmen, denemeci, estetikçi" yi yanıltması açısından Nedim Gürsel'in Birikim' in 39. sayısındaki "Lenin ve Kültür" üzerine yazdığı yazıdan da küçük bir alıntı yapalım:

"... bugün batı ülkelerinde komünist (yani revizyonist—Öz.) partileri bile yazarların politik bir örgüt güdümünde, kongre kararlarına göre sanat yapmalarını önermemekte, yaratıcı etkinliğin ancak özgürlük ortamında yeşerebileceği, bunun bağlanma sorunuyla eş düzeyde tutulmaması görüşünde birleşmektedirler." (agy. s. 59)

Bu arada "derin ve gerçek anlamıyla Marksizmi rehber" edindiğini iddia edenlerin olduğuna da değinelim. Örneğin. N. Behram Leninist ilkeyi savunuyor görünmeyi elden bırakmaz ve şöyle der:

"Ne var ki, sığ ve bütünlüksüz kavrayıştakilerin sandığı gibi... siyasetin rehber edinilmesi, strateji ve taktiklerin rehber edinilmesi demek değildir. Derin ve gerçek anlamıyla Marksizmin rehber edinilmesi demektir...." (N. Behram, "... Kültür", s. 19, Ekim Birlik Y. 1979)

Tüm revizyonistlerin üzerinde fırtınalar kopardıkları bir kenara fırlatıp attıkları, Leninist "sanat ve edebiyatta partizanlık" ilkesini "bir kere söylenmiş sonra üzerinde durulmamış" "dil sürçmesi" vb. gibi göstermeye çalıştıkları bir gerçektir. Onun için Lenin'in "PARTİ ÖRGÜTÜ ve PARTİ EDEBİYATI" adlı yazısını; yazıldığı tarihi çerçeve ve bu makaleyi doğuran pratik-teorik gelişmeler açısından incelemeye ve revizyonist, oportünist yorumların yöneldiği özü kavramaya çalışalım.

1905 yılı Rusya'da bir devrim yılıdır. Rus-Japon savaşının ekonomik ve siyasi krizi daha derinleştiren sonuçları, grevler, işçi-köylü-asker gösterileri, genel grevler, ayaklanmalar vb. giderek daha büyük boyutlara varan mücadeleler... İşte böyle bir ortamda Lenin, *Novaya Zhizn* adlı bolşevik gazetesinde partiye günlük pratiği için yol gösteren yazılar yazar. Bu yazılarda Lenin devrimin somut ihtiyaçlarını, 3. Kongrenin saptadığı teorik ve taktik ilkelerin uygulama alanı olarak ele alır. "Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı" bu bir dizi makale ile birlikte yazılır. Leninist parti öğretisinin ilkeleri olarak genelleştirilecek olan sonuçlara ulaşır.

Böylece yalnızca 1905 devrimi sürecinin pratik sorunlarının çözümlenmesi için değil, aynı zamanda devrimin, bütün bir "emperyalizm ve proleter devrimleri çağı" için geçerli bir parti öğretisinin yaratılması için de temel ilkelerin tespiti gerçekleşir. Lenin'in bir dizi makalesi birbirini izler. Örneğin; "Sosyal-demokrat örgütler içinde İşçilerle Entellektüeller Arasındaki İlişki Sorunu Üzerine Konuşma" (3 Mayıs 1905), "Sosyal-Demokrat Örgütler İçinde İşçilerle Entellektüeller Arasındaki İlişki Üzerine Kararların Tartışılması Üzerine Konuşma" (5 Mayıs 1905), "Politika ve Eğitimbilimin Karıştırılması" (Haziran 1905) vb. 20 Haziran 1905' de yayınlanan "Geriye Atılan Üçüncü Adım" başlıklı makalesinde *Lenin* şöyle der:

"Son olarak, azınlığın 'tüzüğü' hakkındaki en şaşırtıcı şey, parti organlarına ve genel olarak parti edebiyatına bütün ilginin ihmal edilmesidir. Organlar *(Iskra, Sosyal Demokrat)* vardır ve olacaktır. Ancak, konferans tarafından kabul edilen 'tüzük', onlarla parti arasında hiçbir bağ kurmaz, buna inanılmaz, ama bu bir olgudur. Yazarlar, partinin dışındadırlar, partinin üzerindedirler, ne denetim ne rapor, ne de maddi bağımlılık vardır. Fransız sosyalistleri arasındaki oportünizmin en kötü günlerini hatırlatan bir şey. Parti kendi başına, yazarlar kendi başına!" (Lenin T. Eserler, C. 8, s. 544)

Lenin, Temmuz 1905'de "Demokratik Devrimde Sosyal-Demokratların İki Taktiği"'ni yazar. Burada partinin oportünist aydın kanadının "aydınların anarşist bireyciliği ile işe başladığını" giderek "yayın işlerinin partiden ayrılması" ve benzeri fikirlerden geçerek, "süreç olarak örgütsüzleşme" noktasına ulaştıklarını belirtir.

Ardından, "Partinin yeniden Örgütlenmesi Üzerine" yazısı gelir. (10, 15, 16 Kasım 1905. Novaya Zhizn'in 9, 13, ve 14. sayılarında yayınlanır). Aynı gazetenin 13 Kasım tarihli 12. sayısında *"Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı"* yayınlanır. Açıkça görüldüğü gibi Lenin, üç bölümden oluşan "Partinin Yeniden Örgütlenmesi Üzerine" başlıklı yazının birinci bölümünden sonra, adeta o yazının kopmaz bir parçası olarak gördüğünü belirtir,

Konunun kapsamlı incelemesi, "Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı" makalesindeki görüşlerin tesadüfi, "bir kere söylenmiş sonra üzerinde durulmamış" "dil sürçmesi" şeyler olmadığını ortaya çıkarır.

Partili yazar, yazısının parti siyasetine aykırı olarak yayınlanamayacağını bilir. Bu denetimi *bilincinde olduğu zorunluluğun bir gereği* sayar. Bu onun özgürlüğünün somutlanış tarzıdır. Biz özgürlük denilince, proletaryanın tarihsel göreviyle gerçek anlamını kazanmış, gerçek özgürlük kavramını anlıyoruz.

Sanat ve edebiyatta partizanlık ilkesinin "özgürlüğü" ortadan kaldırdığı, böylece sanatsal yaratıcılığı güdükleştirdiği sızlanmaları Lenin zamanında da vardı. Lenin onların ağızlarının paylarını verdi. Şimdi de Lenin adını duysalar "duyarlıklı" heyecanlanmalar geçirenler sorun özgürlük ve partizanlık noktasına gelince, gerçekten özgür olmanın, ancak, gerçekten partizan olmakla mümkün olduğu gerçeğine "özgürce" saldırmanın daha "akıllıca" bir iş olacağını düşünüyorlar. Partinin "sanatın tepesinde jandarma gibi dikilip durmasını" reddederken, "saf bağımsız sanat"ın jandarmalığını yapmayı kabul ediyorlar. Kongre kararları ve "reçetelerle" sanat yapılamayacağını savunurken, gerçekte sömürü toplumunun yasalarıyla belirlenmiş reçetelerle sanat yapmak zorunda olduklarını göremiyorlar.

Revizyonistlerin 1956 kongresinden sonra burjuva unsurlar, buldukları "özgürlük" ortamından yararlanarak Leninist "sanatta ve edebiyatta partizanlık" ilkesine karşı saldırıya geçtiler. Bugün de sürdürülen bu saldırıları 3 noktada toplayabiliriz:

1. Lenin'in bu yazısında sözü edilen, parti basınında yayınlanan propaganda ve ajitasyon malzemeleridir; güzel sanat olarak edebiyat değildir.
2. Partizanlık Marksist ideolojiye bağlı olmaktır, yoksa partinin strateji ve taktiğine bağlı olmak değildir.
3. Böyle bir ilke olamaz; çünkü sanat ve edebiyat özgürlük ortamında yeşerir.

Konuyu açıklığa kavuşturmak için "Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı" makalesinin incelenmesi temelinde revizyonist yaygaraları cevaplandırmak gereksiz olmayacaktır.

SANAT VE EDEBİYATTA PARTİZANLIK

Parti Edebiyatı

Adı geçen makalede Lenin'in "Parti edebiyatı" kavramıyla parti basınında yayınlanan propaganda ve ajitasyon malzemelerini kasdettiğini, sanat olarak edebiyatı kasdetmediğini, bunun bir yakıştırma olduğunu söylüyorlar.

Lenin, bu yazısında "literatür sözcüğünü her iki anlamda da kullanıyor. Daha açıkçası ister teorik ya da propagandayla ilgili olsun, isterse güzel sanat olarak edebiyatla ilgili olsun, partili yazarlarca kaleme alınan her yazı, partinin siyasetine, ilkelerine ve hedeflerine uygun olmalıdır. Şu ya da bu alanda olmasına bakılmaksızın, parti edebiyatı veya partili edebiyat partinin bir fonksiyonu olmalıdır. Lenin, yalnızca yazarların değil, yazı ve yayınla ilgili tüm kurumların (yayınevleri, depolar, kitaplıklar vb.) partiye bağlılığını savunuyor.

"Bu edebiyat özgür olacaktır. Çünkü bu edebiyata yeni güçler katan ne kazanç hırsı, ne kişisel yükselme hırsı değil, sosyalizm düşüncesi ve emekçilere karşı duyulan yakınlık olacaktır. Bu edebiyat özgür olacaktır, çünkü bezgin bir kadın kahramana ya da sürekli olarak şişmanlamaktan yakınan 'onbin ayrıcalıklıya' değil, ülkenin çiçeği, gücü ve geleceği olan milyonlarca emekçiye hizmet edecektir. (Lenin, age. s. 30)

Burada sözü edilen şeyin, güzel sanat olarak edebiyat olmadığını söyleyebilmek mümkün müdür?

Özellikle yazıda geçen "Sakin olun baylar! Önce şunu söyleyelim ki, sözkonusu olan, sadece parti edebiyatı ve bu edebiyatın partinin denetimine bağlı olmasıdır." (age., s. 29) sözlerine sarılarak sözkonusu olanın, teorik siyasi edebiyat olduğu iddia edilebilir. Ama proletarya partisinin ilkeleri ve örgütlenme tarzı bakımından, ikisi arasında ilke bakımından fark yoktur. İster siyasi-teorik, isterse güzel sanat olarak olsun, "sözkonusu olan parti edebiyatı ve bu edebiyatın partinin denetimine bağlı olmasıdır."

Denilebilir ki, yazıda sözkonusu olan aynı zamanda, güzel sanat olarak edebiyattır da. Lenin parti edebiyatı denilince hangisini kasdettiğini açıkça söylemek gereğini duymaz; çünkü işlevi bakımından ve Leninist parti öğretisi içinde edebiyatın konumu, onun farklı özelliklere sahip iki yönelişinden bağımsız olarak, tek bir kategoride ele alınabilecek genel bir nitelik gösterir.

Partizanlık, partiye bağlı olmak demektir

"Partizanlık" ilkesinin Lenin'de ne ifade ettiğine bir bakalım:

"Partinin görüşlerine neyin uyup uymadığını belirleyebilmek için ortada partinin programı, taktik kararları ve tüzüğü ve nihayet uluslararası sosyal-demokrasinin ve de işçi sınıfının uluslararası özgür kuruluşlarının deneyleri vardır." (age., s. 29)

Partizanlık kavramını, genel olarak Marksizme, materyalizme bağlılık, partiye de gönüllü paralellik olarak kavramaya yatkın aydın tavrı, burada aradığı kaçamak noktasını bulamayacaktır. Partizanlık ancak partiye bağlı olmakla mümkündür.

"Eğer sosyalist sanatçı, merkez komitenin bir destekleyicisi ise, yalnızca ajitasyon ve propaganda da nitelikli bir işçi ise, sonuçta o, yalnızca bir sanatçı olarak itibarını yitirmekle kalmayacak, aynı zamanda kötü bir ajitatör ve propagandacı da olacaktır. Eğer sanat güncel taktik durumun gereksinmelerine göre ustalaşmaya zorlanırsa, yaşam onu terk eder."(E. Ficher)

Revizyonist sanat teorisyeni E. Ficher böyle buyuruyor. Aklınca sanatta partizanlık ilkesini gülünç kılığa sokuyor. Karşı çıkıyor. Diğer yandan proletaryanın ideolojisiyle siyaseti arasında ayrım gözeterek, siyaseti günlük, geçici sayıyor. (Gerçekte bunlar birbirine alternatif, birbirine karşıt şeyler değildir.) Ya ideoloji? İdeoloji öyle mi ya? İdeolojiyi bu bayların "derin eserlerinde" kendi sürekliliğini de koyacak, onları ölümsüzleştirecektir. Böyle bir alternatif dururken kim, neden işçi ve emekçilerin geçici, günlük "nereye varacağı belli olmayan" mücadelesi ile ilgilensin (!) Elbette bunu söyleyenlerin kimin yanında, kimin paralelinde olduğu malumdur.

Sanatta Partizanlık Özgürlük ve zorunluluk

Marksist görünmeyi "pek" sevenler, özgürlük sözkonusu olunca mangalda kül bırakmamakta erişilmez ustalıklar gösteriyorlar. İş, özgürlük kavramıyla partizanlık ilkesinin diyalektik materyalist ilişkisine geldiğinde, bir mistik, metafizik, idealist muhalefettir başlıyorlar.

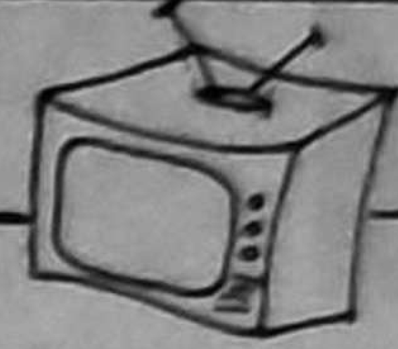
"... Sayın burjuva bireycileri, mutlak özgürlük üzerine çektiğiniz söylevlerinizin ikiyüzlülükten başka bir şey olmadığını söyleyeceğiz sizlere. Paranın iktidarı üzerine kurulmuş bir toplumda bir avuç insan asalak olarak yaşarken, emekçi yığınların yoksulluk içinde süründükleri bir toplumda gerçek ve tam bir özgürlük olamaz. Siz bay yazar: burjuva yayınevi sahibine karşı sizden açık saçıklık ve "kutsal" sanata 'ek' bir kılıf altına fuhuş bekleyen burjuva kamuoyunuza karşı özgür müsünüz? O burjuva özgürlüğünüz... aslında burjuva ya da anarşist bir palavradan başka bir şey değildir." (Lenin, age., s. 30)

Gerçekte özgürlüğü parti denetimi dışında kalmakta arayanlar "paranın iktidarı üzerinde kurulmuş bir toplumda" ancak paranın egemenliği altına girebilmeyi "seçebilecek" kadar "özgürdürler". Bu da bir ikiyüzlülüktür.

"Ve biz sosyalistler bu ikiyüzlülüğü açığa vuruyor, düzmece nişanları alaşağı ediyoruz. Bunu sınıflarüstü bir sanat ve edebiyat elde etmek için değil (çünkü bu ancak sınıfsız toplumda mümkündür) özgür olduğu iddia edilen, gerçekte ise burjuvaziye bağımlı olan edebiyatın karşısına gerçekten özgür ve işçi sınıfına açıkça bağlı bir edebiyat çıkarmak için yapıyoruz." (Lenin, age., s. 30)

"İşçi sınıfına açıkça bağlı" bir edebiyat nasıl "gerçekten özgür" olabilir? Bağlılık özgürlüğün yok olması değil midir? diye soranlar, sınıflı toplumda yaşadıklarını unutuyor veya görmezlikten geliyorlar. Sürgit bundan yanadırlar. Bir avuç sömürücünün egemen olduğu bir toplumda özgürlük, salt bireysel bilgi işi olmaktan çıkar, örgütlü sınıfsal bir anlam kazanır. "Sanat eserini özgürlük ortamında yeşerteceğine" inanan yazar, yazılarının yayınlanmasından, dağıtımına kadar burjuvazinin denetimi ve sansürü altındadır.

TV'DE KIŞKIRTICILIK

TV'nin, devrimcilerin, işçi ve emekçilerin baskı ve saldırılara karşı haklarını korumak amacıyla düzenlediği mitingleri bile gizleyenler; faşist ve gericilerin eylemlerini kışkırtıcı bir şekilde halka sunuyorlar.

TV sürekli olarak faşist çeteleri yeni katliamlar düzenlemeye kışkırtan propaganda yürütüyor. TV aracılığıyla sürdürülen propaganda ile faşist cinayet çetelerinin katliamları gizlenirken, halk kitleleri, devrimci ve ilericilere karşı kışkırtılıyor. TV, MHP'li katillerin işlediği cinayetleri verirken, isim vermemeye, bunların MHP'li ve faşist olduğunu belirtmemeye büyük bir özen gösteriyor. Cinayet çetelerinin iplerini elinde tutan faşist elebaşıları sürekli olarak ve her fırsatta konuşturarak, faşist propagandanın yaygınlaştırılmasını üstleniyor.

Bu genel görüntü içinde faşist saldırı kampanyasının bir parçası olarak hazırlatılan "Terör Ne İstiyor?" programı ve son olarak, 28 29 Mayıs günlerindeki yayınlar örnek olarak ele alınmaya değer.

"Terör Ne İstiyor?" programı, baştan aşağı, devrimcilere ve emekçilere yönelik bir saldırı kampanyasıyla doluydu. Bu program ile, devrimciler karalanmak istenirken, faşist cinayet çeteleri "devleti korumak görevini yürütürken bazı yanlışlar yapmış" masum kişiler olarak gösterildi. Konuşmacı olarak seçilen Eski Emniyet Genel Müdürü Rafet Küçüktiryaki, MHP ve Kontr-gerillanın düzenlediği Maraş katliamını bile devrimcilere yüklemeye çalıştı. Milyonlarca işçi ve emekçinin gözü önünde meydana gelen faşist katliamları bu türden programlarla gizleyebileceklerini ve emekçileri aldatabileceklerini zannediyorlardı.

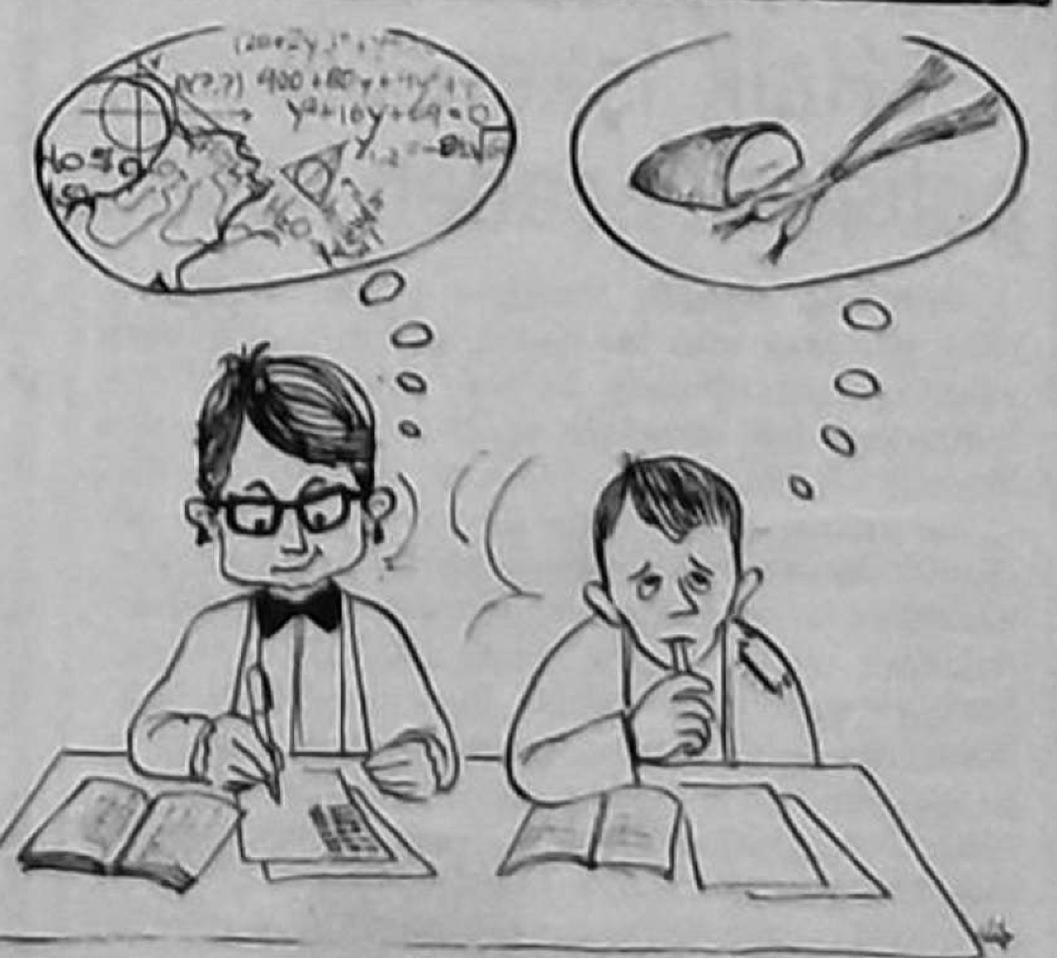
TV, bu türden programları her fırsatta düzenlemek için elinden geleni yapmaktadır. TV'de geçtiğimiz 29 Mayıs gecesi, Fatih'in İstanbul'u alınmasıyla ilgili olarak düzenlenen programda da, bu kez bir başka açıdan cinayet kışkırtıcılığı yapılıyordu. Programda Fatih övülürken, Fatih'in "imparatorluğu kurtarmak amacıyla kardeşlerini boğdurduğu" ve bu olaydan sonra "imparatorluğun istikrar içinde yükseldiği" temelinde bir propaganda yürütüldü. TV programını düzenleyenler, açıkça olmasa da, üstü örtülü bir biçimde Fatih'in kardeşlerini boğdurmasının iyi bir şey olduğunu ve bu yolların bugün de "ülkenin istikrarı için" denenmesi gerektiğini söylemekteydi. Bu programı dinleyen ÜYD'li, MHP'li faşist çeteler, "istikrar sağlamak ve devlet güçlerine yardımcı olmak için" artık daha rahatça cinayetlerini sürdürebilirlerdi. TV'de açıkça onların bu tür eylemleri övüldüğüne göre bu neden olmasındı?

TV'de yürütülen kışkırtıcılık yalnızca bu iki örnekten ibaret değildir. TV'nin yaptığı önemli kışkırtmacı propagandalardan biri de MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine MHP'li faşistlerin ülke çapında giriştiği saldırı ve katliamlarla ilgili haberlerle gerçekleştirildi. Haberler verilirken, MHP'li cinayet çetelerinin öldür me, yaralama ve yakıp yıkma eylemleri "protesto eylemleri" diye tanımlandı. TV, bunların cinayet olmadığını, tersine haklı eylemler olduğunu demeye getiriyordu. Yine haberler, bu tür saldırı eylemlerinin yaygınlaşmanı amaçlar biçimde verildi. "Gösteriler yaygınlaşıyor" tüzünden sözler hep bu hedef gözetilerek söyleniyordu. TV'nin, devrimcilerin, işçi ve emekçilerin faşist baskı ve saldırılara karşı haklarını korumak amacıyla düzenlediği mitingleri bile gizlerken, faşist çetelerin cinayet ve saldırılarını "protesto gösterileri yaygınlaşıyor" sözleriyle vermesi, "haydin daha fazla kan dökün, daha fazla yerde gösteri yapın, daha fazla yeri yakıp yıkın" demekten başka bir anlam taşımıyordu.

KARİKATÜR

Tarihte Bu Hafta

8–9 Haziran 1976 günü, Gaziantep'in Düztepe semtinde iki devrimcinin, İlhan Emre ve Mehmet Ali Özpolat'ın kaldıkları ev, polis ve askeri birlikler tarafından kuşatıldı. Askeri yetkililerin teslim ol çağrısına evdekiler "teslim olmayacağız" şeklinde cevap verince çatışma çıktı. Askeri birliklerin ve polisin katıldığı çatışma 26 saat devam etti. İlhan Emre ve Mehmet Ali Özpolat'ın uzun süre direnmesi üzerine basın yayın organlarında "evde onbeş kişinin bulunduğu, evin geçitlerle başka yerlere bağlandığı" biçiminde haberler yer aldı. Ancak çatışmanın bitiminde durumun böyle olmadığı ve içerdekilerin yalnızca iki kişi olduğu görüldü.

Evdekilerle askeri birlikler arasında meydana gelen bu çatışma sırasında, çatışmaya katılan bir tank düştüğü çukurda tahrip olarak çalışamaz duruma geldi. Polis ve bazı erler arasında eve ateş edip etmeme konusunda tartışmalar çıktı. Çatışma sırasında toplanan halk ile evi kuşatan birlikler arasında yer yer çatışmalar oldu. Bir er ve 3 işçi öldü. Uzun süren çatışmanın sonuna doğru, evden çıkıp çemberi yarmak isteyen İlhan Emre vurularak öldürüldü. Evde tek başına kalan Mehmet Ali Özpolat bir süre daha direndi. Sonuçta O da öldürüldü.

ÖZGÜRLÜK'ten okuyucularımıza

ELEŞTİRİ VE ÖNERİLERİNİZİ BEKLİYORUZ

ÖZGÜRLÜK zulüm ve sömürüyle mücadele için çıkıyor. Gazetemiz gerçeklere dayalı bir yayınla en geniş kitlelere ulaşmayı hedefliyor. Doğal olarak gazetemizin yayınına yol gösterici ilkeleri ve bir yayın programı bulunmaktadır.

ÖZGÜRLÜK, her şeyden önce devrimci düşüncenin savunucusudur.

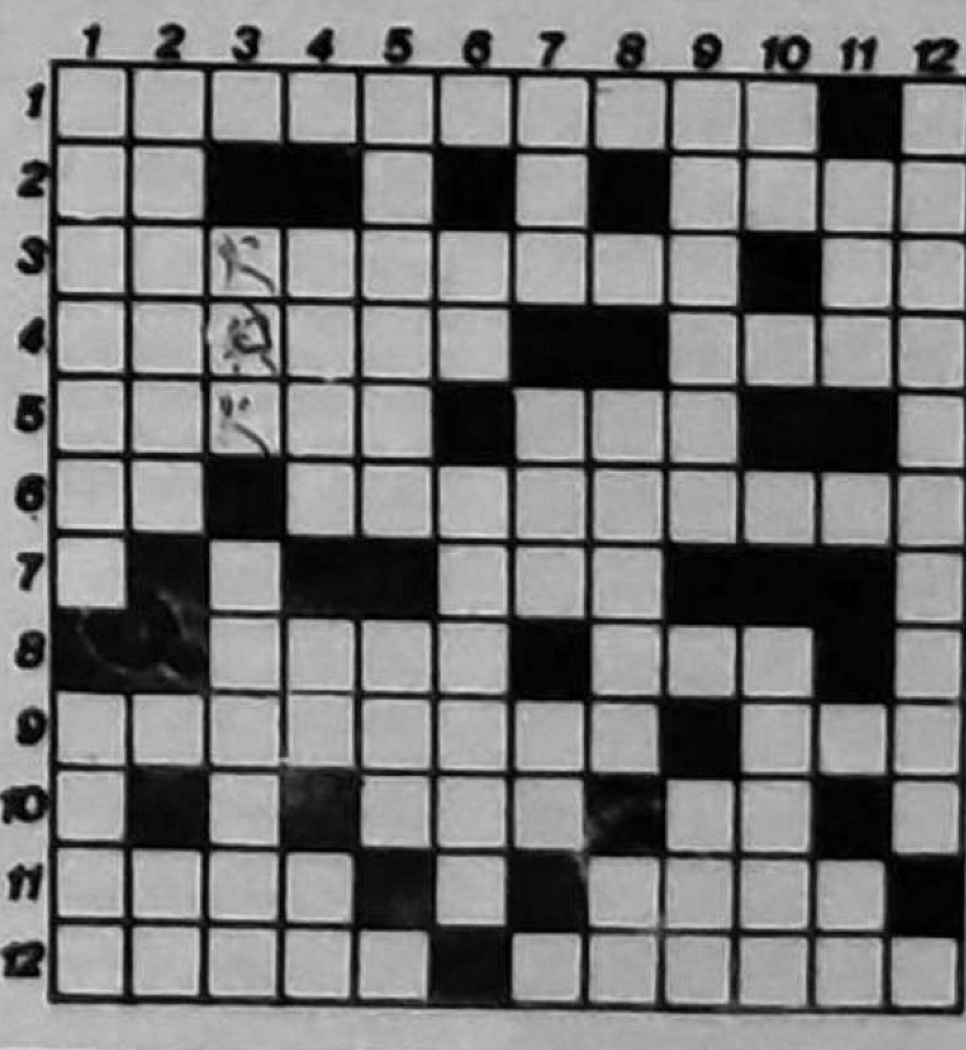
Gazetemiz bütün emekçi sınıfların, bütün Türkiye halkının gazetesidir. ÖZGÜRLÜK Bunu hem savunduğu düşüncelerle, hem de sayfalarını halkın devrimci sesine açmakla gerçekleştirmeye çalışıyor. ÖZGÜRLÜK her yönüyle işçi sınıfının ve emekçi halkın duygu ve düşüncelerini yansıtmayı, onların kürsüsü olmayı en temel ilke olarak ortaya koymuştur.

Gazetemiz, gazetenin dilinin, yazı çeşitlerinin ve biçiminin emekçi halkın beğenisine uygun olması için çalışıyor. Kime hitap ettiğimizi, okurlarımızın günboyu en ağır işlerde çalışan emekçilerden oluştuğunu, bu nedenle gazetede yer alan yazıların özlü ve canlı olması gerektiğini bir an bile akıldan çıkarmıyoruz. Gazetenin biçimini, özü en iyi şekilde yansıtacak, yazıları rahatça okutacak ve devrimci düşünceleri canlı bir biçimde emekçi halka aktaracak bir şekilde düzenlemeye çalışıyoruz.

Ancak bütün bu çabaların doğruluğu - yanlışlığı veya ne düzeyde başarıya ulaştığı konusunda yargıya varacak olanlar yine ÖZGÜRLÜK'ün okuyucularıdır. Bu nedenle bütün okurlarımızdan yayınımızın biçimi ve özüne ilişkin öneri ve eleştirilerini bekliyoruz. İşçilerden, köylülerden, gençlerden ve devrimcilerden gelecek her eleştiri, gazetede işlenmesi istenen konulara ilişkin bir öneri ve soru okun hedefi bulmasına yardımcı olacaktır.

Devrimci selamlarımızla.

BULMACA

SOLDAN SAĞA : 1) Düşünceleri ile Fransız burjuva devrimine esin kaynağı olmuş yazar ve düşünür. 2) İsim — Babanın erkek kardeşi 3) Bir kimsenin, bir şeyin ya da bir olayın kimi özelliklerinin insanı güldürecek biçimde çizilmesi — Dünyanın uydusu 4) İmkan — Avrupa'da bir akarsu 5) Evlenmemiş olan — Niğde'nin bir ilçesi 6) Halkın ancak vitrinlerde gördüğü bir besin maddesi — 1848'de K. Marks ve F. Engels tarafından kaleme alınan ve dünya işçi sınıfının ilk programı olan eser 7) Kalıtım, soyaçekim 8) Seçkin — İspanya'da Bask bölgesinin bağımsızlığı için mücadele eden milliyetçi bir örgüt 9) Demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılmasından ve korunmasından yana olan — Bir emir 10) Kolay kanan — Bir ağırlık ölçüsünün simgesi 11) Limonluk, turfanda sebze yetiştirmek için hazırlanmış özel bir yer — Cendere, mengene. 12) Ödünç verme — Gerçekleştirilmesi olanaksız olan düşüncelerin peşinden koşan, hayalci

YUKARIDAN AŞAĞI : 1) Fransa'da burjuva demokratik devriminde feodalizmin devrimci tarzda tasfiyesinden yana olan siyasi akım taraftarı — Reformist ve revizyonist sendika ağalarının yönetimindeki konfederasyon 2) Belli bir toplumda, belli bir tarihsel dönemde bir toplumsal olgunun adil sayılması ilkesi — Asker 3) Tersi kışın yağar — Kadın memur 4) Engel — Bir takı — İsim — Orta Anadolu'da bir şehir — Yabancı bir harfin okunuşu 6) Beyaz — Kimyada bir tuz 7) Motorlu taşıtlarda direksiyon ile tekerlek arasındaki bağlantıyı sağlayan demir — Bir sayı — Bağışlama 8) Bir cins baskı tekniği — Platinin simgesi 9) Geçenlerde ölen, varoluşçuluk felsefesinin yaratıcısı, toplumsal olaylarda demokrat bir tutum takınan Fransız yazar ve düşünürü — Tersi, genellikle kilisede çalınan bir müzik aleti 10) Fizikte bir kanun — Zararlı bir böcek 11) Bir erkek adı — Bir nota 12) "Lenin Destanı" eseri ile tanınan ünlü Sovyet şairi.

ÖZGÜRLÜK

Sahibi : A. Saran * Sorumlu Yazıişleri Müdürü : R. Yücetürk * Yönetim yeri ve yazışma adresi : Çatalçeşme Sok. Çatalçeşme Han No 25/14 Cağaloğlu — İSTANBUL * Abone Şartları : Yıllık 1000, 6 aylık : 500, 3 aylık 250 * Yurt dışı iki katıdır. * Basıldığı yer: H Ofset Tesisleri * Baskı tarihi : 7 Haziran 1980

İŞKENCE: ÇÖKMEYE MAHKUM SINIFLARIN BAŞVURDUĞU İNSANLIK DIŞI BİR ZULÜM YÖNTEMİ

İşkence hiçbir zalimin yıkılmasını engellemeye yetmemiştir. Halkların mücadelesi onları er geç kaçınılmaz sonlarına kavuşturmuştur. İşte Hitler, Mussolini, Şah, Bakossa...

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında işkencenin yasak olduğu yazılıdır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi işkenceyi bir insanlık suçu saymış ve yasaklamıştır. Bu bildirgenin altında TC devletinin de imzası vardır. Öte yandan aynı bildirgeyi dünyanın birçok ülkesi imzalamış durumdadır. Ortaya çıkıp da "işkence serbesttir" diyen bir tek ülke yoktur.

Fakat bunların tümünün kağıt üzerinde kaldığı yine herkesin bildiği bir gerçektir. Bugün dünyanın birçok ülkesinde işkence uygulandığını kimse gizleyemiyor. Zaman zaman tüyler ürpertici, en vahşi işkence olayları tüm dünya kamuoyuna yansıyabiliyor. Şubat devriminden sonra, Şah'ın zindanlardaki işkence odaları, insanların kızartıldığı fırınlar açığa çıkarıldı. İşkence sonucu sakatlanan binlerce insan tekerlekli arabalarla, bastonlarla Tahran sokaklarında gösteri yürüyüşü yaptılar. Şili'de yapılan işkenceler ve işkence sonucu öldürülme olaylarından birçoğu dünya kamuoyuna kanıtlarıyla birlikte açıklandı. Bokossa'nın ardından, öldürttüğü insanların toplu kalıntıları açığa çıkarıldı.

Ülkemizde de benzeri olayları geçmişte yaşadık. Şimdi geçmiş dönemlerde yapılanlardan çok daha fazlasını yaşıyoruz. Yalnızca son bir yıl içinde karakollarda yapılan işkenceler sonucu öldürülen emekçi ve devrimcilerin sayısı 10'u geçti. Son günlerde ise neredeyse her hafta bir işkence sonucu ölüm haberi duymaya başladık.

İşkence yalnızca yarı-sömürge ülkelerde, faşist diktatörlükler altındaki ülkelerde rastlanan bir olay değildir. Demokrasinin beşiği olarak tanıtılan ülkelerde, emperyalist, kapitalist ülkelerde de gerektiğinde çekinmeden insanlara işkence yapıldığı bilinmektedir. Geçtiğimiz yıllarda Almanya'da bir RAF üyesinin işkence ile öldürülmesi bunun bir örneğidir.

Bu durumda yasalarda yazılı olanlar, egemen sınıfların istedikleri zaman çekinmeden çiğnedikleri birer yalandan ibaret olarak kalıyor. İnsanlığın köleci toplumdan beri asırlardır verdiği mücadelenin bir sonucu olarak burjuvazi yasalarında işkenceyi yasaklamak zorunda kalmıştır. Kitlelerin bu tepkisini yatıştırmaya ve ona sahip çıkıyor görünerek istismar etmeye yönelmiştir. Fakat yeri geldiğinde yasalar egemen sınıflar için, burjuvazi için hiçbir şeydir. Çünkü onlar gücünü yasalardan değil, esas olarak ekonomik ve siyasal iktidarlarından, ellerindeki devlet mekanizmasından alırlar. O halde bir ülkede işkence yapılıp yapılmadığını belirleyen şey kağıt üzerindeki yasalar değildir. "İşkence neden vardır? Amacı nedir? Kimler işkenceye başvururlar?" sorularının cevapları daha derinlerde yatmaktadır.

İŞKENCEYİ SÖMÜRÜCÜ EGEMEN SINIFLAR UYGULAR

Tarihe baktığımızda kölecilik döneminde de, feodalizmde de işkence var olmuştur. İşkence, kapitalizmle birlikte ortadan kalkmamıştır. Burjuvazinin iktidarı altında da işkence sürmüştür. Üstelik kölecilerin kırbaç, kızgın şiş yöntemleri, feodalizmin engizisyonlarında uygulanan işkenceler şimdi yeni "bilimsel" buluşlarla daha incelikli bir hale gelmiştir. Özel işkence örgütleri kurulmustur. İstihbarat ve polis teşkilatlarına bağlı özel işkence şubeleri oluşturulmuştur. CIA, KGB SAVAK, MOSHAD, Kontr-gerilla gibi örgütlerin elinde işkence bir uzmanlık alanı, sürekli geliştirilen bir bilim halini almıştır.

Köleci toplumda da, feodalizmde de, kapitalist toplumda da var olan işkence, her üçünde de egemen sınıflar tarafından sömürülen kitleler üzerinde uygulanmıştır. İşkenceyi, sömürücü egemen sınıflar, kendilerine ve düzenlerine karşı başkaldıranlara karşı ya bizzat kendileri, ya da uşakları veya elindeki devlet aygıtı aracılığıyla uygulamışlardır. İşkence, tarihin her döneminde sömürücü egemen sınıfların, sömürdükleri kitlelere karşı uyguladıkları başlıca baskı ve zulüm yöntemlerinden birisi olmuştur. Sömürücü sınıflar, işkenceyi, sömürdükleri kitlelerin sömürüye, açlığa, sefalete, her türlü insanlık haklarının ve değerlerinin ayaklar altına alınmasına boyun eğmelerini sağlayabilmek için başvurdukları zulüm yöntemlerinden birisidir. Sömürücü zalimler, özellikle ezilen kitleler başkaldırdığında, iktidarlarını tehdit etmeye başladığında işkenceye daha çok ve yaygın bir şekilde başvururlar.

Evet, işkence aynı zamanda egemen sınıfların son larını görmelerinin, emekçi kitlelerden duydukları korkunun bir ürünüdür. Çürümenin ve yok olmaya yüz tutmanın da bir işaretidir.

Fakat bütün bunlar, onların kaçınılmaz sonlarına biraz daha yakınlaştırmaktan başka bir işe yaramıyor. Çünkü onların düzeni, bir kere çürümeye yüz tutmuştur ve yıkılmaları kaçınılmazdır. Baskı ve zulümle, işkence ile emekçilerin sindirilebildiği görülmemiştir. Hiçbir işkencecinin, zalimin ettikleri yanına kalmamıştır. Çünkü, işkence ve zulümün olduğu her yerde tarih, bunların karşısında emekçilerin kahramanlıklarına, yiğit direnişlerine, mücadele destanlarına da sahne olmuştur. Ve zalimler kaçınılmaz sonlarına er geç ulaşmışlardır. Hitler, Mussolini, Şah bunun herkesçe bilinen örnekleridir.

İşte devrimcileri işkencede yenilmez kılan da bu gerçeği bilmeleri, bu bilinçle hareket etmeleridir. Onlar işkencecilerin karşısında korkusuzca, çelikten bir inanç ve irade ile direnirken güçlerini, halka ve devrime olan inançlarından, hiçbir baskı ve zulümün devrimi engellemeye yetmeyeceğini bilmelerinden ve egemen sınıfların ve onların uşakları işkencecilerin gerçekte güçsüz, kof, korkak olduklarını, yıkılmalarının kaçınılmaz olduğunu bilmelerinden alırlar. Onların bu inancı, boş bir inanç değil, tarihin defalarca kanıtladığı bilimsel bir gerçektir.

ÜLKEMİZDE İŞKENCE

Bizim gibi ülkelerde, yani faşist ve feodal gericiliğin iç içe geçerek birleştiği ülkelerde işkence daha yaygın olarak başvurulan bir yöntemdir. Gericilik, feodal baskı ve baskıcı geleneklerden de yararlanmaktadır.

Ağaya karşı çıkan köylü, ağa ya da adamları tarafından işkenceye, dayağa çekilir. Zamanla ağalar bu iş için, karakollara da dayanmaya, istediklerini karakollarda işkenceye çektirmeye de başlamışlardır. Özellikle Doğu'da köylerin jandarma tarafından basılarak, köy halkının kadın-erkek, yaşlı-genç topluca en ahlaksızca ve vahşi işkencelere tutulduğu çok kere basında örnekleriyle yer almıştır. Ülkemizde, falaka karakollardan hiçbir zaman eksik olmamıştır. Jandarma ya da polis karakoluna düşüp de dövülmeyen, falakaya çekilmeyen emekçi çok azdır.

Özellikle kitle mücadelesinin yükseldiği dönemlerde işkence daha yaygın ve azgınlaşmış bir şekilde uygulanmaktadır. Örneğin 12 Mart döneminde işkence alabildiğine azgınlaştırılmıştı. O kadar ki, sözde mahkemeler işi işkencelere doğrudan sahip çıkarak "eğer doğruyu söyletmek için yapılıyorsa haklıdır" demeye kadar vardırdılar.

"Bugün ise işkence çok daha yaygın ve kitlesel bir şekilde uygulanmaktadır. En küçük bir olayda gerekçesiz bir şekilde binlerce kişi tutuklanıyor. Hiçbir kanıt olmasa da, sıradan insanlara bile en azgın işkenceler uygulanıyor. Toplucu tutuklanan insanların stadyumlara doldurulduğu ve işkence odasına çevrilen soyunma odalarında teker teker işkenceye çekildikleri söylenmektedir. İşkence uygulaması kitlesel bir durum kazanmıştır. İşkence sadece yakalanan kişileri konuşturmak, böylece devrimciler ve faaliyetleri hakkında bilgi elde etmek amacını taşımıyor. Kitleleri ve devrimcileri yıldırmak, sindirmek, kitleleri köleleştirmek amacını taşıyor. Devrimcileri ve devrimci faaliyeti tecrit amacını taşıyor. Ve kitlelerdeki hoşnutsuzluğun artmasına bağlı olarak daha da azgınlaşıyor ve yaygınlaşıyor.

Fakat bütün bunların karşısında, baskı ve zulüm uygulamaları, işkenceler, işkenceciler emekçi kitlelerinin her gün daha da büyüyen tepkisini ve nefretini de kazanıyorlar.

ÜLKEMİZDE İŞKENCEYE KARŞI MÜCADELEDE BİR ÖRNEK:

Ankara 15 Ocak Miting ve Yürüyüşü

Diyarbakır işkencehanelerinde işkencede katledilen İ. Gökhan Edge

"İŞKENCELERİ VE SİYASİ CİNAYETLERİ PROTESTO KAMPANYASI"

Ülkemizde işkenceye karşı mücadelelerden en geniş çaplı olanı 1976 sonu, 1977 başında ülke çapında yürütülen "İşkenceleri, Siyasi Cinayetleri Protesto Kampanyası"dır.

Sözkonusu kampanya İsmail Gökhan Edge adlı devrimcinin Diyarbakır işkencehanelerinde katledilmesi üzerine açılmıştı. İsmail Gökhan Edge 1976 Kasım ayı başlarında Diyarbakır'da polis tarafından gizli örgüt üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklanmış ve günlerce işkenceye çekilmişti. İsmail Gökhan Edge işkencecilere, işkenceye karşı direnişin en yiğit örneklerinden birisini verdi. İşkencecilere kimliğindeki isimden başka hiçbir bilgi vermedi. İşkencecilerin yüzüne halka ve devrime inancını haykırdı. Hiçbir bilgi alamayan ve İsmail Gökhan Edge'nin yiğitçe direnişi karşısında yenik düşen işkenceciler 24 Kasım 1976 günü onu öldürdüler. Daha sonra cinayetlerini gizleyebilmek için intihar ettiği yalanını ortaya sürdüler. Fakat İsmail Gökhan Edge'nin işkence sonucu öldüğü bütün belgeleriyle kanıtlandı.

Bu cinayet, ülke çapında büyük bir tepkiye yol açtı. Devrimciler işkenceye karşı ve işkencecilerin cezalandırılması için bir kampanya açtılar. "İşkenceleri ve Siyasi Cinayetleri Protesto Kampanyası" adı altında bütün yurtta sürdürülen bu kampanya 12 hafta sürdü. Çok canlı ve etkili bir şekilde yürütülen kampanya başta İstanbul, Ankara, İzmir ve Eskişehir'de olmak üzere çeşitli yerlerde yapılan mitinglerle noktalandı. Kampanya sırasında birçok araç ve yöntem kullanıldı. Yüzbinin üzerinde imza toplandı. Binlerce kişiyle anket ve röportaj yapıldı. Kahve toplantıları, seminerler, paneller yapıldı. Yüzbinlerce bildiri dağıtıldı, afiş ve pul yapıştırıldı, sokaklar işkenceleri protesto eden yazılarla donatıldı. Kampanya giderlerine emekçi halk bağış olarak topladığı yüzbinlerce lira ile katıldı. Kampanya ülkenin her yanında sürdürülmesinin yanında yurt dışına da taştı. Kampanya sırasında emekçilerin ve devrimcilerin işkencenin ne amaçla uygulandığı, kim tarafından uygulandığı ve işkencede devrimci tutum konusunda eğitilmesine önem verildi.

Bir ilerici daha işkencede öldürüldü

5 Mayıs günü gözaltına alınan Osman Mehmet Önsoy, kaldırıldığı Haydarpaşa Askeri Hastanesinde 22 Mayıs günü öldü.

5 Mayıs günü yapılan bir arama sırasında bir belediye otobüsünde silah bulunması üzerine, Osman Mehmet Önsoy adında İktisat Fakültesi mezunu olan bir ilerici, yolcular arasında bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Osman Mehmet Önsoy'un gözaltına alındıktan sonra Gayrettepe Emniyet I. Şubesine götürülerek günlerce işkenceye çekildiği öne sürülüyor. Osman Mehmet Önsoy'un emekli bir PTT memuru olan babası, gözaltında tutulduğu sırada işkence yapılan oğluyla görüştürülmediğini söylüyor. Osman Mehmet Önsoy gözaltına alınmasından 17 gün sonra komaya girmesi üzerine kaldırıldığı Haydarpaşa Askeri Hastanesinde kurtarılamayarak öldü. Ailesi 28 yaşında olan Osman Mehmet Önsoy'un ağır işkence sonucu öldüğünü söylemektedir.

Aybastı'da Halk işkenceci polisleri, ilçeden kovdu

Ordu'nun Aybastı ilçesinde polisler sabahleyin işine gitmekte olan bir inşaat işçisini yoldan çevirerek karakola götürüp 24 saat süreyle çeşitli ağır işkencelere tabi tutmuşlardır. Daha sonra salıverilen Mustafa Doğan adlı inşaat işçisi, ilçe halkına kendisine polislerin karakolda işkence yaptıklarını bildirerek vücudundaki işkence izlerini halka gösterdi. Kendisine işkence süresince yiyecek ve içecek verilmediğini, elinde sigara söndürüldüğünü, defalarca falakaya çekildiğini anlattı. Buna büyük bir tepki duyan ilçe halkı, hemen ilçe merkezinde toplanmaya başladı. Halkın tepkisi sonucunda kaymakam işkenceci polisler hakkında savcının soruşturma açacağını açıklamak zorunda kaldı.

Olaylar sırasında jandarma karakoluna sığınan işkenceci 13 polis, gece apartopar ilçeyi terk etmek zorunda kaldılar.